

Briuselis, 2017 m. spalio 5 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2016/0378 (COD)

15149/1/16
REV 1

ENER 419
IA 134
CODEC 1815

PASIŪLYMAS

Komisijos dok. Nr.: COM(2016) 863 final/2

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO
įsteigiančio Europos Sąjungos Energetikos reguliavimo institucijų
bendradarbiavimo agentūrą (nauja redakcija)

Delegacijoms pridedama nauja dokumento COM(2016) 863 final/2 versija.

Pridedama: COM(2016) 863 final/2

Briuselis, 23.2.2017
COM(2016) 863 final/2

2016/0378 (COD)

CORRIGENDUM

This document corrects document COM (2016) 863 final of 30.11.2016

Concerns all language versions.

The text shall read as follows:

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

įsteigiantis Europos Sąjungos Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (nauja redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2016) 410 final}

{SWD(2016) 411 final}

{SWD(2016) 412 final}

{SWD(2016) 413 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Politinės aplinkybės

Didelę savo pajamų dalį Europos piliečiai išleidžia energijai, ji taip pat yra svarbus Europos pramonės išteklius. Tuo pat metu energetikos sektoriui tenka esminis vaidmuo vykdant įsipareigojimą iki 2030 m. Sąjungoje išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 40 %, numatant, kad atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalis iki 2030 m. sudarys 50 %.

Pasiūlymai nauja redakcija išdėstyti Direktyvą dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, Reglamentą dėl elektros energijos rinkos ir Reglamentą, įsteigiantį Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą, yra dalis platesnio Komisijos iniciatyvų rinkinio („Švari energija visiems europiečiams“). Ši iniciatyvų rinkinį sudaro Komisijos pagrindiniai pasiūlymai siekiant sukurti energetikos sąjungą, kaip numatyta Energetikos sąjungos veiksmų plane¹. Jis apima teisėkūros procedūra priimamų aktų pasiūlymus ir ne teisėkūros iniciatyvas siekiant sukurti strategiją, skatinančią siekti apčiuopiamos naudos piliečiams ir užtikrinti darbo vietų kūrimą, ekonomikos augimą ir investicijas, kartu prisidedant prie visų penkių energetikos sąjungos aspektų. Taigi, pagrindiniai prioritetai, kurių siekiama teisės aktų rinkiniu, – įtvirtinti principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, užtikrinti ES lyderystę atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje ir sudaryti tinkamas sąlygas energijos vartotojams.

Europos Vadovų Taryba² ir Europos Parlamentas³ ne kartą pabrėžė, kad gerai veikianti integruota energijos rinka yra geriausias būdas užtikrinti prieinamas energijos kainas, užtikrinti energijos tiekimo saugumą ir sudaryti sąlygas ekonomiškai efektyviu būdu integruoti didesnius elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kiekius. Siekiant ekonomikos augimo ir vartotojų gerovės Europos Sąjungoje itin svarbu, kad kainos būtų konkurencingos, taigi tai yra esminis ES energetikos politikos aspektas. Dabartinis elektros energijos rinkos modelis yra paremtas 2009 m. priimto Trečiojo energetikos teisės aktų rinkinio⁴ taisyklėmis. Šios taisyklės vėliau buvo papildytos teisės

¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui „Atsparios energetikos sąjungos ir perspektyvios klimato kaitos politikos pagrindų strategija“, COM/2015/080 *final*.

² Tarybos 3429-ojo posėdžio (Transportas, telekomunikacijos ir energetika) rezultatai, 2015 m. lapkričio 26 d., 14632/15, Tarybos 3472-ojo posėdžio (Transportas, telekomunikacijos ir energetika) rezultatai, 2016 m. birželio 6 d., 9736/16.

³ 2016 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujo rinkos modelio (P8_T A(2016) 0333).

⁴ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/54/EB, OL L 211, 2009 8 14, p. 55–93 (toliau – Elektros energijos direktyva); 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 714/2009 dėl priegios prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003, OL L 211, 2009 8 14, p. 15–35 (toliau – Elektros energijos reglamentas); 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 713/2009, įsteigiantis Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą, OL L 211, 2009 8 14, p. 1–14 (toliau – ACER reglamentas).

aktais, saugančiais nuo piktnaudžiavimo rinka⁵, ir prekybą elektros energija bei tinklo eksploataavimo taisykles apibrėžiančiais įgyvendinimo teisės aktais⁶. ES energijos vidaus rinka yra grindžiama nusistovėjusiais principais, kaip antai trečiųjų šalių prieigos prie elektros energijos tinklų teise, vartotojų laisve pasirinkti tiekėjus, patikimomis atskyrimo taisyklėmis, kliūčių tarpvalstybinei prekybai šalinimu, nepriklausomų energetikos reguliavimo institucijų vykdoma rinkos priežiūra ir reguliavimo institucijų bei tinklo operatorių bendradarbiavimu ES lygmeniu Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūroje (ACER) ir Europos perdavimo sistemos operatorių tinkle (ENTSO).

Trečiuoju energetikos teisės aktų rinkiniu pasiekta konkrečios pažangos vartotojų naudai. Padidėjo Europos elektros energijos rinkų likvidumas ir gerokai išsiplėtė tarpvalstybinė prekyba. Daugelio valstybių narių vartotojai dabar turi daugiau galimybių rinktis. Didesnė konkurencija, visų pirma didmeninėse rinkose, padėjo pažaboti didmenines kainas. Trečiuoju energetikos teisės aktų rinkiniu vartotojams suteikta naujų teisių ir tai akivaizdžiai pagerino vartotojų padėtį energijos rinkose.

Dėl naujų tendencijų Europos elektros rinkose įvyko esminių pokyčių. Iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaminamos elektros energijos dalis gerokai padidėjo. Perėjimas prie elektros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių tesis, nes tai yra pagrindinė sąlyga siekiant įvykdyti Sąjungos įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą dėl klimato. Elektros energijos gamyba iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių yra nepastovesnė, mažiau nuspėjama ir decentralizuota nei tradicinė elektros energijos gamyba, todėl rinką ir tinklo eksploataavimo taisykles reikia pritaikyti prie lankstesnio rinkos pobūdžio. Tuo pat metu dėl valstybės intervencijos, paprastai nekoordinuojamos, atsirado didmeninės elektros energijos rinkos iškreipimų, turėjusių neigiamų padarinių investicijoms ir tarpvalstybinei prekybai⁷. Taip pat vyksta didelių technologinių pokyčių. Elektros energija prekiaujama beveik visoje Europoje taikant vadinamąsias rinkų susiejimo priemones, kurias bendrai rengia elektros energijos biržos ir perdavimo sistemos operatoriai. Dėl skaitmeninimo ir spartaus internetinių matavimo ir prekybos sprendimų plėtojimo pramonei, įmonėms ir net namų ūkiams suteikiama galimybių gaminti ir kaupti elektros energiją bei dalyvauti elektros energijos rinkose pagal

⁵ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo, OL L 326, 2011 12 8, p. 1–16; 2014 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1348/2014 dėl duomenų teikimo, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1227/2011 8 straipsnio 2 ir 6 dalys, OL L 363, 2014 12 18, p. 121–142.

⁶ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo, OL L 326, 2011 12 8, p. 1–16; 2013 m. birželio 14 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 543/2013 dėl duomenų teikimo ir skelbimo elektros energijos rinkose, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 714/2009 I priedą, OL L 163, 2013 6 15, p. 1–12; 2015 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės, OL L 197, 2015 7 25, p. 24–72; 2016 m. balandžio 14 d. Komisijos reglamentas (ES) 2016/631 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi generatorių prijungimo prie elektros energijos tinklo reikalavimai, OL L 112, 2016 4 27, p. 1–68; 2016 m. rugpjūčio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) 2016/1388 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi apkrovos prijungimo reikalavimai, OL L 223, 2016 8 18, p. 10–54; 2016 m. rugpjūčio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) 2016/1447 dėl tinklo kodekso, kuriame nustatomi aukštosios įtampos nuolatinės srovės sistemų ir nuolatinės srovės linija jungiamų elektros jėgainių parko modulių prijungimo prie tinklo reikalavimai, OL L 241, 2016 9 8, p. 1–65; 2016 m. rugsėjo 26 d. Komisijos reglamentas (ES) 2016/1719, kuriuo nustatomos prognozuojamo pralaidumo paskirstymo gairės, OL L 259, 2016 9 27, p. 42–68; kitos gairės ir tinklo kodeksai, kuriems valstybės narės pritarė ir laukiama, kol jie bus priimti.

⁷ Žr. Komisijos komunikatą „Elektros energijos vidaus rinkos kūrimas ir geriausių viešojo įsikišimo rezultatų užtikrinimas“ C(2013) 7243 *final*, 2013 11 5.

vardinamuosius reguliavimo apkrova sprendimus. Ateinančių dešimtmetį elektros energijos rinkoje vyraus labiau kintama ir decentralizuota elektros energijos gamyba, padidės valstybių narių tarpusavio priklausomybė ir atsiras naujų technologinių galimybių vartotojams sumažinti išlaidas ir aktyviai dalyvauti elektros energijos rinkose taikant reguliavimo apkrova priemones ir vartojant arba kaupiant pačių pasigaminatą energiją.

Taigi šia elektros energijos rinkos modelio iniciatyva siekiama dabartinės rinkos taisyklės pritaikyti prie naujų rinkos realijų, sudarant sąlygas pagal neiškraipytus kainų signalus nevaržomai tiekti elektros energiją ten, kur jos labiausiai reikia, ir tada, kai jos labiausiai reikia, kartu suteikiant daugiau galių vartotojams, užtikrinant, kad tarpvalstybinė konkurencija teiktų didžiausią naudą visuomenei ir duodant reikiamus signalus bei paskatas mūsų energetikos sistemos priklausomybę nuo iškastinio kuro mažinančioms investicijoms. Ja taip pat teikiama pirmenybė energijos vartojimo efektyvumo sprendimams ir prisidedama prie tikslo tapti energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių lydere pasaulyje, taip prisidedant prie Sąjungos tikslo kurti darbo vietas, skatinti ekonomikos augimą ir pritraukti investicijų.

Rinkos taisyklių pritaikymas

Esamos rinkos taisyklės yra pagrįstos vyraujančiomis praėjusio dešimtmečio gamybos technologijomis, t. y. centralizuotomis, didelėmis iškastinį kurą deginančiomis elektrinėmis ir nedideliu vartotojų dalyvavimu. Kadangi energijos gamybai naudojamų išteklių derinyje svarbesnis vaidmuo teks kintamajai elektros energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų išteklių, o vartotojams, jei jie to pageidauja, turėtų būti sudarytos sąlygos dalyvauti rinkose, būtina taisyklės pritaikyti. Esminę svarbą sėkmingai elektros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių integracijai į rinką turi trumpalaikės prekybos elektros energija rinkos, sudarančios sąlygas prekybai iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminta elektros energija tarpvalstybiniu mastu. Taip yra dėl to, kad didžioji dalis elektros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių gali būti tiksliai nuspėjama prieš pat faktinę gamybą (dėl oro sąlygų neapibrėžtumo). Būtina sukurti rinkas, kuriose būtų įmanomas dalyvavimas prieš pat faktinį tiekimą (vadinamosios einamosios paros arba balansavimo rinkos); tai yra esminė sąlyga, kad elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamintojai galėtų parduoti savo energiją sąžiningomis sąlygomis, taip pat dėl to padidėtų likvidumas rinkoje. Trumpalaikės rinkos dalyviams suteiks naujų verslo galimybių siūlyti atsarginių energijos sprendimų, kai paklausa didelė, o elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminama nedaug. Tai apima galimybes vartotojams keisti savo apkrovą (reguliavimas apkrova), saugyklų operatoriams arba lankstiems generatoriams. Spręsti kintamosios gamybos problemą mažuose regionuose gali būti labai brangu, tačiau vartotojai galėtų sutaupyti daug lėšų kintamąją gamybą sutelkiant didesnėse teritorijose. Tačiau integruotų trumpalaikių rinkų vis dar trūksta.

Dabartinių rinkos priemonių trūkumai mažina energetikos sektoriaus patrauklumą naujoms investicijoms. Tinkamai sujungta rinka grindžiama energetikos sistema, kurioje kainos atitinka rinkos signalus, veiksmingai skatins reikiamas investicijas į gamybą bei perdavimą ir užtikrins, kad investuojama būtų ten, kur to reikia labiausiai, taip sumažinant valstybės planuojamų investicijų poreikį.

Šiuo metu dėl nacionalinių rinkos taisyklių (pavyzdžiui, kainų ribų) ir valstybės įsikišimo kainos negali atspindėti elektros energijos trūkumo. Be to, netinkamai sukonfigūruotos kainų zonos, užuot atspindėjusios faktinį trūkumą, dažnai sutampa su politinių sienomis. Nauju rinkos modeliu siekiama pagerinti kainų signalus, kad jie skatintų investicijas tose srityse, kuriose jų reikia labiausiai, ir būtų atsižvelgiama į tinklo suvaržymus ir paklausos centrus, o ne į valstybių sienas. Kainų signalai taip pat turėtų sudaryti sąlygas tinkamam atlygiui už

išteklių lankstumą (įskaitant reguliavimą apkrova ir energijos kaupimą), nes šie ištekliai yra priklausomi nuo atlygio už trumpesnius laikotarpius (pvz., tik piko valandomis naudojami šiuolaikiniai dujų įrenginiai arba pramonės apkrovos mažinimas esant didžiausiai apkrovai arba sutrikus sistemos veikimui). Veiksmingi kainų signalai taip pat užtikrina veiksmingą tiekimo iš esamų elektros energijos gamybos įrenginių valdymą. Todėl yra būtina peržiūrėti visas esamas kainodarą iškraipančias taisykles (pvz., taisykles, kuriomis pirmenybė teikiama tiekimui iš tam tikrų įrenginių), siekiant aktyvinti ir visiškai išnaudoti paklausos priemonių teikiamas lankstumo galimybes.

Daugiausia dėmesio energijos rinkoje – vartotojams

Visapusiškai į elektros energijos sistemą integravus pramonės, komercinius ir buitinius vartotojus gal būti išvengta didelių atsarginės elektros energijos gamybos sąnaudų – sąnaudų, kurias kitu atveju tektų sumokėti vartotojams. Tai netgi suteikia galimybę vartotojams iš kainų svyravimų gauti naudos ir dalyvaujant rinkoje uždirbti. Todėl norint sėkmingai ir ekonomiškai efektyviu būdu valdyti perėjimą prie kitokio energetikos modelio būtina aktyvinti vartotojų dalyvavimą.

Vienas iš pagrindinių energetikos sąjungos išipareigojimų – įgyvendinti naujų galimybių energijos vartotojams suteikiančias priemones. Vis dėlto dabartinės rinkos taisyklės dažnai neleidžia vartotojams pasinaudoti šiomis naujomis galimybėmis. Nors vartotojai gali gaminti ir kaupti elektros energiją bei valdyti savo energijos vartojimą lengviau nei bet kada anksčiau, dėl esamo mažmeninės rinkos modelio jie negali visapusiškai pasinaudoti tokiomis galimybėmis.

Daugelyje valstybių narių vartotojai turi mažai paskatų keisti savo vartojimą atsižvelgdami į besikeičiančias kainas rinkose arba jų neturi visai, nes kainų signalai tikroju laiku nepasiekia galutinio vartotojo. Rinkos modelio teisės aktų rinkinys suteikia galimybę įvykdyti šį išipareigojimą. Skaidresni tikralaikiai kainų signalai paskatins vartotojų dalyvavimą arba individualiai, arba susitelkiant, ir elektros energijos sistemą padarys lankstesnę, sudarant sąlygas integruoti iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintą elektros energiją. Technoliniai pokyčiai ne tik teikia didelių galimybių namų ūkiams taupyti energiją, bet ir sudaro sąlygas įrenginiams ir sistemoms, tokiems kaip išmanieji buitines elektronikos prietaisai, elektrinės transporto priemonės, elektrinės šildymo sistemos, oro kondicionavimo ir šilumos siurbliai izoliuotuose pastatuose ir centralizuoto šildymo ir vėsinimo įrenginiai, automatiškai stebėti kainų svyravimus ir plačiuoju mastu teikia didelį ir lankstų indėlį į elektros energijos tinklą. Kad tos naujos galimybės vartotojams suteiktų finansinės naudos, jie turi turėti prieigą prie paskirtų atitinkančių išmaniųjų sistemų, o elektros energijos tiekimo sutartys su dinamine kainodara turi būti susijusios su neatidėliotųjų sandorių rinka. Be to, kad vartotojai pritaiko savo vartojimą prie kainų signalų, šiuo metu atsiranda naujų paklausos paslaugų, kurias teikdami nauji rinkos dalyviai siūlo valdyti daugelio vartotojų elektros energijos vartojimą, jiems mokėdami kompensaciją už jų lankstumą. Nors teikti šias paslaugas jau skatinama galiojančiais ES teisės aktais, duomenys rodo, kad šiomis nuostatomis veiksmingi nepašalintos pirminės rinkos kliūtys tų paslaugų teikėjams patekti į rinką. Siekiant labiau skatinti šias naujas paslaugas tas nuostatas būtina tobulinti.

Daugelyje valstybių narių elektros energijos kainos neatitinka paklausos ir pasiūlos, o yra reguliuojamos valdžios institucijų. Kainų reguliavimas gali stabdyti veiksmingos konkurencijos plėtrą, atgrasyti nuo investicijų ir naujų rinkos dalyvių atsiradimo. Todėl

Komisija Energetikos sąjungos pagrindų strategijoje⁸ įsipareigojo palaipsniui panaikinti mažesnes už sąnaudas reguliuojamas kainas ir paskatinti valstybes nares parengti gaires dėl visų reguliuojamųjų kainų laipsniško panaikinimo. Nauju rinkos modeliu siekiama užtikrinti, kad valstybės nesikištų nustatant tiekimo kainas ir kad toks įsikišimas būtų apribotas tik tinkamai pagrįstomis išimtimis.

Sparčiai mažėjant technologijų išlaidoms vis daugiau vartotojų gali sumažinti savo energijos sąnaudas naudodami tokias technologijas, kaip ant stogo montuojamos saulės energijos plokštės ir baterijos. Tačiau savarankišką energijos gamybą vis dar stabdo tai, kad nėra energijos pasigaminantiems vartotojams taikomų bendrų taisyklių. Šias kliūtis būtų galima pašalinti nustatant tinkamas taisykles, pavyzdžiui, užtikrinant vartotojų teises gaminti energiją savo reikmėms ir parduoti perteklių į tinklą, kartu atsižvelgiant į visos sistemos sąnaudas ir jai teikiamą naudą (pvz., tinkamą tinklų sąnaudų padengimą).

Vietos energijos bendruomenės gali būti veiksmingas būdas valdyti energiją bendruomenės lygmeniu, jų pagamintą elektros energiją vartojant arba tiesiogiai energijos tiekimui, arba (centralizuotam) šildymui ir vėsinimui, prijungtam arba neprijungtam prie skirstomojo tinklo. Kad tokios iniciatyvos galėtų būti laisvai plėtojamos, būtina, kad naujame rinkos modelyje valstybės narės nustatytų tinkamą jų veiklą įgalinančią teisinę sistemą.

Šiandien daugiau kaip 90 % kintamųjų atsinaujinančiųjų elektros energijos išteklių yra sujungti su skirstomaisiais tinklais. Iš tiesų dėl vietos elektros energijos integracijos labai padidėjo tinklo tarifai namų ūkių vartotojams. Taip pat labai padidėjo mokesčiai ir rinkliavos tinklų plėtimui ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių investicijoms finansuoti. Naujas rinkos modelis ir Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos peržiūra suteikia galimybę panaikinti šiuos trūkumus, kurie gali neproporcingai paveikti tam tikrus namų ūkių vartotojus.

Sudarant sąlygas skirstomųjų tinklų operatoriams kai kurias su kintamąja gamyba susijusias problemas spręsti labiau vietoje (pvz., valdant vietos lankstumo išteklius) tinklo sąnaudos galėtų būti gerokai sumažintos. Tačiau kadangi dauguma skirstomųjų tinklų operatorių yra vertikaliai integruotų bendrovių dalis, kurios taip pat veikia tiekimo versle, būtina nustatyti apsaugines reguliavimo priemones, siekiant užtikrinti skirstomųjų tinklų operatorių neutralumą vykdant savo naujas funkcijas, pvz., kiek tai susiję su duomenų valdymu ir lankstumo naudojimu vietos perkrovoms valdyti.

Kitas esminis konkurenciją ir vartotojų dalyvavimą skatinantis aspektas yra informacija. Ankstesnės Komisijos konsultacijos ir tyrimai parodė, kad vartotojai skundžiasi dėl nepakankamo skaidrumo elektros energijos rinkose, mažinančio jų gebėjimą pasinaudoti konkurencijos teikiama nauda ir aktyviai dalyvauti rinkose. Vartotojai nesijaučia pakankamai informuoti apie alternatyvius tiekėjus, naujas energetines paslaugas ir yra nepatenkinti sudėtinga pasiūlymų bei tiekėjų keitimo tvarka. Reforma taip pat padės užtikrinti duomenų apsaugą, nes plačiau naudojant naujas technologijas (visų pirma pažangiųjų skaitiklių sistemas) atsiras didžiuliai didelę komercinę vertę turinčių energijos duomenų kiekiai.

Daugiausia dėmesio energijos rinkoje skiriant vartotojams, naujame rinkos modelyje būtina atsižvelgti į tai, kaip užtikrinti, kad būtų apsaugoti pažeidžiamiausi visuomenės nariai ir kad dar labiau nepadidėtų bendras energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičius. Didėjant energijos nepritekliaus lygiui, taip pat trūkstant aiškumo dėl tinkamiausių priemonių kovoti su

⁸ Žr. Komunikatą „Atsparios energetikos sąjungos ir perspektyvios klimato kaitos politikos pagrindų strategija“, COM/2015/080.

virtotojų pažeidžiamumu ir energijos nepriteklumi, pasiūlyme dėl naujo rinkos modelio reikalaujama, kad valstybės narės deramai įvertintų ir nuolat stebėtų energijos nepritekliaus lygį remdamosi ES lygmeniu apibrėžtais principais. Peržiūrėtose Energijos vartojimo efektyvumo direktyvoje ir Pastatų energinio naudingumo direktyvoje numatyta papildomų priemonių energijos nepritekliaus problemai spręsti.

Elektros energijos tiekimo saugumas

Šiuolaikinėje visuomenėje, kuri yra iš esmės priklausoma nuo elektros energiją ir internetą naudojančių sistemų, elektros energijos tiekimo saugumas yra būtinas. Todėl reikia įvertinti Europos elektros energijos sistemos gebėjimą pagaminti pakankamai elektros energijos ir lankstumą, kad patikimas elektros energijos tiekimas būtų užtikrinamas visą laiką (išteklių adekvatumas). Energijos tiekimo saugumo užtikrinimas – ne vien nacionalinio lygmens prievolė, bet ir vienas kertinių Europos energetikos politikos ramsčių⁹. Taip yra todėl, kad visiškai tarpusavyje sujungtame ir sinchronizuotame tinkle ir gerai veikiančiose rinkose energijos tiekimo saugumas gali būti užtikrintas kur kas efektyviau ir konkurencingiau negu vien tik nacionaliniu mastu. Elektros energijos tinklo stabilumas atskirose valstybėse narėse dažnai labai priklauso nuo elektros energijos srautų iš kaimyninių šalių, todėl galimos energijos tiekimo saugumo problemos paprastai turi poveikį regionams. Dėl šios priežasties, pritrūkus nacionalinių elektros energijos gamybos pajėgumų, dažnai efektyvesni yra regioniniai sprendimai, leidžiantys valstybėms narėms pasinaudoti kitose šalyse pagamintos energijos pertekliumi. Todėl, kad būtų galima susidaryti realų galimų elektros energijos gamybos poreikių vaizdą atsižvelgiant į elektros energijos rinkų integraciją ir galimus srautus iš kitų šalių, reikėtų pagal bendrai sutartą metodiką parengti suderintą Europos adekvatumo vertinimą. Jei iš suderinto adekvatumo vertinimo matyti, kad tam tikrose šalyse arba regionuose reikalingi pajėgumų mechanizmai, juos reikėtų sukurti tokius, kad būtų kuo mažiau iškraipoma vidaus rinka. Todėl, siekiant išvengti rizikos, kad nacionaliniai pajėgumų mechanizmai bus nevienodi ir dėl to atsirastų naujų rinkos kliūčių ir sumažėtų konkurencija, reikėtų apibrėžti aiškius ir skaidrius kriterijus, kaip sumažinti tarpvalstybinės prekybos iškraipymą, maksimaliai naudoti reguliavimą apkrova ir sušvelninti padarinius, darančius įtaką priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui¹⁰.

Regioninio bendradarbiavimo stiprinimas

ES valstybių narių glaudus susiejimas per bendrą transeuropinį tinklą yra unikalus visame pasaulyje ir labai naudingas, kai reikia efektyviai vykdyti energetikos sistemos pertvarką. Jei nebūtų galima pasitikėti kitų valstybių narių elektros energijos gamybos arba paklausos ištekliais, labai išaugtų vartotojams tenkančios energetikos sistemos pertvarkymo išlaidos. Dabar sistemos eksploatavimas tarpvalstybiniu mastu yra kur kas labiau tarpusavyje susijęs negu praeityje. Taip yra dėl išaugusios nepastovios ir paskirstytosios gamybos ir glaudesnės rinkos integracijos, ypač trumpesniais prekybos laiko intervalais. Tai taip pat reiškia, kad reguliavimo institucijų arba tinklų operatorių nacionaliniai veiksmai gali turėti tiesioginį poveikį kitoms ES valstybėms narėms. Patirtis parodė, kad dėl nekoordinuojamų nacionalinių sprendimų Europos vartotojai gali patirti didelių išlaidų.

Tai, kad panaudojama tik 25 % kai kurių jungiamųjų linijų pajėgumų (dažnai dėl nekoordinuojamų nacionalinių apribojimų), o valstybės narės nesugebėjo susitarti dėl

⁹ Žr. SESV 194 straipsnio 1 dalies b punktą.

¹⁰ Taip pat žr. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pasirengimo valdyti riziką elektros energijos sektoriuje pasiūlymą, kuris apima energijos tiekimo saugumui kylančią riziką, susijusią su krizinės elektros energijos sektoriaus padėties valdymu.

atitinkamų kainų zonų, rodo, kad reikia geriau koordinuoti perdavimo sistemos operatorių (PSO) ir reguliavimo institucijų veiklą. Sėkmingi savanoriško ir privalomo PSO, reguliavimo institucijų ir vyriausybės bendradarbiavimo pavyzdžiai parodė, kad regioninis bendradarbiavimas gali pagerinti rinkos veikimą ir labai sumažinti išlaidas. Tam tikrose srityse, pavyzdžiui, taikant ES masto rinkų susiejimo mechanizmą, PSO bendradarbiavimas jau tapo privalomas, o balsų daugumos principas balsuojant kai kuriais klausimais buvo sėkmingai taikomas tose srityse, kur savanoriškas bendradarbiavimas (kiekvienai PSO paliekant veto teisę) neleido pasiekti efektyvių rezultatų sprendžiant regionines problemas. Remiantis šiuo sėkmės pavyzdžiu, privalomas bendradarbiavimas turėtų apimti ir kitas reguliavimo sistemos sritis. Tuo tikslu PSO galėtų regioniniuose operatyviniuose centruose priimti sprendimus dėl tokių klausimų, kai nenuoseklūs ir nekoordinuojami nacionaliniai veiksmai galėtų neigiamai paveikti rinką ir vartotojus (pvz., sistemos eksploatavimo, jungiamųjų linijų pajėgumų apskaičiavimo, energijos tiekimo saugumo ir pasirengimo valdyti riziką srityse).

Reguliavimo priežiūros pritaikymas regioninėms rinkoms

Atrodo tikslinga reguliavimo priežiūrą pritaikyti prie naujų rinkos realiųjų. Dabar visus svarbiausius reguliavimo sprendimus priima nacionalinės reguliavimo institucijos, net ir tais atvejais, kai reikalingas bendras regioninis sprendimas. Nors ACER sėkmingai veikė kaip nacionalinių reguliavimo institucijų su skirtingais interesais koordinavimo forumas, jos vaidmuo apima tik koordinavimą, konsultavimą ir stebėjimą. Nors rinkos dalyviai vis labiau bendradarbiauja tarpvalstybiniu mastu ir sprendimus dėl tam tikrų su tinklo eksploatavimu ir prekyba elektros energija susijusių klausimų priima kvalifikuota balsų dauguma regioniniu ar net Sąjungos lygmeniu¹¹, tačiau reguliavimo lygmeniu nėra ekvivalento šioms regioninėms sprendimų priėmimo procedūroms. Todėl reguliavimo priežiūra išlieka fragmentiška ir kyla skirtingų sprendimų ir nereikalingo delsimo rizika. Suteikus ACER didesnių įgaliojimų sprendžiant tuos tarpvalstybinius klausimus, dėl kurių reikia priimti suderintus regioninius sprendimus, būtų padedama greičiau ir veiksmingiau priimti sprendimus dėl tarpvalstybinių klausimų. Nacionalinės reguliavimo institucijos ACER tinkle balsų dauguma priimdamos sprendimus šiais klausimais toliau visapusiškai dalyvautų procese.

Siekiant sustiprinti ENTSO-E koordinavimo funkciją ir padaryti jo sprendimų priėmimo procesą skaidresnį, taip pat atrodo tikslinga geriau apibrėžti jo vaidmenį.

Teksto paaiškinimas

Galiausiai, Elektros energijos reglamentą, Agentūros reglamentą ir Elektros energijos direktyvą išdėstant nauja redakcija bus pateikti kai kurių esamų taisyklių redakcinio pobūdžio paaiškinimai ir kai kurios iš jų bus performuluotos, nekeičiant nuostatų esmės, kad labai techninės šių trijų teisės aktų taisyklės taptų suprantamesnės.

• Suderinamumas su kitomis šios politikos srities nuostatomis ir pasiūlymais

Rinkos modelio iniciatyva yra glaudžiai susijusi su kitais tuo pat metu pateiktais teisėkūros procedūra priimamų energetikos ir klimato sričių aktų pasiūlymais. Tai apima iniciatyvas, kaip pagerinti Europos energijos vartojimo efektyvumą, atsinaujinančiųjų išteklių energijos dokumentų rinkinį ir visa apimančią iniciatyvą dėl energetikos sąjungos valdymo ir ataskaitų teikimo mechanizmų. Visomis šiomis iniciatyvomis siekiama įgyvendinti priemones,

¹¹ Žr., pvz., 2015 m. liepos 24 d. Komisijos reglamento (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės, 9 straipsnį (OL L 197, 2015 7 25, p. 24–72).

reikalingas, kad būtų pasiektas tikslas – sukurta konkurencinga, saugi ir tvari energetikos sąjunga. Skirtingos iniciatyvos, kurias sudaro daugybė teisėkūros ir ne teisėkūros procedūra priimamų aktų, įtrauktos į vieną rinkinį siekiant užtikrinti kuo didesnę skirtingų, tačiau glaudžiai tarpusavyje susijusių politikos pasiūlymų suderinamumą.

Todėl, nors dabartinio pasiūlymo tikslas yra atnaujinti rinkos taisykles, kad pereiti prie švarios energijos būtų ekonomiškai naudinga, šios nuostatos taikomos užtikrinant sinergiją su platesnio masto ES klimato ir energetikos politikos strategija. Šios sąsajos išsamiau paaiškintos Komisijos atliktame poveikio vertinime¹².

Pasiūlymas yra glaudžiai susijęs su Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos peržiūros pasiūlymu, kuriame numatyta sistema, kaip pasiekti 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą, ir su atsinaujinantiesiems energijos ištekliams skirtomis paramos sistemomis susiję principai, kuriuos taikant jos taptų labiau orientuotos į rinką, ekonomiškai efektyvios ir labiau regioninio masto tais atvejais, kai valstybės narės pasirenka neatsisakyti paramos sistemų. Priemonės, kuriomis siekiama atsinaujinančiųjų išteklių energiją integruoti į rinką (pvz., nuostatos dėl skirstymo, su rinka susijusios kliūtys vartoti pačių pagamintą energiją ir kitos patekimo į rinką taisyklės), kurios anksčiau buvo Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje, dabar įtrauktos į Elektros energijos reglamentą ir Elektros energijos direktyvą.

Reglamento dėl energetikos sąjungos valdymo pasiūlymas padės užtikrinti politikos suderinamumą, nes bus racionalizuoti valstybėms narėms taikomi planavimo ir ataskaitų teikimo įpareigojimai, kad būtų geriau užtikrinta konvergencija siekiant ES lygmeniu nustatytų energetikos ir kovos su klimato kaita tikslų. Kaip nauja planavimo, ataskaitų teikimo ir stebėjimo priemonė, jis leis įvertinti valstybės narės pažangą, padarytą įgyvendinant šiais aktais nustatytus Europos masto rinkos reikalavimus.

Reglamento dėl pasirengimo valdyti riziką elektros energijos sektoriuje pasiūlymas papildo dabartinį pasiūlymą ir jame daugiausia dėmesio skiriama vyriausybių veiksams krizinei elektros energijos sektoriaus padėčiai valdyti ir elektros energijos sistemai kylančiai trumpalaikiai rizikai išvengti.

Dabartinis pasiūlymas yra glaudžiai susijęs su Komisijos konkurencijos politika energetikos srityje. Visų pirmą į jį yra įtraukti Komisijos atlikto sektoriaus tyrimo dėl pajėgumų mechanizmų rezultatai, taip užtikrinant visišką suderinamumą su Komisijos valstybės pagalbos energetikai vykdymo užtikrinimo politika.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymu siekiama įgyvendinti svarbiausius energetikos sąjungos tikslus, nustatytus Atsparios energetikos sąjungos ir perspektyvios klimato kaitos politikos pagrindų strategijoje. Kaip jau minėta, dokumentų rinkinys atitinka ir Sąjungos neseniai priimtą pasaulinio masto įsipareigojimą pasiekti plataus užmojo kovos su klimato kaita tikslus pagal susitarimą, sudarytą Paryžiuje per 21-ąją Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferenciją. Dabartinis pasiūlymas sustiprina ir papildo 2015 m. liepos mėn. pateiktą pasiūlymą dėl ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemos persvarstymo.

¹² [OL: įrašyti nuorodą į poveikio vertinimą.]

Be to, kadangi elektros energijos rinkos modelio persvarstymo tikslas – padaryti Europos energijos rinką konkurencingesnę ir prienamesnę naujoms energetikos technologijoms, pasiūlymu taip pat padedama siekti Sąjungos tikslų kurti darbo vietas ir skatinti ekonomikos augimą. Pasiūlymu naujoms technologijoms bus suteikta galimybių rinkoje, todėl jis paspartins tam tikrų paslaugų ir produktų naudojimą, o tai suteiktų Europos įmonėms pradininko pranašumą, kai visame pasaulyje bus pereinama prie švarios energijos.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Siūlomų priemonių teisinis pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 194 straipsnis, kuriame įtvirtinta ir paašikinta ES kompetencija energetikos srityje. Pagal SESV 194 straipsnį pagrindiniai ES energetikos politikos tikslai yra: užtikrinti energijos rinkos veikimą; užtikrinti energijos tiekimo saugumą Sąjungoje; skatinti energijos vartojimo efektyvumą bei taupymą ir naujų bei atsinaujinančių energijos formų plėtojimą; ir skatinti energetikos tinklų sujungimą.

Dabartinė iniciatyva taip pat remiasi išsamiais teisės aktais, kurie buvo priimti ir atnaujinti per pastaruosius du dešimtmečius, rinkiniu. Siekdama sukurti energijos vidaus rinką, ES 1996–2009 m. vieną po kito priėmė tris teisės aktų rinkinius, kurių svarbiausias tikslas – integruoti rinkas ir liberalizuoti nacionalines elektros energijos ir dujų rinkas. Šios nuostatos apima daugelį aspektų, tokių kaip pateikimas į rinką, skaidrumas, vartotojų teisės ir reguliavimo institucijų nepriklausomumas.

Kadangi atsižvelgiama į esamus teisės aktus ir bendrą energijos rinkos integracijos stiprėjimo tendenciją, dabartinė iniciatyva taip pat turėtų būti vertinama kaip dalis dedamų pastangų užtikrinti Europos energijos rinkų integraciją ir veiksmingą veikimą.

Neseniai išsakyti Europos Vadovų Tarybos¹³ ir Europos Parlamento raginimai imtis veiksmų ES lygmeniu, kad būtų užbaigta kurti Europos energijos rinką, taip pat suteikė pagrindo imtis veiksmų.

• Subsidiarumo principas

Siūlomi Reglamento dėl elektros energijos rinkų, Direktyvos dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ir Reglamento, įsteigiančio Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą, nuostatų pakeitimai yra reikalingi norint pasiekti tikslą sukurti integruotą ES elektros energijos rinką, kurio nebūtų galima taip pat veiksmingai pasiekti nacionaliniu lygmeniu. Kaip išsamiai aprašyta nauja redakcija išdėstomų teisėkūros procedūra priimamų aktų vertinime¹⁴, buvo įsitikinta, kad dėl izoliuotų nacionalinių metodų buvo vėluojama sukurti energijos vidaus rinką, todėl atsirado neoptimalių ir nesuderintų reguliavimo priemonių, bereikalingas intervencijos dubliavimas ir buvo vėluojama ištaisyti

¹³ 2011 m. vasario mėn. Europos Vadovų Taryba nustatė tikslą iki 2014 m. užbaigti kurti energijos vidaus rinką, o iki 2015 m. – sujungti energetikos tinklus, kad būtų panaikinta tam tikrų valstybių narių energetinė izoliacija. 2016 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba taip pat paragino parengti energetikos srities bendrosios rinkos strategiją, kad Komisija pasiūlytų veiksmų planus ir ji būtų įgyvendinta iki 2018 m.

¹⁴ [OL: įrašyti nuorodą į poveikio vertinimo vertinamąją dalį.]

rinkos trūkumus. Sukurti energijos vidaus rinkos, kurioje visiems būtų tiekama konkurencinga ir tvari energija, negalima remiantis nevienodomis nacionalinėmis taisyklėmis, susijusiomis su prekyba energija, bendro tinklo eksploatavimu ir tam tikro masto produktų standartizavimu.

Kadangi ES elektros energijos rinkos yra vis labiau tarpusavyje sujungtos, reikalingas glaudesnis nacionalinių dalyvių veiklos koordinavimas. Dėl energetinės tarpusavio priklausomybės ir energetikos tinklų jungčių pagal nacionalinę politiką vykdoma intervencija elektros energijos sektoriuje turi tiesioginį poveikį kaimyninėms valstybėms narėms. Vien nacionaliniu lygmeniu užtikrinti tinklo stabilumą ir jo veiksmingą veikimą darosi vis sunkiau, nes dėl didėjančio tarpvalstybinės prekybos masto, paskirstytosios gamybos taikymo ir aktyvesnio vartotojų dalyvavimo didėja galimas šalutinis poveikis. Nė viena valstybė veiksmingai veikti viena negali, o vienašališkų veiksmų pasekmės ilgainiui vis labiau didėja. Šis bendras principas taikomas įvairiausioms priemonėms, numatytoms dabartiniame pasiūlyme, nesvarbu, ar jos susijusios su prekyba energija, tinklo eksploatavimu ar veiksmingu vartotojų dalyvavimu.

Kadangi bendros regioninės problemos, dėl kurių reikia priimti suderintą sprendimą, dažnai turi didelį ekonominį poveikį atskiroms valstybėms narėms, patirtis rodo, kad savanoriško bendradarbiavimo, nors ir naudingo daugelyje valstybių narių bendradarbiavimo sričių, dažnai nepakakdavo, kad būtų galima išspręsti techniniu požiūriu sudėtingus konfliktus, turinčius svarbų pasiskirstymo poveikį valstybėms narėms¹⁵. Esamos savanoriškos iniciatyvos, pavyzdžiui, Penkiašalis energetikos forumas, yra ribotos ir geografiniu požiūriu, nes jos apima tik dalis ES elektros energijos rinkos ir nebūtinai visas šalis, kurios fiziškai yra labiausiai tarpusavyje susijusios.

Pateikiame konkretų pavyzdį: nesuderinta nacionalinė politika dėl skirstymo tarifų nustatymo principų gali iškreipti vidaus rinką tokiu mastu, kad paskirstytosios gamybos arba energijos kaupimo paslaugų teikėjams bus taikomos labai skirtingos paskatos dalyvauti rinkoje. Kadangi diegiamos naujos technologijos, o energetinėmis paslaugomis vis dažniau prekiaujama tarpvalstybiniu mastu, veiksmai ES lygmeniu yra svarbūs užtikrinant vienodas sąlygas ir geresnius rinkos rezultatus visiems rinkos dalyviams.

ACER koordinavimo funkcija buvo pritaikyta prie naujų pokyčių energijos rinkose, tokių kaip, didesnis koordinavimo poreikis išaugus tarpvalstybiniam energijos srautams ir elektros energijos gamybai iš nepastovių atsinaujinančiųjų energijos išteklių. Nepriklausomos nacionalinės reguliavimo institucijos (NRI) atlieka svarbų vaidmenį: vykdo savo nacionalinio energetikos sektoriaus reguliavimo priežiūrą. Tačiau sistemai, kurioje valstybių narių tarpusavio priklausomybė vis didėja, kai tai susiję su rinkos sandoriais ir sistemos eksploatavimu, reikalinga tarpvalstybinio masto reguliavimo priežiūra. ACER yra įstaiga, kuri buvo įsteigta tam, kad vykdytų tokią reguliavimo priežiūrą tais atvejais, kai susidaro padėtis, apimanti daugiau negu dvi valstybes nares. Buvo išlaikytas pagrindinis ACER kaip nacionalinių reguliavimo institucijų veiksmų koordinatorės vaidmuo, o srityse, kuriose dėl fragmentiško nacionalinių sprendimų priėmimo tarpvalstybinės svarbos klausimais vidaus rinkai kiltų problemų arba atsirastų nenuoseklumo, ACER suteikta papildoma ribota kompetencija. Pavyzdžiui, [pagal naują Elektros energijos reglamento redakciją, parengtą pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] įsteigus regioninius operatyvinius centrus, prireiks

¹⁵ Žr., pavyzdžiui, diskusiją apie perkrovos valdymą Vidurio Europoje, kur dėl skirtingų nacionalinių interesų smarkiai vėluojama labiau integruoti rinką.

supranacionalinio lygmens stebėjimo, kurį turi vykdyti ACER, nes regioniniai operatyviniai centrai apima kelias valstybes nares. Taip pat [pagal naują Elektros energijos reglamento redakciją, parengtą pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] pradėjus taikyti ES mastu suderintą adekvatumo vertinimą, jo metodiką ir skaičiavimus turi patvirtinti reguliavimo institucijos, o tai padaryti gali tik ACER, nes adekvatumo vertinimas turi būti atliktas visose valstybėse narėse.

Nors ACER paskyrus naujų užduočių reikės padidinti jos darbuotojų skaičių, dėl ACER atliekamos koordinavimo funkcijos sumažės našta nacionalinėms valdžios institucijoms ir taip nacionaliniu lygmeniu atsilaisvins administracinių išteklių. Taikant siūlomą metodą bus racionalizuotos reguliavimo procedūros (pvz., įvedus tiesioginį ACER patvirtinimą vietoj 28 atskirų patvirtinimų). Koordinuotai parengus metodiką (pvz., adekvatumo vertinimo), nacionalinėms valdžios institucijoms bus sumažintas darbo krūvis ir išvengta papildomo darbo galbūt kilus problemoms dėl nesuderintų nacionalinių reguliavimo institucijų veiksmų.

- **Proporcingumo principas**

Elektros energijos reglamente, Elektros energijos direktyvoje ir Agentūros reglamente numatytais politiniais sprendimais siekiama elektros energijos rinkos modelį pritaikyti prie didėjančios paskirstytosios gamybos dalies ir šiuo metu vykstančios technologinės plėtros.

Siūlomos reformos orientuotos tik į tai, kas būtina, norint padaryti reikiamą pažangą vidaus rinkoje, o dauguma kompetencijų ir atsakomybė paliekama valstybėms narėms, nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir nacionaliniams dalyviams.

Poveikio vertinime sistemingai atmetos galimybės, pagal kurias siekiama platesnio užmojo suderinimo, pvz., siūloma viena nepriklausoma Europos energetikos reguliavimo institucija, vienas integruotas Europos perdavimo sistemos operatorius arba labiau tiesioginis valstybės kišimosi draudimas nenumatant galimybių taikyti išimtis. Priešingai, pasiūlymais siekiama rasti tinkamai subalansuotų sprendimų, kurie nacionalinio masto reguliavimo veiksmus riboja tik tose srityse, kuriose akivaizdu, jog koordinuoti veiksmai atneštų daugiau naudos vartotojams.

Pasirinktomis politikos galimybėmis siekiama sudaryti vienodas sąlygas visoms elektros energijos gamybos technologijoms ir pašalinti rinkos iškraipymus, kad, be kita ko, atsinaujinantieji energijos ištekliai galėtų lygiomis teisėmis konkuruoti energijos rinkoje. Be to, visi rinkos dalyviai prisiimtų finansinę atsakomybę už tai, kad tinkle būtų išlaikyta pusiausvyra. Bus pašalintos kliūtys teikti paslaugas, suteikiančias tinklui lankstumo, pavyzdžiui, reguliavimo apkrova paslaugas. Be to, priemonėmis siekiama sukurti didesnio likvidumo trumpalaikės prekybos rinką, kad kainų svyravimai galėtų tinkamai atspindėti trūkumą, ir pasiūlyti tinkamas paskatas lanksčiam tinklui.

Mažmeninių rinkų lygmeniu valstybės narės taip pat bus raginamos palaipsniui atsisakyti bendro kainų reguliavimo, pradėdant nuo mažesnių už savikainą kainų. Pažeidžiamus vartotojus galima apsaugoti taikant pereinamojo laikotarpio kainų reguliavimą. Siekiant dar labiau padidinti konkurenciją, bus ribojamas sutarties nutraukimo mokesčių naudojimas, kad būtų skatinama pasirinkti kitą tiekėją. Laikantis aukšto lygio principų taip pat turi būti užtikrinta, kad sąskaitos už energiją būtų aiškios ir lengvai suprantamos ir kad būtų suteikta nediskriminacinė prieiga prie vartotojų duomenų kartu išlaikant bendras nuostatas dėl privatumo.

Atsižvelgiant į tarpvalstybinės prekybos elektros energija raidą ir laipsnišką rinkos integraciją, institucinė struktūra bus pritaikyta reaguojant į papildomo bendradarbiavimo reguliavimo srityje ir naujų užduočių poreikį. ACER turi būti suteiktos papildomos užduotys, ypač susijusios su energetikos sistemos eksploatavimu regioniniu lygmeniu, kartu išlaikant svarbų nacionalinių reguliavimo institucijų vaidmenį reguliuojant energetikos sektorių.

Prie pasiūlymo pridedamame poveikio vertinime nuodugniai patikrinta, ar visos galimybės atitinka proporcingumo reikalavimus. Reikėtų pažymėti, kad siūloma politika – kompromisas tarp principu „iš apačios į viršų“ paremtų iniciatyvų ir principu „iš viršaus į apačią“ pagrįsto rinkos valdymo. Laikantis proporcingumo principo, priemonės jokia būdu nepakeičia nacionalinių vyriausybių, NRI ir PSO vaidmens atliekant įvairias ypatingos svarbos funkcijas. Prireikus nacionalinės reguliavimo institucijos skatinamos formaliai ir neformaliai glaudžiau bendradarbiauti regioniniu lygmeniu, kad valdant elektros energijos sistemą kilusias problemas spręstų tokiu lygmeniu, kuris būtų proporcingas problemos mastui.

Toli gražu nesirenkant visiško suderinimo metodo, priemonėmis siekiama visiems rinkos dalyviams sudaryti vienodas sąlygas ir ypač tais atvejais, kai galimybės rinkoje nesibaigia ties šalies sienomis. Galiausiai, norint užtikrinti veiksmingą tarpvalstybinę prekybą elektra, reikia standartizuoti taisykles ir produktus; o su tinklo eksploatavimu susiję sprendimai, jei juos priimtų atskiros valstybės narės ar pavieniui veikiančios reguliavimo institucijos, lemtų neoptimalius rinkos veiklos rezultatus. Tiesioginė patirtis formuluojant ir priimant bendras tinklo ir prekybos taisykles (vadinamuosius tinklo kodeksus ir gaires) nuo tada, kai 2009 m. buvo priimtas trečiasis energetikos teisės aktų rinkinys, parodė, kad reguliavimo institucijų ir nacionalinių valdžios institucijų aukšto lygio derybos tariantis dėl bendrų taisyklių ir metodikų vadovaujantis technikos principais suteikia akivaizdžią pridėtinę vertę.

Vis labiau didėja konkurencingumo atotrūkis tarp mažmeninių ir didmeninių rinkų, o mažmeninės rinkos ir toliau atsilieka, kai kalbama apie paslaugų pasiūlą ir konkrečią naudą vartotojams. Dėl energijos nepritekliaus, vartotojams skirtos informacijos skaidrumo ir aiškumo ir prieigos prie duomenų stebėjimo siūlomomis priemonėmis nebus be reikalo ribojama nacionalinė prerogatyva.

- **Pasirinkta teisinė priemonė**

Pasiūlymu bus iš dalies pakeisti svarbiausi teisės aktai, sudarę trečiąjį energetikos teisės aktų rinkinį. Tai Elektros energijos reglamentas (Nr. 714/2009), Elektros energijos direktyva (Nr. 2009/72/EB) ir Reglamentas, kuriuos įsteigiama ACER (Nr. 713/2009). Pasirinkta priemonė – minėtų teisės aktų nauja redakcija – suteiks daugiau teisinio aiškumo. Parengti teisės aktą, kuriuo iš dalies keičiami kiti teisės aktai, gal būtų nepakakę dėl daugybės naujų nuostatų. Taigi, pasirinkta priemone raginama persvarstyti jau priimtas ir įgyvendinamas taisykles; tai būtų natūrali esamų teisės aktų raida.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas ir tinkamumo patikros**

Komisijos tarnybos dabartinę teisinę sistemą (trečiąjį energetikos teisės aktų rinkinį) įvertino išnagrinėjusios jos veiksmingumą pagal penkis kriterijus: aktualumas, veiksmingumas, efektyvumas, suderinamumas ir papildoma nauda ES. Kartu su poveikio vertinimu buvo

atliktas atskiras vertinimas ir į šio vertinimo rezultatus buvo atsižvelgta poveikio vertinime identifikuojant problemas.

Atliekant vertinimą nustatyta, kad trečiajame energetikos teisės aktų rinkinyje numatytas tikslas padidinti konkurenciją ir pašalinti kliūtis tarpvalstybinei konkurencijai elektros energijos rinkose buvo iš esmės pasiektas. Aktyvus teisės aktų vykdymo užtikrinimas davė teigiamų rezultatų elektros energijos rinkoms ir vartotojams, o rinkos apskritai tapo mažiau koncentruotos ir geriau integruotos, palyginti su 2009 m. Kalbant apie mažmenines rinkas, trečiajame energetikos teisės aktų rinkinyje nustatytos naujos vartotojų teisės akivaizdžiai pagerino vartotojų padėtį energijos rinkose.

Tačiau trečiajame energetikos teisės aktų rinkinyje nustatytų taisyklių sėkmė plėtojant elektros energijos vidaus rinką tebėra ribota daugelyje sričių ir didmeninių, ir mažmeninių rinkų atveju. Apskritai, vertinimas atskleidė, kad pagerinus rinkos modelio struktūrą dar galima padaryti didelę pažangą, kaip matyti iš nepanaudotų galimybių padidinti gerovę ir galutinę naudą vartotojams. Didmeninių rinkų lygmeniu išlieka kliūtys tarpvalstybinei prekybai, o jungiamųjų linijų pajėgumai retai kada visiškai išnaudojami. Kliūtys, be kita ko, susidaro dėl nepakankamo nacionalinių tinklo operatorių ir reguliavimo institucijų bendradarbiavimo bendro jungiamųjų linijų naudojimo klausimu. Tai, kad dalyvaujančios šalys vadovaujasi nacionaline perspektyva, daugeliu atvejų tebetrukdo rasti veiksmingų tarpvalstybinių sprendimų, o tai apriboja naudingus tarpvalstybinius srautus. Padėtis nevienoda, jei vertintume visas rinkas ir laikotarpius: kitos paros, einamosios paros ir balansavimo rinkose integracijos lygis skiriasi.

Mažmeninėse rinkose būtų galima gerokai pagerinti konkurencijos rezultatus. Valstybėse narėse elektros energijos kainos vis dar labai skiriasi dėl su rinka nesusijusių priežasčių, o dėl pastaraisiais metais labai išaugusių privalomų mokesčių, t. y. tinklo mokesčių, mokesčių ir rinkliavų, nuolat augo kainos namų ūkiams. Kalbant apie vartotojų apsaugą, didėjantis energijos nepriteklus ir nežinojimas, kaip tinkamiausiai spręsti vartotojų pažeidžiamumo ir energijos nepritekliaus problemą, trukdė toliau stiprinti energijos vidaus rinką. Su kito tiekėjo pasirinkimu susiję mokesčiai, tokie kaip sutarties nutraukimo mokesčiai, tebėra didelė finansinė kliūtis vartotojų dalyvavimui. Be to, daug skundų, susijusių su sąskaitomis¹⁶, rodo, kad reikia dar labiau pagerinti sąskaitose pateikiamos informacijos palyginamumą ir aiškumą.

Be kliūčių, trukdžiusių siekti trečiajame energetikos teisės aktų rinkinyje numatytų pirminių tikslų, atsirado naujų iššūkių, kurie nebuvo numatyti rengiant trečiąjį energetikos teisės aktų rinkinį. Kaip jau minėta, tai labai išaugusi atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalis gaminant elektros energiją, padažnėjęs valstybės kišimasis į elektros energijos rinkas siekiant užtikrinti energijos tiekimo saugumą ir technologiniai pokyčiai. Visa tai lėmė reikšmingus rinkų veikimo pokyčius, ypač per pastaruosius penkerius metus, slopino teigiamą reformų poveikį vartotojams ir neleido išnaudoti modernizavimo potencialo. Dėl to galiojančiuose teisės aktuose atsirado spraga, susijusi su tuo, kaip reikėtų reaguoti į šiuos pokyčius.

Atsižvelgiant į vertinimo ir susijusio poveikio vertinimo rezultatus, dabartiniu pasiūlymu siekiama šią spragą užpildyti ir sukurti sistemą, kuri leistų atspindėti sektoriaus technologinę plėtrą, kai mūsų energetikos sistemos pereina prie naujų gamybos ir vartojimo modelių.

¹⁶ „Antrasis vartotojų rinkos tyrimas dėl Europos Sąjungos mažmeninėse elektros energijos rinkose vartotojams sudaromų sąlygų“, Europos Komisija, 2016 m.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Rengdamasi šiai iniciatyvai, Komisija surengė kelias viešas konsultacijas. Jose galėjo dalyvauti ES piliečiai ir valstybių narių valdžios institucijos, energijos rinkos dalyviai ir jų asociacijos, taip pat bet kurios kitos suinteresuotosios šalys, įskaitant MVĮ ir energijos vartotojus.

Labiausiai atkreipiamas dėmesys į tris konsultacijas ir jų atitinkamus rezultatus:

1) 2012 m. lapkričio 15 d. – 2013 m. vasario 7 d. buvo vykdomos viešos konsultacijos¹⁷ su išteklių adekvatumu susijusiais klausimais: „Elektros energijos gamybos adekvatumas, pajėgumų užtikrinimo mechanizmai ir elektros energijos vidaus rinka“. Taip buvo siekiama sužinoti suinteresuotųjų šalių nuomonę apie tai, kaip užtikrinti išteklių adekvatumą ir elektros energijos tiekimo saugumą vidaus rinkoje.

Konsultacijų metu gauti 148 atskiri atsakymai iš viešųjų įstaigų, pramonės sektoriaus (ir energijos gamintojų, ir jos vartotojų) ir akademinės bendruomenės. Išsamią per konsultacijas gautų atsakymų diagramą, taip pat visus individualius atsakymus ir konsultacijų rezultatų santrauką¹⁸ galima rasti internete¹⁹.

2) 2014 m. sausio 22 d. – 2014 m. balandžio 17 d. buvo vykdomos viešos konsultacijos, skirtos elektros energijos mažmeninių rinkų ir galutinių vartotojų klausimams²⁰. Konsultacijų metu Komisija gavo 237 atsakymus, iš kurių 20 % – iš energijos tiekėjų, 14% – iš STO, 7 % – iš vartotojų organizacijų ir 4 % – iš NRI. Konsultacijose dalyvavo daug pavienių piliečių. Visą atsakymų santrauką galima rasti Komisijos svetainėje²¹.

3) 2015 m. liepos 15 d. – 2015 m. spalio 9 d. buvo vykdomos plataus masto viešos konsultacijos dėl naujo energijos rinkos modelio²².

Šių konsultacijų metu Komisija gavo 320 atsiliepimų. Apie 50 % atsakymų gauta iš nacionalinių arba ES lygmens pramonės asociacijų. 26 % atsakymų gauta iš energetikos sektoriuje veikiančių bendrovių (tiekėjų, tarpininkų, vartotojų) ir 9 % – iš tinklo operatorių. 17 nacionalinių vyriausybių ir kelios NRI taip pat pateikė atsiliepimų konsultacijos klausimais. Konsultacijose taip pat dalyvavo daug pavienių piliečių ir mokslo institutų.

¹⁷ 2012 m. Europos Komisijos konsultacijoms skirtas dokumentas „Elektros energijos gamybos adekvatumas, pajėgumų užtikrinimo mechanizmai ir elektros energijos vidaus rinka“. https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/20130207_generation_adequacy_consultation_document.pdf.

¹⁸ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Charts_Public%20Consultation%20Retail%20Energy%20Market.pdf.

¹⁹ 2012 m. Europos Komisijos konsultacijos dėl elektros energijos gamybos adekvatumo, pajėgumų užtikrinimo mechanizmų ir elektros energijos vidaus rinkos.

<https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-generation-adequacy-capacity-mechanisms-and-internal-market-electricity>

²⁰ 2014 m. Europos Komisijos konsultacijos dėl elektros energijos mažmeninių rinkų.

<https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-retail-energy-market>

²¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Charts_Public%20Consultation%20Retail%20Energy%20Market.pdf.

²² 2015 m. Europos Komisijos konsultacijos dėl naujo energijos rinkos modelio COM(2015) 340 *final* <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/public-consultation-new-energy-market-design>.

Išsamus suinteresuotųjų šalių nuomonės apie kiekvieną konkrečią politikos galimybę aprašymas yra pateiktas su šia teisėkūros iniciatyva pateiktame poveikio vertinime.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Siūlomas reglamentas ir poveikio vertinimas buvo parengti remiantis didelės apimties medžiaga, nuorodos į kurią pateiktos poveikio vertinimo išnašose. Medžiagą sudaro beveik 30 daugiausia nepriklausomų išorės subjektų atliktų tyrimų ir parengtų modeliavimo priemonių, kuriais siekiama įvertinti konkrečias galimybes pagal dabartinį pasiūlymą. Jos išsamiai išvardytos poveikio vertinimo V priede. Tyrimuose nagrinėjamos įvairios metodikas ir daugiausia dėmesio skiriama ekonominių ir socialinių sąnaudų ir naudos analizių kiekybiniais įverčiams.

Be to, Komisija atliko sektoriaus tyrimą dėl nacionalinių pajėgumų mechanizmų, kurio tarpiniai rezultatai buvo nedelsiant įtraukti į dabartinį pasiūlymą parengiamajame etape²³. Šių tyrimų rezultatai papildė gausią suinteresuotųjų šalių pateiktą grįžtamąją informaciją ir apskritai suteikė Komisijai patikimų įrodymų, kuriais remdamasi ji parengė dabartinius pasiūlymus.

- **Poveikio vertinimas**

Visos siūlomos priemonės paremtos poveikio vertinimu. 2016 m. lapkričio 7 d. Reglamentavimo patikros valdyba pateikė teigiamą nuomonę. Informacija apie tai, kaip buvo atsižvelgta į Reglamentavimo patikros valdybos nuomonę, pateikta poveikio vertinimo I priede.

Poveikio vertinime išnagrinėtos kelios politikos galimybės, susijusios su kiekvienu nustatytu problemų rinkiniu. Toliau išvardijami šie problemų rinkiniai ir alternatyvūs intervencijos būdai:

Rinkos modelio pritaikymas prie didėjančios atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalies ir technologinės plėtros.

Poveikio vertinime patvirtinta, kad siekiama patobulinti dabartines rinkos taisykles, kad pašalinus esamus rinkos iškreipimus būtų sudarytos vienodos sąlygos visoms elektros energijos gamybos technologijoms ir visiems ištekliams. Tai apima taisykles, kurias taikant diskriminuojami ištekliai ir kurios riboja tam tikrų technologijų galimybes patekti į elektros energijos tinklą arba sudaro tam palankias sąlygas. Be to, visi rinkos dalyviai prisiimtų finansinę atsakomybę už tinkle susidariusį disbalansą, o už visus išteklius rinkoje būtų atlyginta vienodomis sąlygomis. Būtų pašalintos kliūtys reguliavimui apkrova. Taikant pasirinktą galimybę taip pat būtų sustiprintos trumpalaikės prekybos rinkos – operacijos jose vyktų beveik tikroju laiku, kad būtų suteiktos maksimalios galimybės patenkinti lankstumo poreikį, o balansavimo rinkos taptų veiksmingesnės. Pasirinkta galimybė apima priemones, kurios, taikant tinkamas paskatas, padėtų visus lanksčius paskirstytuosius išteklius, susijusius su elektros energijos gamyba, paklausa ir kaupimu, nukreipti į rinką, o rinkos sistemą geriau prie jų pritaikyti, ir priemones, kuriomis STO būtų suteikta daugiau paskatų.

Nereguliavimo metodas buvo atmestas, nes suteikiama per mažai galimybių pagerinti rinką ir užtikrinti vienodas sąlygas ištekliams. Iš tiesų, atitinkamose srityse dabartinė ES reguliavimo

²³ Sektoriaus tyrimo dėl pajėgumų mechanizmų tarpinė ataskaita, C(2016) 2107 final.

sistema yra silpna, o kai kuriose srityse jos visai nėra. Be to, konstatuota, kad savanoriškas bendradarbiavimas neleidžia rinkoje užtikrinti atitinkamo suderinimo lygio arba tikrumo. Visiško rinkos taisyklių suderinimo galimybė taip pat buvo atmesta, nes pakeitimai galėtų pažeisti proporcingumo principus ir apskritai būtų nereikalingi atsižvelgiant į dabartinę Europos energijos rinkų būklę.

Būsimų investicijų į elektros energijos gamybą ir nekoordinuojamų pajėgumų mechanizmų klausimų sprendimas.

Buvo įvertintos įvairios ne pagrindinio scenarijaus politikos galimybės ir pagal kiekvieną galimybę buvo siūlomas įvairus suderinimo ir valstybių narių veiksmų tarpusavio koordinavimo ES lygmeniu mastas ir skirtingas mastas, kuriuo rinkos dalyviai pasikliautų energijos rinkos mokėjimais.

Pasirinkus galimybę, pagal kurią numatoma išskirtinai energijos rinka, Europos rinkos iš esmės pagerėtų ir būtų tarpusavyje susijusios tiek, kad būtų siunčiami reikiami kainos signalai, kad būtų paskatintos investicijos į naujus išteklius ir tinkamose vietose. Pagal tokį scenarijų nebereikėtų pajėgumų mechanizmų.

Pasirinkta galimybė pagrįsta šiuo išskirtinai energijos rinkos scenarijumi, tačiau neatmetama galimybė valstybėms narėms naudoti pajėgumų mechanizmus, tačiau su sąlyga, kad jie būtų pagrįsti ENTSO ir ACER visiškai skaidriai pagal bendrą metodiką atliktu išteklių adekvatumo vertinimu ir atitiktų bendrus struktūrinius elementus, siekiant didesnio nacionalinių pajėgumų mechanizmų suderinamumo ir suderinto tarpvalstybinio bendradarbiavimo. Ši galimybė pagrįsta Europos Komisijos 2014–2020 m. Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairėmis ir sektoriaus tyrimu dėl pajėgumų mechanizmų.

Nereguliavimo metodas buvo atmestas, nes esamos ES teisės aktų nuostatos yra nepakankamai aiškios ir griežtos, kad leistų išspręsti problemas, su kuriomis susiduria Europos elektros energijos sistema. Be to, savanoriškas bendradarbiavimas gali neužtikrinti tinkamo suderinimo lygio visose valstybėse narėse arba tikrumo rinkoje. Šioje srityje reikalingi teisės aktai, kad problemos būtų sprendžiamos nuosekliai. Galimybė, pagal kurią, remiantis regionų ar ES masto gamybos adekvatumo vertinimais, ištisi regionai ir galiausiai visos ES valstybės narės turėtų privalomai įdiegti pajėgumų mechanizmus, buvo atmesta kaip neproporcinga.

Prasti mažmeninių rinkų rezultatai. Lėtas diegimas ir žemas paslaugų lygis

Pagal patvirtintą galimybę numatyta, kad valstybės narės iki ES teisės aktuose nustatyto termino palaiapsniui atsisakytų bendro kainų reguliavimo, pradedant nuo mažesnių už savikainą kainų. Pagal šią galimybę pažeidžiamiesiems vartotojams galima taikyti pereinamojo laikotarpio kainų reguliavimą. Siekiant aktyvesnio vartotojų dalyvavimo, ribojamas sutarties nutraukimo mokesčių naudojimas. Vartotojų pasitikėjimą lyginamosiomis interneto svetainėmis reikia didinti pasitelkus nacionalines valdžios institucijas, kurios turėtų įdiegti sertifikavimo priemonę. Be to, laikantis aukšto lygio principų bus užtikrinta, kad, nustačius minimaliuosius turinio reikalavimus, sąskaitos už energiją būtų aiškios ir lengvai suprantamos. Taip pat reikalaujama, kad valstybės narės stebėtų, kiek namų ūkių patiria energijos nepriteklių. Galiausiai, užtikrinama nediskriminacinė prieiga prie vartotojų duomenų, kad nauji rinkos dalyviai ir energetinių paslaugų bendrovės kurtų naujas paslaugas.

Kitos nagrinėtos, tačiau atmestos galimybės: visiškas vartotojų apsaugos teisės aktų suderinimas ir daugybės vartotojų apsaugos priemonių nustatymas; ES lygmeniu nustatyto

kainų reguliavimo išimtys, taikomos remiantis suvartojimo arba kainos riba; standartinis duomenų tvarkymo modelis, kurio taikymą reikia užtikrinti, o atsakomybę reikia priskirti neutraliam rinkos dalyviui, pvz., PSO; visų kito tiekėjo pasirinkimo mokesčių, įskaitant sutarties nutraukimo mokesčius, uždraudimas ir iš dalies suderintas sąskaitų už energiją turinys ir galiausiai ES sistemos energijos nepritekliui stebėti remiantis valstybių narių atliktu energijos vartojimo būstuose efektyvumo tyrimu ir prevencinių priemonių, kuriomis siekiama išvengti atjungimo, įdiegimas. Šios galimybės buvo atmestos dėl priežasčių, susijusių su subsidiarumo ir proporcingumo principais. Beveik visos suinteresuotosios šalys, su kuriomis buvo konsultuotasi, taip pat nemanė, kad esamos padėties išlaikymas būtų perspektyvi galimybė.

Institucinės struktūros gerinimas ir Agentūros vaidmuo

Trečiajame energetikos teisės aktų rinkinyje numatytos institucinės struktūros tikslas – skatinti NRI, taip pat ir PSO bendradarbiavimą. Nuo pat įsteigimo ACER ir ENTSO labai prisidėjo, kad vyktų pažanga kuriant veikiančią energijos vidaus rinką. Tačiau dėl naujausių pokyčių Europos energijos rinkose, į kuriuos atsižvelgta dabartiniame poveikio vertinime ir vėlesniuose pasiūlymuose dėl rinkos modelio iniciatyvos, reikia pritaikyti institucinę struktūrą. Be to, įgyvendinant trečiąjį energetikos teisės aktų rinkinį taip pat paaiškėjo tobulintinos sritys, susijusios su ACER ir ENTSO taikoma sistema. Kalbant apie svarstytas galimybes reformuoti institucinę struktūrą, įprastinės veiklos scenarijus buvo atmestas, nes dėl jo atsirastų reguliavimo ir rinkos priežiūros spragų, atsižvelgiant į su rinka susijusių nuostatų, nurodytų kitoje šio pasiūlymo vietoje, kaitą ir daromą antrinės teisės aktų pažangą ES lygmeniu.

Buvo apsvarstytas nereguliavimo metodas, pagal kurį siekiama griežtesnio vykdymo užtikrinimo ir savanoriško bendradarbiavimo nenumatant jokių naujų papildomų priemonių institucinei struktūrai pritaikyti. Geresnis galiojančių teisės aktų vykdymo užtikrinimas reiškia, kad reikia toliau įgyvendinti trečiąjį energetikos teisės aktų rinkinį ir visiškai įgyvendinti tinklo kodeksus ir gaires, kaip aprašyta pagal galimybę nekeisti įprastinės veiklos, ir griežčiau užtikrinti vykdymą. Tačiau vien griežtesnis vykdymo užtikrinimas nėra nepagerintų esamos institucinės struktūros.

Taip pat buvo apsvarstyta teisėkūros galimybė pertvarkyti ACER į įstaigą, kuri būtų labiau visos Europos masto reguliavimo institucija, tačiau galiausiai ji buvo atmesta. Kad agentūra galėtų atlikti tokį vaidmenį, reikėtų gerokai padidinti ACER biudžetą ir darbuotojų skaičių, nes tokiam vaidmeniui reikia, kad agentūroje dirbtų daug ekspertų. Taip pat atrodo tikslinga, kad nacionalinės reguliavimo institucijos ir toliau dalyvautų Agentūros sprendimų priėmimo procese ir kad nacionalinių reguliavimo institucijų balsų dauguma priimami sprendimai nebūtų sistemingai pakeisti direktoriaus priimamais sprendimais.

Taigi, buvo apsvarstytos teisėkūros galimybės pagerinti ACER remiantis esama sistema. Poveikio vertinime patvirtinta galimybė leidžia ES institucinę struktūrą pritaikyti prie naujų elektros energijos sistemos realijų. Taip pat atsižvelgiama į atsiradusį papildomo regioninio bendradarbiavimo poreikį ir esamas bei numatomas reguliavimo spragas energijos rinkoje, kartu suteikiant daugiau lankstumo, nes derinami „iš apačios į viršų“ ir „iš viršaus į apačią“ metodai.

Be to, siekiant panaikinti esamą reguliavimo spragą, susijusią su regioniniu lygmeniu NRI atliekamomis reguliavimo funkcijomis, politikos iniciatyvomis pagal šią galimybę būtų nustatyta lanksti regioninė reguliavimo sistema, kuria siekiama stiprinti regioninį

koordinavimą ir NRI sprendimų priėmimą. Pagal šią galimybę būtų nustatyta suderintų regioninių sprendimų priėmimo sistema, tam tikrų sričių priežiūrą atliktų regiono NRI (pvz., regioniniai operatyviniai centrai ir kitos įstaigos, įsteigtos pagal siūlomas rinkos modelio iniciatyvas), o ACER būtų patikėta užduotis saugoti ES interesus.

Pagrindinės teisės

Šis pasiūlymas gali turėti įtakos pagrindinėms teisėms, nustatytoms ES pagrindinių teisių chartijoje, visų pirma: teisei į privatą ir šeimos gyvenimą (7 straipsnis), teisei į asmens duomenų apsaugą (8 straipsnis), diskriminacijos draudimui (21 straipsnis), teisei gauti socialinę paramą (34 straipsnis), galimybei naudotis bendrus ekonominius interesus tenkinančiomis paslaugomis (36 straipsnis), aukšto aplinkosaugos lygio integravimui (37 straipsnis) ir teisei į veiksmingą teisinę gynybą (47 straipsnis).

Šios teisės užtikrinamos įvairiomis nuostatomis, visų pirma susijusiomis su vartotojų apsauga, energijos nepriteklumi, pažeidžiamų vartotojų apsauga, galimybe naudotis bendrus ekonominius interesus tenkinančiomis paslaugomis, duomenų apsauga ir privatumu.

Poveikio vertinimo santrauką ir teigiamą Reglamentavimo patikros valdybos nuomonę galima rasti Komisijos svetainėje²⁴.

- **Reglamentavimo kokybė ir supaprastinimas**

Dėl pasiūlymo įgyvendinimo gali šiek tiek padaugėti administracinių reikalavimų. Pavyzdžiui, sudarius visoms technologijoms vienodas sąlygas visapusiškai dalyvauti energijos rinkose, šios technologijos turėtų atitikti rinkos atitikties reikalavimus, todėl gali susidaryti tam tikras administracinio darbo krūvis.

Numatomos priemonės, kuriomis siekiama padidinti energijos rinkų likvidumą ir integraciją, taip pat gali turėti tam tikrą trumpalaikį poveikį įmonėms, nes jos turėtų prisitaikyti prie naujų prekybos energija susitarimų. Tačiau šis poveikis laikomas minimaliu, palyginti su pagrindiniu scenarijumi, pagal kurį nesiimama jokių veiksmų, nes reformos ekonominė nauda gerokai viršytų bet kokią trumpalaikę ar ilgalaikę administracinę pertvarką.

Be to, dėl palaipsniui atsisakyto kainų reguliavimo valstybių narių lygmeniu NRI turės labiau stengtis stebėti rinkas ir taip užtikrinti veiksmingą konkurenciją ir vartotojų apsaugą. Šį poveikį gali kompensuoti aktyvesnis vartotojų dalyvavimas, dėl kurio, savaime suprantama, padidėtų konkurencija rinkoje.

Dėl įvairios veiklos, kurią reikės vykdyti atnaujinus institucinę struktūrą, taip pat reikia parengti naujų reikalavimų, susijusių su nacionalinių reguliavimo institucijų ir perdavimo sistemos operatorių dalyvavimu administraciniu lygmeniu. Tai apima dalyvavimą ACER veikloje ir sprendimų priėmimo procesuose, per kuriuos būtų susitarta dėl sklandžios tarpvalstybinės prekybos energija metodikos ir praktikos.

Išsamų kiekvienos svarstytos politikos galimybės administracinį ir ekonominį poveikį verslui ir valdžios institucijoms galima rasti poveikio vertinimo 6 skyriuje.

²⁴ [OL: įrašyti nuorodą į poveikio vertinimą.]

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Su pasiūlymu pagal šį rinkinį siejamas poveikis biudžetui yra susijęs su Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER) ištekliais, kurie yra aprašyti kartu su Komisijos pasiūlymu dėl reglamento, kuriuo įsteigiama ACER, naujos redakcijos pateiktoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje. Iš esmės, kad ACER galėtų vykdyti jai patikėtas naujas užduotis, visų pirma susijusias su sistemos pakankamumo vertinimu ir regioninių operatyvinių centrų įsteigimu, iki 2020 m. reikės palaipsniui skirti iki 18 papildomų etato ekvivalentų ir atitinkamų finansinių išteklių.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėjimas, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Komisija stebės, kaip valstybės narės ir kiti dalyviai perkelia į nacionalinę teisę galiausiai priimtas priemones ir kaip jų laikosi, ir prireikus imasi vykdymo užtikrinimo priemonių. Be to, kaip jau buvo daroma įgyvendinant trečiąjį energetikos teisės aktų rinkinį, Komisija teiks rekomendacinius dokumentus, taip padėdama įgyvendinti priimtas priemones.

Siekti stebėjimo ir įgyvendinimo tikslų Komisijai padės ACER. Agentūros teikiama metinė ataskaita, Komisijos lygiagrečiai atliekami vertinimai ir Elektros energijos srities veiklos koordinavimo grupės teikiamos ataskaitos yra vienos iš dabartinėje iniciatyvoje išdėstytų nuostatų. Agentūros bus paprašyta toliau peržiūrėti savo stebėjimo rodiklius siekiant užtikrinti, kad jie tebėra svarbūs stebint pažangą, padarytą siekiant šiuose pasiūlymuose nustatytų tikslų, kad į juos būtų tinkamai atsižvelgta, be kita ko, ACER metinėje rinkos stebėjimo ataskaitoje.

Kartu su siūlomomis iniciatyvomis Komisija pateiks iniciatyvą dėl energetikos sąjungos valdymo, kuria racionalizuos planavimo, ataskaitų teikimo ir stebėjimo reikalavimus. Remiantis iniciatyva dėl energetikos sąjungos valdymo, dabartiniai trečiajame energetikos teisės aktų rinkinyje Komisijai ir valstybėms narėms nustatyti stebėjimo ir ataskaitų teikimo reikalavimai bus įtraukti į horizontalias pažangos ir stebėjimo atskaitas. Daugiau informacijos apie stebėjimo ir ataskaitų teikimo reikalavimų supaprastinimą galima rasti iniciatyvos dėl energetikos sąjungos valdymo poveikio vertinime.

Išsamesnį stebėjimo mechanizmų ir lyginamųjų standartų vertinimą galima rasti poveikio vertinimo 8 skyriuje.

6. KONKREČIŲ PASIŪLYMŲ NUOSTATŲ PAAIŠKINIMAS

- **Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių (nauja redakcija)**

Siūlomos direktyvos *I skyriuje* patikslinama direktyvos taikymo sritis ir dalykas, pabrėžiamas dėmesys vartotojams, vidaus rinkos svarba ir jos pagrindinių principų svarba. Jame taip pat atnaujintos pagrindinės direktyvoje vartojamos apibrėžtys.

Siūlomos direktyvos *II skyriuje* nustatomas bendrasis principas, kad valstybės narės turi užtikrinti, kad ES elektros energijos rinka būtų konkurencinga, orientuota į vartotojus, lanksti ir nediskriminacinė. Jame pabrėžiama, kad nacionalinės priemonės neturėtų nepagrįstai

trukdyti tarpvalstybiniams srautams, vartotojų dalyvavimui ar investicijoms. Jame taip pat įtvirtintas principas, kad tiekimo kainos turi būti pagrįstos rinkos principais, o išimties taikomos tik jei jos yra tinkamai pagrįstos. Skyriuje taip pat išaiškinami tam tikri su ES elektros energijos rinkų veikimu susiję principai, pavyzdžiui, teisė pasirinkti tiekėją. Jame taip pat numatytos atnaujintos taisyklės dėl galimo įpareigojimo teikti viešąsias paslaugas, kurių valstybės narės tam tikromis aplinkybėmis gali nustatyti energetikos įmonėms.

Siūlomos direktyvos III skyriuje stiprinamos egzistuojančios vartotojų teisės ir numatomos naujos teisės, kuriomis siekiama vartotojams energijos rinkose suteikti centrinį vaidmenį užtikrinant, kad jie turėtų galių ir būtų geriau apsaugoti. Jame nustatytos taisyklės dėl aiškesnės sąskaitose pateikiamos informacijos ir dėl sertifikuotų palyginimo priemonių. Jame pateiktos nuostatos, kuriomis užtikrinama, kad vartotojai gali laisvai pasirinkti ir keisti tiekėjus arba energijos paklausos valdymo paslaugų teikėjus (telkėjus), turi teisę sudaryti dinaminės kainodaros sutartį ir gali dalyvauti teikiant reguliavimo apkrova paslaugas, patys gamintis energiją ir ją vartoti. Jame kiekvienam vartotojui suteikiama teisė prašyti pažangiojo skaitiklio su būtinosiomis funkcijomis. Taip pat tobulinamos egzistuojančios taisyklės dėl galimybės vartotojams dalytis savo duomenimis su tiekėjais ir paslaugų teikėjais, patikslinant už duomenų valdymą atsakingų šalių vaidmenį ir nustatant bendrą Europos duomenų formatą, kuri Komisija turi parengti įgyvendinimo akte. Taip pat siekiama užtikrinti, kad valstybės narės spręstų energijos nepritekliaus problemą. Dar reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų nepriklausomiems telkėjams skirtas sistemas, reguliavimo apkrova sistemas ir principus, užtikrinsiančius jų visapusišką dalyvavimą rinkoje. Jame apibrėžiama sistema, skirta vietos energijos bendruomenėms, kurios gali vykdyti energijos gamybą vietoje, jos skirstymą, sutelkimą, kaupimą, tiekimą arba teikti energijos vartojimo efektyvumo paslaugas. Dar paaiškinamos galiojančios nuostatos dėl pažangiųjų skaitiklių ir vieno bendro informacinio punkto, teisės į neteisminį ginčų sprendimą, nuostatos dėl universaliųjų paslaugų ir pažeidžiamų vartotojų.

Siūlomos direktyvos IV skyriuje paaiškinamos STO užduotys, ypač susijusios su STO veikla vykdant tinklo paslaugų viešąjį pirkimą, siekiant užtikrinti lankstumą, elektrinių transporto priemonių integravimą ir duomenų valdymą. Jame taip pat patikslinamas STO vaidmuo, susijęs su energijos kaupimu ir elektra varomų transporto priemonių įkrovimo prieiga.

Siūlomos direktyvos V skyriuje apibendrinamos PSO taikomos bendrosios taisyklės, daugiausia pagrįstos galiojančiu tekstu, pateikiami keli paaiškinimai dėl papildomų paslaugų ir naujų regioninių operatyvinių centrų.

Siūlomos direktyvos VI skyrius, kuriame nustatytos taisyklės dėl atsiejimo, parengtos trečiajame energetikos teisės aktu rinkinyje, išlieka nepakitęs, nes jis susijęs su pagrindinėmis esminėmis taisyklėmis dėl atsiejimo: dėl trijų režimų PSO (nuosavybės atskyrimas, nepriklausomas sistemos operatorius ir nepriklausomas perdavimo operatorius) ir dėl nuostatų dėl PSO paskyrimo ir sertifikavimo. Jame tik paaiškinama galimybė PSO patiems kaupti energiją arba teikti papildomas paslaugas.

Siūlomos direktyvos VII skyriuje pateikiamos nepriklausomų nacionalinių energetikos reguliavimo institucijų steigimo, įgaliojimų apimties ir pareigų taisyklės ir jų veiklos taisyklės. Pasiūlyme ypač pabrėžiama reguliavimo institucijų pareiga bendradarbiauti su kaimyninių šalių reguliavimo institucijomis ir ACER tarpvalstybinės reikšmės klausimais ir atnaujinamas reguliavimo institucijų užduočių sąrašas, be kita ko, įtraukiant neseniai įsteigtų regioninių operatyvinių centrų priežiūrą.

Siūlomos direktyvos VIII skyriuje pakeičiamos kai kurios bendrosios nuostatos, be kita ko, nuo direktyvos nukrypti leidžiančios nuostatos ir nuostatos dėl Komisijai suteiktų deleguotųjų įgaliojimų vykdymo ir pagal Reglamente (ES) Nr. 182/2011 nustatytas komiteto procedūros taisykles įsteigto komiteto.

Naujuose siūlomos direktyvos prieduose nustatyta daugiau palyginimo priemonėms, sąskaitų išrašymui ir informacijos pateikimui sąskaitose taikomų reikalavimų ir iš dalies pakeisti galiojantys pažangiesiems skaitikliams ir jų įrengimui keliami reikalavimai.

- **Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl elektros energijos vidaus rinkos (nauja redakcija)**

Siūlomo reglamento I skyriuje nurodoma jo taikymo sritis ir dalykas ir jame vartojamų terminų apibrėžtys. Jame pabrėžiama neiškraipytos rinkos signalų svarba siekiant didinti lankstumą, mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir skatinti inovacijas ir atnaujinamos bei papildomos pagrindinės reglamente vartojamos apibrėžtys.

Siūlomo reglamento II skyriuje pateikiamas naujas straipsnis, kuriame nustatyti svarbiausi principai, kurių reikia laikytis energetikos srities nacionalinės teisės aktuose, kad būtų sudarytos sąlygos elektros energijos vidaus rinkos veikimui. Jame taip pat nustatyti pagrindiniai teisiniai principai, kuriais pagrįstos prekybos elektros energija taisyklės atsižvelgiant į skirtingus prekybos laikotarpius (balansavimo, einamosios paros, kitos paros ir išankstinių sandorių rinkos), įskaitant kainodaros principus. Šiame skyriuje patikslinamas balansavimo atsakomybės principas ir numatyta labiau su rinka suderinamų skirstymo ir elektros energijos gamybos ribojimo ir reguliavimo apkrova taisyklių sistema, įskaitant bet kokių išimčių taikymo taisykles.

Siūlomo reglamento III skyriuje aprašomas koordinuoto prekybos zonų nustatymo procesas, kuris atitinka Reglamente 1222/2015, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės²⁵, numatytą peržiūros procesą. Siekiant spręsti ilgalaikę didelių nacionalinių apribojimų, susijusių su tarpvalstybiniais elektros energijos srautais, problemą, patikslinamos tokių išskirtinių apribojimų taikymo sąlygos, visų pirma pateikiamos taisyklės, kuriomis užtikrinama, kad nacionaliniai dalyviai elektros energijos importo ir eksporto neribotų dėl ekonominių priežasčių. Šiame skyriuje dar pateikiami galiojančių perdavimo bei skirstymo tinklų tarifų nustatymo principų pakeitimai ir nustatoma perdavimo bei skirstymo tarifų nustatymo metodikų laipsniškos konvergencijos skatinimo procedūra. Jame taip pat išdėstytos pakeistos mokesčių už perdavimą perkrauta linija taikymo taisyklės.

Siūlomo reglamento IV skyriuje nustatyti nauji bendrieji principai, kuriais valstybės narės turi remtis, kad koordinuotai spręstų susirūpinimą keliančius išteklių adekvatumo klausimus. Jame nustatyti Europos išteklių adekvatumo vertinimo parengimo principai ir procedūra siekiant geriau nustatyti pajėgumų mechanizmų poreikį ir prireikus valstybėms narėms nustatyti patikimumo standartą. Jame paaiškinta, kaip ir kokiomis sąlygomis pajėgumų mechanizmus galima taikyti su rinka suderinamu būdu. Taip pat patikslinti su rinka suderinamo modelio

²⁵ 2015 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės (OL L 197, 2015 7 25, p. 24–72).

principai, susiję su pajėgumų mechanizmais, įskaitant kitoje valstybėje narėje esančių pajėgumų ir energetikos tinklų jungčių naudojimo taisykles. Jame išdėstyta, kaip regioniniai operatyviniai centrai, nacionaliniai PSO, Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas ir nacionalinės reguliavimo institucijos per ACER dalyvaus rengiant kitoje valstybėje narėje esančių pajėgumų naudojimo techninius parametrus ir eksploataavimo taisykles.

Siūlomo reglamento V skyriuje nustatytos Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklo užduotys ir pareigos, su tuo susijusios stebėjimo užduotys pavestos ACER ir paaiškinta jos pareiga veikti nepriklausomai ir Europos naudai. Jame apibrėžta regioninių operatyvinių centrų misija, numatyti kiekvieno regioninio operatyvinio centro apimamų sistemos eksploataavimo regionų nustatymo kriterijai ir procedūra ir šių centrų atliekamos koordinavimo funkcijos. Šiame skyriuje taip pat išdėstyta darbo ir organizacinė tvarka, konsultavimosi reikalavimai, sprendimų ir rekomendacijų priėmimo ir jų peržiūros reikalavimai bei procedūros, valdančiosios tarybos sudėtis ir atsakomybės sritys ir regioninių operatyvinių centrų atsakomybė. Į šį skyrių taip pat įtrauktos kogeneracijos įrenginių prijungimo taisyklės, prieš tai įtrauktos į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo. Taisyklės dėl dešimties metų tinklo plėtros plano, perdavimo sistemų operatorių tarpsteminio kompensavimo, keitimosi informacija ir sertifikavimo išlieka iš esmės nepakeistos.

Siūlomo reglamento VI skyriuje įsteigiamas STO skirtas Europos lygmens subjektas, apibrėžiama jo steigimo procedūra ir jo užduotys, įskaitant konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis. Jame taip pat nustatytos išsamios STO ir PSO bendradarbiavimo, susijusio su jų tinklų planavimu ir eksploataavimu, taisyklės.

Siūlomo reglamento VII skyriuje išdėstyti galiojantys įgaliojimai ir taisyklės, pagal kuriuos Komisija priima deleguotuosius aktus tinklo kodeksų arba gairių forma. Jame paaiškintas tinklo kodeksų ir gairių teisinis pobūdis ir priėmimas ir išplėstas jų galimas turinys, kad būtų apimtos tokios sritys, kaip paskirstymo tarifų struktūros, ne su dažniais susijusių papildomų paslaugų teikimo taisyklės, reguliavimo apkrova, energijos kaupimo ir apkrovos ribojimo taisyklės, kibernetinio saugumo taisyklės, su regioniniais operatyviniais centrais susijusios taisyklės ir elektros energijos gamybos ribojimas ir elektros energijos gamybos bei apkrovos perskirstymas. Supaprastinama ir racionalizuojama elektros energijos tinklo kodeksų rengimo procedūra, o nacionalinėms reguliavimo institucijoms suteikiama galimybė ACER tinkle priimti sprendimus klausimais, susijusiais su tinklo kodeksų ir gairių įgyvendinimu. STO skirtas Europos lygmens subjektas ir kitos suinteresuotosios šalys taip pat labiau įtraukiami į pasiūlymų dėl elektros energijos tinklo kodeksų rengimo procedūrą.

Siūlomo reglamento VIII skyriuje išdėstytos baigiamosios jo nuostatos. Į jį įtrauktos galiojančios taisyklės dėl tam tikrų Elektros energijos direktyvos ir reglamento reikalavimų netaikymo naujoms nuolatinės srovės jungiamosioms linijoms ir patikslinama procedūra, pagal kurią NRI gali atlikti tolesnius jų pakeitimus.

Siūlomo reglamento priede išsamiau apibrėžiamos pagal tą reglamentą įsteigtų regioninių operatyvinių centrų funkcijos.

- **Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (nauja redakcija)**

Siūloma taisyklės, susijusias su ACER, pritaikyti prie bendro požiūrio į ES decentralizuotas agentūras, dėl kurio susitarė Europos Parlamentas, ES Taryba ir Europos Komisija (toliau – bendras požiūris)²⁶. Tačiau dabartiniame etape ACER leidžiama ir toliau tam tikru mastu nukrypti nuo bendro požiūrio.

Siūlomo reglamento I skyriuje apibūdinamas ACER vaidmuo, tikslai ir užduotys ir nurodyta, kokios rūšies aktus ji gali priimti, taip pat numatytos konsultacijoms ir stebėjimui taikomos taisyklės. Užduočių sąrašas buvo atnaujintas, kad būtų įtrauktos ACER užduotys didmeninių rinkų priežiūros ir tarpvalstybinės infrastruktūros srityje, kurios ACER buvo pavestos po reglamento priėmimo.

Kalbant apie elektros energijos tinklo kodeksų priėmimą, ACER suteikta daugiau atsakomybės rengiant ir Komisijai pateikiant galutinį tinklo kodekso pasiūlymą, o ENTSO-E ir toliau patikėtas techninio eksperto vaidmuo. Pasiūlyme, atsižvelgiant į padidėjusią STO atsakomybę, numatytas oficialus jų atstovavimas ES lygmeniu, visų pirma rengiant tinklo kodeksų pasiūlymus. Agentūrai suteikiama kompetencija nuspręsti dėl elektros energijos tinklo kodeksų ir gairių įgyvendinimo sąlygų, metodikų ir algoritmų.

Regioninio lygmens užduotims, kurios susijusios tik su keliomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, atlikti įvedamas regioninis sprendimų priėmimo procesas. Atitinkamai, Direktorius turėtų pateikti savo nuomonę, ar nagrinėjamas klausimas tikrai yra regioninės svarbos. Jei Reguliavimo valdyba sutinka, kad taip ir yra, Reguliavimo valdybos regioninis pakomitetis turėtų parengti atitinkamą sprendimą, kurį galiausiai priimtų arba atmestų pati Reguliavimo valdyba. Kitu atveju Reguliavimo valdyba nuspręstų be regioninio pakomitečio įsikišimo.

Skyriuje taip pat apibrėžtos kelios naujos ACER patikėtos užduotys, susijusios su tam tikrų funkcijų, susijusių su Agentūros regioniniais operatyviniais centrais, koordinavimu, paskirtųjų elektros energijos rinkos operatorių priežiūra, metodų tvirtinimu ir pasiūlymu, susijusiu su gamybos adekvatumu ir pasirengimu valdyti riziką.

Siūlomo reglamento II skyriuje išdėstytos organizacinės taisyklės, susijusios su Administracine valdyba, Reguliavimo valdyba, direktoriumi, Apeliacine taryba ir pateikta nauja nuostata dėl Agentūros darbo grupių. Nors kelios atskiros nuostatos pritaikomos prie bendro požiūrio į ES decentralizuotas agentūras arba prie naujų Tarybos balsavimo taisyklių, pagrindiniai esamos valdymo struktūros elementai, ypač Reguliavimo valdyba, išlieka nepakitę.

Šis ACER nukrypimas nuo bendro požiūrio yra pateisinamas taip:

Pagrindinius Europos elektros energijos politikos, energijos tiekimo saugumo, elektros energijos prieinamumo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslus ekonomiškiausiu būdu galima pasiekti sukūrus integruotą Europos elektros energijos rinką. Taigi, elektros energijos perdavimo infrastruktūra vis labiau tarpusavyje susijusi, didėja tarpvalstybinės prekybos elektros energija apimtis, energijos gamybos pajėgumais dalijamasi Europos mastu, o perdavimo sistema eksploatuojama atsižvelgiant į regioninius ir tarpvalstybinius aspektus. Šiame teisės aktų rinkinyje toliau stiprinamos šios tendencijos ir tikimasi, kad tai padidins efektyvumą, o tai bus naudinga Europos vartotojams.

²⁶ Žr. 2012 m. liepos 19 d. Europos Parlamento, ES Tarybos ir Europos Komisijos bendrą pareiškimą dėl decentralizuotų agentūrų.

Sektoriaus atvėrimas konkurencijai yra būtina sąlyga, norint sukurti elektros energijos vidaus rinką. Kaip ir kituose ekonomikos sektoriuose, elektros energijos rinkos atvėrimas pareikalavo naujų taisyklių, ypač susijusių su perdavimo ir skirstymo sistema, ir reguliavimo priežiūros. Šiuo tikslu buvo įsteigtos nepriklausomos reguliavimo institucijos. Šiems subjektams ir toliau suteikiama ypatinga atsakomybė už elektros energijos sektoriui taikomų nacionalinių ir Europos masto taisyklių priežiūrą.

Tačiau didėjant tarpvalstybinės prekybos mastui ir sistemą eksploatuojant taip, kad būtų atsižvelgiama į regioninį ir Europos kontekstą, NRI turėjo vis labiau koordinuoti savo veiksmus su kitų valstybių narių NRI. ACER buvo įsteigta kaip šio bendravimo platforma ir šią pareigą vykdo nuo pat savo įsteigimo 2011 m. Agentūros organas, kuris kartu su ACER darbuotojais parengia daugiausiai Agentūros nuomonių, rekomendacijų ir sprendimų, yra Reguliavimo valdyba, kurią sudaro NRI aukšto lygio atstovai ir balsavimo teisės neturintis Komisijos atstovas. Pirmieji Agentūros veiklos metai parodė, kad Reguliavimo valdyba sugebėjo veiksmingai prisidėti prie Agentūros užduočių vykdymo.

Kadangi energijos rinkos iki šiol reguliuojamos daugiausia nacionaliniu lygmeniu, energijos rinkoje itin svarbų vaidmenį atlieka nacionalinės reguliavimo institucijos. Pagrindinis ACER vaidmuo – koordinuoti nepriklausomų nacionalinių reguliavimo institucijų priimamus reguliavimo sprendimus, o ne vykdyti Komisijos deleguotą reguliavimo kompetenciją. Šis vaidmenų pasiskirstymas iš esmės išlaikomas dabartiniame teisėkūros procedūra priimamo akto pasiūlyme. Pagal dabartinę struktūrą skirtingų veikėjų įgaliojimai yra labai gerai subalansuoti, atsižvelgiant į specialias besikuriančios energijos vidaus rinkos savybes. Šiame etape pakeitus balansą gali kilti grėsmė teisėkūros procedūra priimamų aktų pasiūlymuose numatytų politikos iniciatyvų įgyvendinimui, o tai sukeltų kliūčių tolesnei energijos rinkos integracijai, kuri yra pagrindinis šio pasiūlymo tikslas. Todėl atrodo dabar ne laikas įgaliojimus priimti sprendimus perduoti valdančiajai tarybai, kaip numatyta pagal bendrą požiūrį. Priešingai, atrodo tikslinga išlaikyti esamą struktūrą, kuri užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos veikia be jokio tiesioginio ES institucijų arba valstybių narių įsikišimo, kai sprendžiami konkretūs klausimai. Be to, reguliavimo institucijų veiklą vis dar turi patvirtinti ES institucijos programavimo, biudžeto ir strateginiuose dokumentuose. ES institucijos taip pat dalyvauja sprendžiant administracinius klausimus. Todėl nesiūloma keisti esamos Reguliavimo valdybos struktūros ir veiklos.

Taip pat nesiūloma Administracinės valdybos sąvokos pritaikyti prie bendro požiūrio modelyje numatytos valdančiosios tarybos. Paašškėjo, kad esamos sudėties Agentūros Administracinė valdyba pastaraisiais metais buvo ypač veiksminga ir efektyvi. Jos veiklą užtikrina Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos atstovai.

Nors šiame etape Komisija nemano, kad būtų tikslinga Agentūros valdymo struktūrą visapusiškai pritaikyti prie bendro požiūrio, ji toliau stebės, ar aprašyti nukrypimai nuo bendro požiūrio tebėra pagrįsti, o 2021 m. numatyta atlikti kitą vertinimą, kurio metu bus įvertinti ne tik Agentūros tikslai, įgaliojimai ir užduotys, bet ir bus skirtas ypatingas dėmesys Agentūros valdymo struktūrai.

Siūlomo reglamento III skyriuje išdėstytos finansinės nuostatos. Kelias atskiras nuostatas siūloma pritaikyti prie bendro požiūrio į decentralizuotas agentūras.

Siūlomo reglamento IV skyriuje, atsižvelgiant į bendrą požiūrį į decentralizuotas agentūras, atnaujinamos kelios atskiros nuostatos ir pateikiamos iš esmės nepakeistos nuostatos dėl darbuotojų ir atsakomybės.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

įsteigiantis Europos Sąjungos Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (nauja redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į ~~Europos bendrijos steigimo sutartį~~ Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo , ypač į jos ~~95 straipsnį~~ 194 straipsnio 2 dalį

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ~~Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos~~,

kadangi:

↓ naujas

(1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 713/2009²⁷ buvo iš esmės keičiamas. Kadangi reikia padaryti naujų pakeitimų, siekiant aiškumo tas Reglamentas turėtų būti išdėstytas nauja redakcija.

²⁷ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 713/2009, įsteigiantis Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (OL L 211, 2009 8 14, p. 1).

↓ 713/2009 1 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~2007 m. sausio 10 d. Komisijos komunikate „Europos energetikos politika“ pabrėžiama, kaip svarbu baigti kurti elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkas. Nustatyta, kad reguliavimo sistemos tobulinimas Bendrijos lygmeniu yra viena pagrindinių to tikslo įgyvendinimo priemonių.~~

↓ 713/2009 2 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas valstybių narių reguliavimo įstaigų tarpusavio, taip pat jų ir Komisijos konsultavimuisi, veiklos koordinavimui bei bendradarbiavimui ir taip konsoliduoti elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkas, Komisijos sprendimu 2003/796/EB²⁸ įsteigta nepriklausoma elektros energijos ir dujų patariamoji grupė, pavadinta Europos elektros energijos ir dujų reguliavimo grupe (ERGEG). Šią grupę sudaro nacionalinių reguliavimo institucijų, įsteigtų pagal 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių²⁹ ir 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/55/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių³⁰, atstovai.~~

↓ 713/2009 3 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~Nuo pat įsteigimo ERGEG savo veikla skatino elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkų vystymąsi. Tačiau sektoriaus atstovai plačiai pripažįsta, o pati ERGEG siūlo, kad savanoriškas nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimas vykėtų Bendrijos struktūroje, kuri turėtų aiškią kompetenciją, o tam tikrais konkrečiais atvejais teisę priimti atskirus reguliavimo sprendimus.~~

↓ 713/2009 4 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~2007 m. kovo 8 ir 9 d. Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos pasiūlyti priemones nepriklausomam nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimo mechanizmui sukurti.~~

²⁸ OL L 296, 2003 11 14, p. 34.

²⁹ OL L 176, 2003 7 15, p. 37.

³⁰ OL L 176, 2003 7 15, p. 57.

- (2) Įsteigus Agentūrą akivaizdžiai pagerėjo reguliavimo institucijų koordinavimas tarpvalstybiniais klausimais. Nuo Agentūros įsteigimo jai pavesta naujų svarbių užduočių, susijusių su didmeninių rinkų stebėseną pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1227/2011³¹, ir užduočių tarpvalstybinės energetikos infrastruktūros srityje pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 347/2013³².
- (3) Numatoma, kad būtinybė koordinuoti nacionalinių reguliavimo institucijų veiksmus ateinančiais metais dar labiau didės. Europos energetikos sistemoje vyksta didžiausi per kelis dešimtmečius pokyčiai. Dėl didesnės rinkos integracijos ir perėjimo prie labiau kintamos elektros energijos gamybos būtina dėti daugiau pastangų siekiant nacionalinę energetikos politiką koordinuoti su kaimyninėmis šalimis ir išnaudoti tarpvalstybinės prekybos elektros energija galimybes.
- (4) Patirtis, įgyta įgyvendinant vidaus rinkos taisykles, parodė, kad nekoordinuojami veiksmai gali sukelti didelių rinkos problemų, visų pirma glaudžiai susijusiose srityse, kai valstybių narių sprendimai dažnai turi realų poveikį kaimyninėms šalims. Kad elektros energijos vidaus rinka darytų teigiamą poveikį vartotojų gerovei, tiekimo saugumui ir būtų mažinama priklausomybė nuo iškastinio kuro, valstybės narės ir visų pirma nepriklausomos nacionalinės reguliavimo institucijos turi bendradarbiauti tarpvalstybinį poveikį turinčių reguliavimo priemonių klausimais.
- (5) Fragmentuotas nacionalinis valstybės įsikišimas į energijos rinkas kelia vis didesnę grėsmę tinkamam tarpvalstybinių elektros energijos rinkų veikimui. Todėl Agentūra, glaudžiai bendradarbiaudama su Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklu (ENTSO-E), turėtų atlikti tam tikrą vaidmenį rengiant koordinuotą Europos išteklių adekvatumo vertinimą, siekiant išvengti problemų dėl skirtingų nacionalinių vertinimų, kuriuose vadovaujamosi skirtingais nekoordinuotais metodais ir nepakankamai atsižvelgiama į padėtį kaimyninėse šalyse. Agentūra taip pat turėtų prižiūrėti ENTSO-E parengtus techninius parametrus, kad būtų užtikrintas veiksmingas tarpvalstybinių pajėgumų dalyvavimas, bei kitas pajėgumų mechanizmų technines savybes.
- (6) Elektros energijos tiekimo saugumui užtikrinti būtinas koordinuotas požiūris siekiant pasirengti nenumatytoms tiekimo krizėms. Todėl Agentūra turėtų koordinuoti nacionalinius veiksmus, susijusius su pasirengimu valdyti riziką pagal [Pasirengimo valdyti riziką reglamentą, parengtą pagal pasiūlymą COM(2016) 862].
- (7) Dėl glaudaus Sąjungos elektros energijos tinklo sujungimo ir didėjančio poreikio bendradarbiauti su kaimyninėmis šalimis siekiant išlaikyti tinklo stabilumą ir integruoti didelį atsinaujinančiosios energijos kiekį regioniniams operatyviniams

³¹ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo, OL L 326, 2011 12 8, p. 1.

³² 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1364/2006/EB ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 713/2009, (EB) Nr. 714/2009 ir (EB) Nr. 715/2009 (OL L 115, 2013 4 25, p. 39).

centrams teks svarbus vaidmuo koordinuojant perdavimo sistemos operatorių veiksmus. Prireikus Agentūra turėtų užtikrinti regioninių operatyvinių centrų reguliavimo priežiūrą.

- (8) Kadangi didelė dalis naujos elektros energijos gamybos bus sujungta vietos lygmeniu, skirstomųjų tinklų operatoriams teks svarbus vaidmuo užtikrinant lankstų ir veiksmingą Europos elektros energijos sistemos veikimą.

↓ 713/2009 5 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (9) Valstybės narės, siekdamos pasiekti ~~Bendrijos~~ Sąjungos energetikos politikos tikslus, turėtų glaudžiai bendradarbiauti šalinamos kliūtis, kurios trukdo vykdyti tarpvalstybinius elektros energijos ir gamtinių dujų mainus. ~~Atsižvelgiant į centriniam subjektui reikalingus išteklius, nustatytus remiantis poveikio įvertinimu, padaryta išvada, kad nepriklausomas centrinis subjektas, palyginti su kitomis pasirinkimo galimybėmis, turi daug ilgalaikių privalumų.~~ Reglamentu (EB) Nr. 713/2009 buvo įsteigta Europos Sąjungos Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (Agentūra) ~~Reikėtų įsteigti~~ siekiant užpildyti reguliavimo spragą ~~Bendrijos~~ Sąjungos lygmeniu ir prisidėti prie veiksmingo elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkų veikimo. Agentūra ~~taip pat turėtų sudaryti~~ sudaro sąlygas nacionalinėms reguliavimo institucijoms stiprinti tarpusavio bendradarbiavimą ~~Bendrijos~~ Sąjungos lygmenyje ir abipusiu pagrindu dalyvauti vykdam su ~~Bendrija~~ Sąjunga susijusias funkcijas.

↓ 713/2009 6 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (10) Agentūra turėtų užtikrinti pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2,] ~~2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių³³ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių³⁴~~ nacionalinių reguliavimo institucijų vykdomų reguliavimo funkcijų tinkamą koordinavimą, o prireikus šių funkcijų vykdymą ~~Bendrijos~~ Sąjungos lygmeniu. Tuo tikslu būtina užtikrinti Agentūros nepriklausomumą nuo elektros energijos ir dujų gamintojų, tiekimo ir skirstomųjų tinklų operatorių (viešų ir privačių) ir vartotojų bei užtikrinti, kad jos veiksmai atitiktų ~~Bendrijos~~ Sąjungos teisės aktus, užtikrinti jos techninius ir reguliavimo pajėgumus, skaidrumą, demokratišką kontrolę ir veiksmingumą.

³³ ~~Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 55.~~

³⁴ ~~Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 94.~~

↓ 713/2009 7 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (11) Agentūra turėtų stebėti, kaip vyksta elektros energijos ir dujų sektorių perdavimo sistemos operatorių regioninis bendradarbiavimas ir kaip Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSO-E) ir Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSO-G) vykdo savo funkcijas. ⇒ Agentūra taip pat turėtų stebėti kitų subjektų, kurie atlieka Sąjungos masto reguliuojamas funkcijas, tokias kaip energijos mainai, užduočių vykdymą. ⇐ Agentūros dalyvavimas yra esminis siekiant užtikrinti, kad perdavimo sistemos operatoriai bendradarbiautų ⇒ (o Sąjungos mastu veiklą vykdančys subjektai vykdytų veiklą) ⇐ veiksmingai ir skaidriai, o jų bendradarbiavimas būtų naudingas elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkoms.

↓ 713/2009 8 konstatuojamoji dalis

- (12) Bendradarbiaudama su Komisija, valstybėmis narėmis ir atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis Agentūra turėtų stebėti elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkas ir prireikus informuoti Europos Parlamentą, Komisiją ir nacionalines institucijas apie savo išvadas. Šios Agentūros stebėsenos užduotys neturėtų sutapti su Komisijos ar nacionalinių institucijų, visų pirma nacionalinių konkurencijos tarnybų, vykdoma stebėseną, nei jai trukdyti.

↓ 713/2009 10 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (13) ~~Tikslinga numatyti~~ ☒ Agentūra nustato ☒ integruotą sistemą, ~~pagal kurią~~ ☒ sudarančią sąlygas ☒ nacionalinėms reguliavimo institucijoms ~~galėtų~~ joje dalyvauti ir bendradarbiauti. Ši sistema ~~turėtų padėti~~ padeda vienodai Bendrijoje ☒ Sąjungoje ☒ taikyti teisės aktus, susijusius su elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkomis. Tais atvejais, kai sprendžiami su daugiau nei viena valstybe nare susiję klausimai, Agentūrai ~~turėtų būti~~ ☒ buvo ☒ suteikti įgaliojimai priimti atskirus sprendimus. Šie įgaliojimai ⇒ aiškiai nurodytomis ⇐ ~~tam tikromis~~ sąlygomis turėtų būti taikomi techniniams ⇒ ir reguliavimo ⇐ klausimams, ⇒ kuriems spręsti būtinas regioninis koordinavimas ⇐ , ⇒ visų pirma susijusiems su tinklo kodeksų ir gairių įgyvendinimu, bendradarbiavimu regioniniuose operatyviniuose centruose, ⇐ reguliavimo ~~tvarka~~ ⇒ sprendimais siekiant veiksmingai stebėti didmeninės rinkos vientisumą ir skaidrumą, sprendimais, susijusiais su ⇐ bent dvi valstybes nares jungiančia ar galinčia jas jungti elektros energijos ir gamtinių dujų infrastruktūra, ir kraštutiniu atveju vidaus rinkos taisyklių netaikymu daugiau nei vienoje valstybėje narėje esančioms naujoms elektros energijos jungiamosioms linijoms ir naujai dujų infrastruktūrai.

↓ 713/2009 9 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (14) Agentūra atlieka svarbų vaidmenį rengiant bendras rekomendacijas, kurios yra neprivalomo pobūdžio („bendros rekomendacijos“), ~~ir kurios turi atitikti Tinklo kodeksai~~ turėtų atitikti tas bendras rekomendacijas . Be to, būtų tikslinga ir atitiktų Agentūrai keliamą tikslą, kad Agentūra, prieš ~~rekomenduodama~~ teikdama Komisijai priimti, atliktų tam tikrą vaidmenį atliekant tinklo kodeksų projektų peržiūrą (~~kai jie parengiami ir kai keičiami~~) siekiant užtikrinti, kad jie atitiktų bendras rekomendacijas ir sudarytų sąlygas reikiamam derinimui .

↓ naujas

- (15) Priėmus tinklo kodeksus ir gaires, kuriuose numatyta palaiapsniui įgyvendinti ir toliau tobulinti bendras regionines ir Sąjungos lygmens taisykles, padidėjo Agentūros vaidmuo stebint, kaip įgyvendinami tinklo kodeksai ir gairės. Veiksminga tinklo kodeksų ir gairių taikymo stebėseną yra esminė Agentūros funkcija, būtina vidaus rinkos taisyklių įgyvendinimui.
- (16) Iš patirties, įgytos įgyvendinant tinklo kodeksus ir gaires, paaiškėjo, kad būtų naudinga supaprastinti pagal gaires ir tinklo kodeksus parengtinių regioninių ar Sąjungos lygmens sąlygų arba metodikų tvirtinimo tvarką, jas tiesiogiai teikiant Agentūrai, kad Reguliavimo valdyboje atstovaujamos nacionalinės reguliavimo institucijos dėl jų galėtų priimti sprendimą.
- (17) Kadangi laipsniškas Sąjungos energijos rinkų derinimas siejamas su nuolatine regioninių sprendimų kaip pereinamojo laikotarpio priemonės paieška, yra tikslinga atsižvelgti į vidaus rinkos regioninį aspektą ir numatyti tinkamus valdymo mechanizmus. Už suderintus regioninius patvirtinimus atsakingos reguliavimo institucijos turėtų turėti galimybę Reguliavimo valdybos sprendimus regioninės svarbos klausimais parengti Reguliavimo valdybos regioniniame pakomitetyje, išskyrus atvejus, kai šie klausimai yra visuotinės svarbos Sąjungai.

↓ 713/2009 11 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (18) Atsižvelgiant į tai, kad Agentūra prižiūri nacionalines reguliavimo institucijas, ji turėtų galėti patarti Komisijai, kitoms ~~Bendrijos~~ Sąjungos institucijoms ir nacionalinėms reguliavimo institucijoms klausimais, susijusiais su tikslu, kuriam ji buvo įsteigta. Taip pat turėtų būti reikalaujama, kad Agentūrai nustačius, jog perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimas neduoda reikiamų rezultatų arba jog gairių neatitinkančiame nacionalinės reguliavimo institucijos sprendime tinkamai neatsižvelgiama į Agentūros nuomonę, rekomendaciją ar sprendimą, ji apie tai praneštų Komisijai.

↓ 713/2009 12 konstatuojamoji dalis

- (19) Agentūra taip pat turėtų galėti teikti rekomendacijas, kurias padėtų reguliavimo institucijoms ir rinkos dalyviams dalytis gerąja patirtimi.

↓ 713/2009 13 konstatuojamoji dalis

- (20) Agentūra tam tikrais atvejais turėtų konsultuotis su suinteresuotomis šalimis ir suteikti joms deramą galimybę teikti pastabas dėl siūlomų priemonių, pvz., tinklų kodeksų ir taisyklių.

↓ 713/2009 14 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (21) Agentūra turėtų prisidėti prie gairių dėl transeuropinių energetikos tinklų, kaip nustatyta ~~Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (ES) Nr. 347/2013 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1364/2006/EB, nustatančiame gaires transeuropiniams energetikos tinklams²⁵~~, įgyvendinimo, visų pirma teikdama savo nuomonę dėl neprivalomų visos Sąjungos Bendrijos dešimties metų tinklo plėtros planų (visos Sąjungos Bendrijos tinklo plėtros planai) pagal šio reglamento ~~4 6~~ straipsnio 3 dalį.

↓ 713/2009 15 konstatuojamoji dalis

- (22) Agentūra turėtų prisidėti prie pastangų stiprinti energijos tiekimo patikimumą.

³⁵ ~~OL L 262, 2006 9 22, p. 1.~~

↓ 713/2009 16 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (23) ⇒ Siekiant užtikrinti, kad Agentūros teisinis pagrindas būtų veiksmingas ir derėtų su kitų decentralizuotų agentūrų teisiniu pagrindu, Agentūros valdymo taisyklės turėtų būti suderintos su Europos Parlamento, ES Tarybos ir Europos Komisijos sutarta bendra pozicija dėl decentralizuotų agentūrų³⁶. Tačiau, kiek tai yra būtina, Agentūros struktūra turėtų būti pritaikyta tam, kad būtų tenkinami konkretūs energetikos reguliavimo poreikiai. Pirmiausia būtina visapusiškai atsižvelgti į ypatingą nacionalinių reguliavimo institucijų poreikių vaidmenį ir užtikrinti jų nepriklausomumą.

↓ naujas

- (24) Siekiant reglamentą visiškai suderinti su bendra pozicija dėl decentralizuotų agentūrų, ateityje gali būti numatyta atlikti papildomų šio reglamento pakeitimų. Dėl esamų energetikos reguliavimo poreikių šiuo metu nuo bendros pozicijos būtina nukrypti. Todėl šis pasiūlymas nedaro poveikio būsimiems Agentūros steigimo reglamento pakeitimams, kuriuos Komisija galėtų pasiūlyti atlikusi tolesnį vertinimą, kaip nustatyta tame akte, arba savo iniciatyva.

↓ 713/2009 17 konstatuojamoji dalis

- (25) Administracinė valdyba turėtų turėti būtinus įgaliojimus sudaryti biudžetą, tikrinti jo vykdymą, rengti vidaus tvarkos taisykles, priimti finansines taisykles ir skirti direktorių. Tarybos skiriamų Administracinės valdybos narių atnaujinimui turėtų būti taikoma rotacijos sistema siekiant, kad ilgainiui valstybėms narėms būtų atstovaujama subalansuotai. Administracinė valdyba turėtų veikti nepriklausomai ir objektyviai, atsižvelgdama į visuomenės interesus, ir neturėtų siekti gauti arba vykdyti politinių nurodymų.

↓ 713/2009 18 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (26) Agentūrai reikėtų suteikti būtinus įgaliojimus veiksmingai, skaidriai, pagrįstai ir svarbiausia, nepriklausomai atlikti savo reguliavimo funkcijas. Agentūros nepriklausomumas nuo elektros energijos ir dujų gamintojų ir tiekimo bei skirstomųjų tinklų operatorių – ne tik vienas iš svarbiausių gero valdymo principų, bet ir esminė

³⁶ 2012 m. liepos 19 d. bendras Europos Parlamento, ES Tarybos ir Europos Komisijos pareiškimas dėl decentralizuotų agentūrų.

rinkos dalyvių pasitikėjimo užtikrinimo sąlyga. Nekliudydama savo nariams, kurie veikia savo atitinkamų nacionalinių institucijų vardu, Reguliavimo valdyba turėtų veikti nepriklausomai nuo rinkos dalyvių interesų, turėtų vengti interesų konfliktų ir neturėtų siekti gauti arba vykdyti valstybės narės Vyriausybės, ~~⇒ Sąjungos institucijų~~ ~~⇒ Komisijos~~ arba kito viešojo ar privačiojo subjekto ~~⇒ arba asmens~~ ~~⇒ nurodymų~~ ar priimti rekomendacijų. Reguliavimo valdybos sprendimai tuo pačiu metu turėtų atitikti ~~Bendrijos~~ Sąjungos teisės aktus, susijusius su energetika, pavyzdžiui energetikos vidaus rinka, aplinka ir konkurencija. Reguliavimo valdyba ~~Bendrijos~~ Sąjungos institucijoms turėtų pranešti apie savo nuomones, rekomendacijas ir sprendimus.

↓ 713/2009 19 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (27) Kai Agentūrai suteikiami įgaliojimai priimti sprendimus, suinteresuotosioms šalims (siekiant supaprastinti procesą) turėtų būti suteikta teisė apskųsti sprendimus Apeliacinei tarybai, kuri turėtų būti Agentūros dalis, tačiau nepriklausytų jos administravimo ir reguliavimo struktūrai. ~~⇒ Siekiant užtikrinti, kad Apeliacinė taryba veiktų visiškai nepriklausomai, ji turėtų turėti atskirą Agentūros biudžeto eilutę.~~ ~~⇒ Siekiant tęstinumo Apeliacinės tarybos nariai turėtų būti skiriami arba jų įgaliojimai atnaujinami tokia tvarka, kad Apeliacinės tarybos sudėtį būtų galima keisti iš dalies. Gali būti suteikta galimybė Apeliacinės tarybos sprendimus apskųsti Europos~~ Sąjungos ~~Bendrijos~~ Teisingumo Teismui.

↓ naujas

- (28) Agentūra turėtų vykdyti savo įgaliojimus priimti sprendimus laikydamosi sąžiningo, skaidraus ir pagrįsto sprendimų priėmimo principų. Visos Agentūros procedūrinės taisyklės turėtų būti nustatytos jo darbo tvarkos taisyklėse.

↓ 713/2009 20 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (29) Agentūra daugiausia turėtų būti finansuojama iš ~~Europos~~ Sąjungos bendrojo biudžeto, mokesčių ir savanoriškų įnašų. Visų pirma Agentūra turėtų galėti toliau naudotis ištekliais, kuriuos šiuo metu bendrai sutelkia reguliavimo institucijos, kad galėtų bendradarbiauti ~~Bendrijos~~ Sąjungos lygmeniu. ~~Bendrijos~~ Sąjungos biudžeto sudarymo procedūra turėtų būti taikoma tik subsidijų, mokėtinų iš ~~Europos~~ Sąjungos bendrojo biudžeto, atžvilgiu. Be to, sąskaitų auditą pagal ~~2002 m. lapkričio 19 d. Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2343/2002 dėl finansinio pagrindų~~

~~reglamento, skirto įstaigoms, minėtoms Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 185 straipsnyje (10),~~ Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013³⁷ 94 107 straipsnį turėtų atlikti nepriklausomas išorės auditorius ~~Audito Rūmai~~³⁸.

↓ 713/2009 21 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (30) ~~Nuo pat Agentūros įsteigimo jos~~ Agentūros biudžetą nuolat turėtų tikrinti biudžeto valdymo institucija, remdamasi Agentūros darbo krūviu ir rezultatais. Biudžeto valdymo institucija turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi aukščiausių darbo našumo standartų.

↓ 713/2009 22 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (31) Agentūros personalas turėtų būti aukštos kvalifikacijos. Visų pirma Agentūra turėtų naudotis nacionalinių reguliavimo institucijų, Komisijos ir valstybių narių komandiruojamų darbuotojų kompetencija ir patirtimi. Agentūros darbuotojams turėtų būti taikomi Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatai (toliau – Tarnybos nuostatai) ir Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygos (toliau – Įdarbinimo sąlygos), nustatyti Reglamentu (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68³⁹, ir bendrai ~~Europos bendrijos~~ Sąjungos institucijų priimtos tų nuostatų įgyvendinimo taisyklės. Administracinė valdyba, suderinusi su Komisija, turėtų patvirtinti būtinas įgyvendinimo priemones.

↓ naujas

- (32) Pagal šį reglamentą Direktorius ir Reguliavimo valdybos reguliavimo veiklą gali palaikyti darbo grupės.

³⁷ 2013 m. rugsėjo 30 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1271/2013 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo įstaigoms, nurodytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 208 straipsnyje (OL L 328, 2013 12 7 p. 42).

³⁸ OL L 357, 2002 12 31, p. 72.

³⁹ 1968 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, nustatantis Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas bei Komisijos pareigūnams laikinai taikomas specialias priemones (OL L 56, 1968 3 4, p. 1).

↓ 713/2009 23 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (33) Agentūra turėtų taikyti bendrąsias taisykles, susijusias su galimybe visuomenei susipažinti su ~~Bendrijos~~ Sąjungos įstaigų turimais dokumentais. Administracinė valdyba turėtų nustatyti neskelbtinos komercinės informacijos ir asmens duomenų apsaugos praktines priemones.
-

↓ naujas

- (34) Iš nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimo Agentūroje yra akivaizdu, kad būtina sąlyga siekiant pažangos klausimais, susijusiais su energijos vidaus rinka, kurie turi didelį ekonominį poveikį įvairiose valstybėse narėse, yra sprendimų priėmimas balsų dauguma. Todėl Reguliavimo valdyboje nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų balsuoti paprasta balsų dauguma.
-

↓ 713/2009 24 konstatuojamoji dalis

~~Agentūra turėtų būti atskaitinga Europos Parlamentui, Tarybai ir prireikus Komisijai.~~

↓ 713/2009 25 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (35) ~~Bendrijos~~ Sąjungos narėmis nesančios valstybės turėtų galėti dalyvauti Agentūros darbe pagal atitinkamus susitarimus, kuriuos turi sudaryti ~~Bendrija~~ Sąjunga .
-

↓ 713/2009 26 konstatuojamoji dalis

~~Šio reglamento įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁴⁰.~~

⁴⁰ ~~OL L 184, 1999 7 17, p. 23.~~

↓ 713/2009 27 konstatuojamoji dalis

~~Visų pirma Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus priimti gaires dėl atvejų, kuriais Agentūra įgyja kompetenciją priimti sprendimus dėl tarpvalstybinės infrastruktūros naudojimo ir veiklos saugumo sąlygų. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas ji papildant naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti patvirtintos pagal Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.~~

↓ 713/2009 28 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~(36) Komisija ne vėliau kaip po trejų metų po to, kai pirmas direktorius pradėjo eiti savo pareigas, ir po to kas ketverius metus turėtų pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie specialias Agentūros užduotis ir pasiektus rezultatus kartu su atitinkamais pasiūlymais. Toje ataskaitoje Komisija turėtų pateikti pasiūlymus dėl papildomų Agentūros užduočių.~~

↓ 713/2009 29 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

(37) Kadangi šio reglamento tikslų, t. y. nacionalinių reguliavimo institucijų dalyvavimo ir bendradarbiavimo ~~Bendrijos~~ Sąjungos lygmeniu, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi tų tikslų būtų geriau siekti ~~Bendrijos~~ Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo ~~Bendrija~~ Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama tai, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

⇩ naujas

(38) Agentūrą priimanti valstybė narė turėtų užtikrinti kuo geresnes sąlygas Agentūrai sklandžiai ir efektyviai veikti, įskaitant daugiakalbį europinį mokymą darbuotojų vaikams ir reikiamą transporto infrastruktūrą.

↓ 713/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

~~ĮSTEIGIMAS IR TEISINIS STATUSAS~~ ☒ TIKSLAI IR UŽDUOTYS ☒

1 straipsnis

Dalykas ☒ **Įsteigimas ir tikslai** ☒

1. Šiuo reglamentu įsteigiama ☒ Europos Sąjungos ☒ Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (toliau – Agentūra).
2. Agentūros tikslas yra padėti ~~2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių⁴¹ 35 57 straipsnyje ir 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių⁴² 39 straipsnyje~~ nurodytoms reguliavimo institucijoms ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ lygmeniu vykdyti valstybėse narėse vykdomas reguliavimo užduotis ir prirėikus koordinuoti jų veiklą.
- ~~3. Kol Agentūrai bus įrengtos patalpos, ji dirbs Komisijos patalpose.~~

42 straipsnis

Agentūros priimamų dokumentų rūšys

Agentūra:

- (a) teikia nuomones ir rekomendacijas, skirtas perdavimo sistemos operatoriams, ⇒ regioniniams operatyviniams centrams ir paskirtiesiems elektros energijos rinkos operatoriams ⇐ ;
- (b) teikia nuomones ir rekomendacijas, skirtas reguliavimo institucijoms;
- (c) teikia nuomones ir rekomendacijas, skirtas Europos Parlamentui, Tarybai arba Komisijai;
- (d) priima savarankiškus sprendimus tam tikrais ☒ šio reglamento ☒ 6, ~~7–8~~ ir 11 ~~9~~ straipsniuose nurodytais atvejais,

⁴¹ ~~Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 55.~~

⁴² ~~Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 94.~~

- (e) Komisijai teikia neprivalomas bendras rekomendacijas (bendros rekomendacijos) pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2 ~~43~~2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinkle sąlygų~~44~~ 556 straipsnį] ir ~~2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 715/2009~~45~~ dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų (14) 6 straipsnį.~~

~~II SKYRIUS~~

~~UŽDUOTYS~~

~~53~~straipsnis

Bendrosios užduotys

Europos Parlamentui, Tarybai ar Komisijai paprašius arba savo iniciatyva Agentūra gali teikti nuomonę arba rekomendaciją Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai bet kuriais klausimais, susijusiais su tikslu, kuriuo ji buvo įsteigta.

~~64~~straipsnis

Agentūros užduotys, susijusios su perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimu

1. Agentūra teikia Komisijai nuomonę apie ENTSO-E pagal [OP: naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2,] ~~26~~ 26 ~~5~~ straipsnio 2 dalį ir ENTSO-G pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 5 straipsnio 2 dalį įstatų projektus, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektus.
 2. Agentūra stebi ENTSO-E užduočių vykdymą, kaip numatyta [OP: naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2,] ~~29~~ 29 ~~9~~ straipsnyje, ir ENTSO-G užduočių vykdymą, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 715/2009 9 straipsnyje.
 3. Agentūra ~~teikia~~ gali teikti nuomonę:
- (a) ~~ENTSO-E, kaip numatyta [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] 8 straipsnio 2 dalyje ir ENTSO-G,~~

⁴³ ~~Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 15.~~

⁴⁴ ~~Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 15.~~

⁴⁵ ~~2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 (OL L 211, 2009 8 14, p. 36).~~

kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 715/2009 8 straipsnio 2 dalyje, dėl tinklo kodeksų, ir

- (b) ENTSO-E, kaip numatyta [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] 29 straipsnio 2 dalies ~~9 straipsnio 2 dalies~~ pirmoje pastraipoje, ir ENTSO-G, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 715/2009 9 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje, dėl metinės darbo programos projekto, visos ~~Bendrijos~~ Sąjungos tinklo plėtros plano projekto ir kitų atitinkamų dokumentų, nurodytų [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] ~~8 straipsnio 3 dalyje~~ 27 straipsnio 1 dalyje ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009 8 straipsnio 3 dalyje, atsižvelgiant į nediskriminavimo, veiksmingos konkurencijos ir veiksmingo bei saugaus elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkų veikimo tikslus.
4. Jei Agentūra, remdamasi faktais mano, kad metinės darbo programos projektas ar visos ~~Bendrijos~~ Sąjungos tinklo plėtros plano projektas, jai pateiktas pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] ~~9 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą~~ ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009 29 straipsnio 2 dalies ~~9 straipsnio 2 dalies~~ antrą pastraipą, neprisideda prie nediskriminavimo, veiksmingos konkurencijos ir veiksmingo rinkos veikimo arba pakankamo lygio tarpvalstybinio tinklų sujungimo, prie kurio gali turėti prieigą trečiosios šalys, arba neatitinka atitinkamų [OP: naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2, ir naujos Elektros energijos direktyvos redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 864/2] arba Direktyvą 2009/73/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 715/2009 nuostatų, ji pateikia ENTSO-E, ENTSO-G, Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai tinkamai pagrįstą nuomonę bei rekomendacijas.

5 straipsnis

Agentūros užduotys, susijusios su tinklo kodeksų ir gairių rengimu ir įgyvendinimu

1. Agentūra dalyvauja rengiant tinklo kodeksus pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] ~~556~~ straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnį. Visų pirma ji:
- (a) ~~Agentūra~~ pateikia Komisijai neprivalomas bendras rekomendacijas, kai jos prašoma tai padaryti pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] ~~6 straipsnio 2 dalį~~ 55 straipsnio 3 dalį ar Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnio 2 dalį. Agentūra peržiūri neprivalomas bendras rekomendacijas ir jas vėl pateikia Komisijai, kai jos prašoma tai padaryti pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] ~~6 straipsnio 4 dalį~~ 55 straipsnio 6 dalį ar Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnio 4 dalį. ;
- (b) ~~Agentūra~~ pateikia ~~ENTSO-E ar~~ ENTSO-G pagrįstą nuomonę apie tinklo kodeksą pagal ~~[Reglamento (EB) Nr. 714/2009] 6 straipsnio 7 dalį ar~~ Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnio 7 dalį. ;

- (c) ~~Agentūra~~ pateikia Komisijai ⇒ peržiūrėtą ⇐ tinklo kodeksą ir gali rekomenduoti jį ~~priimti~~ pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] ~~6 straipsnio 9 dalį~~ 55 straipsnio 10 dalį ☒ arba pagal ☒ Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnio 9 dalį. Agentūra parengia ir pateikia Komisijai tinklo kodekso projektą, kai jos prašoma tai padaryti pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] 55 straipsnio 11 dalį ~~6 straipsnio 10 dalį~~ ar Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnio 10 dalį;
- (d) ~~5~~ pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] 29 straipsnio 1 dalį ~~9 straipsnio 1 dalį~~ ar Reglamento (EB) Nr. 715/2009 9 straipsnio 1 dalį Agentūra pateikia Komisijai tinkamai pagrįstą nuomonę, kai ENTSO-E ar ENTSO-G nevykdo tinklo kodekso, parengto pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] ~~8 straipsnio 2 dalį~~ 27 straipsnio 1 dalies a punktą ar Reglamento (EB) Nr. 715/2009 8 straipsnio 2 dalį arba laikantis ~~tu reglamentu~~ 6 straipsnio 1–10 dalių [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] 55 straipsnio 2–11 dalis ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnio 1–10 dalis parengto tinklo kodekso, kurio Komisija nepriėmė pagal ~~tu reglamentu~~ [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] 55 straipsnio 12 dalį ir ~~tu reglamentu~~ Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnio 11 dalį;
- (e) ~~6~~ Agentūra stebi ir analizuoja, kaip įgyvendinami tinklo kodeksai ir pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] 55 straipsnio 12 dalį ~~6 straipsnio 11 dalį~~ bei Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnio 11 dalį Komisijos priimtos gairės, ir kokį poveikį jie turi taikytinų taisyklių, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas rinkos integracijai ir užtikrinti nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą, suderinimui, bei teikia ataskaitą Komisijai.

↓ naujas

2. Tais atvejais, kai tinklo kodeksuose ir gairėse, parengtuose pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2,] VII skyrių, numatyta parengti pasiūlymus dėl šių tinklo kodeksų ir gairių įgyvendinimo sąlygų arba metodikų, kuriuos turi patvirtinti visos reguliavimo institucijos arba visos atitinkamo regiono reguliavimo institucijos, tos sąlygos arba metodikos teikiamos svarstyti ir tvirtinti Agentūrai. Prieš patvirtindama sąlygas arba metodikas Agentūrai turi jas peržiūrėti ir prireikus pakeisti, siekiant užtikrinti, kad jos atitiktų tinklo kodekso ar gairių tikslą ir prisidėtų prie rinkos integracijos, nediskriminavimo ir veiksmingo rinkos veikimo. Taikoma regioninių užduočių koordinavimo tvarka pagal 7 straipsnį.
3. Atsižvelgdama į vykdomą prekybos zonų peržiūrą Agentūra tvirtina metodiką ir prielaidas, kurios bus naudojamos prekybos zonos peržiūros procese pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] 13 straipsnį 3 dalį, ir gali prašyti jas pakeisti.

↓ 713/2009 (pritaikytas)

~~7. Agentūra stebi projektų dėl naujų jungiamųjų linijų pajėgumų kūrimo įgyvendinimo pažangą.~~

~~8. Agentūra stebi visos Bendrijos tinklo plėtros planų įgyvendinimą. Jei ji nustato tokio plano ir jo įgyvendinimo neatitikimus, ji turi išsiaiškinti tų neatitikimų priežastis ir pateikti susijusiems perdavimo sistemos operatoriams, nacionalinėms reguliavimo institucijoms arba kitoms kompetentingoms įstaigoms rekomendacijas, siekiant įgyvendinti investicijas pagal visos Bendrijos tinklo plėtros planus.~~

4. 9. Agentūra stebi regioninį perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimą, nurodytą [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] ~~3142~~ straipsnyje ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009 12 straipsnyje, ir rengdama savo nuomones, rekomendacijas bei sprendimus ~~deramai~~ atsižvelgia į to bendradarbiavimo rezultatus.

↓ 713/2009 (pritaikytas)

⇒ naujas

67 straipsnis

Su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis susijusios Agentūros užduotys

1. Agentūra priima savarankiškus sprendimus techniniais klausimais, jeigu tie sprendimai numatyti [OP: naujoje Elektros energijos direktyvos redakcijoje, parengtoje pagal pasiūlymą COM(2016) 864/2], Direktyvoje 2009/73/EB, [OP: naujoje Elektros energijos reglamento redakcijoje, parengtoje pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] arba Reglamente (EB) Nr. 715/2009.
2. Agentūra, remdamasi savo darbo programa, ~~arba~~ Komisijos prašymu ⇒ arba savo iniciatyva ⇐ gali teikti rekomendacijas, kad padėtų reguliavimo institucijoms ir rinkos dalyviams keistis gera praktika.
3. Agentūra kuria sistemą, kurioje gali bendradarbiauti nacionalinės reguliavimo institucijos. Ji skatina nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimą ir regioninių bei ~~Bendrijos~~ Sąjungos lygmens reguliavimo institucijų bendradarbiavimą ⇒, siekiant užtikrinti sąveikumą, komunikaciją ir srityse, kurios Sąjungos lygmeniu dar nesuderintos, regioniniu lygmeniu vykdomos veiklos rezultatų stebėseną, ⇐ ir rengdama savo nuomones, rekomendacijas bei sprendimus ~~deramai~~ atsižvelgia į tokio bendradarbiavimo rezultatus. Kai Agentūra mano, kad yra reikalingos privalomos tokį bendradarbiavimą reglamentuojančios taisyklės, ji Komisijai pateikia atitinkamas rekomendacijas.
4. Reguliavimo institucijos ar Komisijos prašymu Agentūra ~~remdamasi faktais~~ faktais grindžiamą nuomonę dėl to, ar reguliavimo institucijos priimtas

sprendimas atitinka gaires, nurodytas [naujoje Elektros energijos direktyvos redakcijoje, parengtoje pagal pasiūlymą COM(2016) 864/2], Direktyvoje 2009/73/EB, [naujoje Elektros energijos reglamento redakcijoje, parengtoje pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] arba Reglamente (EB) Nr. 715/2009 arba kitas atitinkamas tų direktyvų arba reglamentų nuostatas.

5. Jei nacionalinė reguliavimo institucija per 4 mėnesius nuo 4 dalyje nurodytos Agentūros nuomonės gavimo dienos į ją neatsižvelgia, Agentūra atitinkamai apie tai praneša Komisijai ir atitinkamai valstybei narei.
6. Kai nacionalinė reguliavimo institucija konkrečiu atveju turi sunkumų taikydama gaires, nurodytas [naujoje Elektros energijos direktyvos redakcijoje, parengtoje pagal pasiūlymą COM(2016) 864/2], Direktyvoje 2009/73/EB [naujoje Elektros energijos reglamento redakcijoje, parengtoje pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] arba Reglamente (EB) Nr. 715/2009, ji gali prašyti Agentūros pateikti nuomonę. Agentūra, pasikonsultavusi su Komisija, pateikia nuomonę per tris mėnesius nuo tokio prašymo gavimo dienos.
7. Agentūra nusprendžia, kokios turi būti bent dvi valstybes nares sujungiančios ar galinčios jas sujungti elektros energijos ir dujų infrastruktūros naudojimo ir eksploatavimo saugumo sąlygos (toliau – tarpvalstybinė infrastruktūra) pagal 8 dalį ~~8 straipsnį~~.

~~8 straipsnis~~

~~Su tarpvalstybinės infrastruktūros naudojimo ir veiklos saugumo sąlygomis susijusios užduotys~~

8. ~~1. ⇒ Tarpvalstybinės svarbos reguliavimo klausimais Agentūra priima sprendimus dėl tų reguliavimo klausimų, kurie priklauso nacionalinių reguliavimo institucijų kompetencijai ir kurie gali apimti prieigos ir eksploatavimo saugumo sąlygas arba tarpvalstybinei prekybai arba eksploatavimo saugumui svarbią metodiką arba kitus tarpvalstybinės svarbos reguliavimo klausimus ⇐ Agentūra priima sprendimus dėl tų reguliavimo klausimų, kurie priklauso nacionalinių reguliavimo institucijų kompetencijai ir kurie gali apimti tarpvalstybinės infrastruktūros naudojimo ir veiklos saugumo sąlygas tik tuo atveju, jeigu:~~
 - (a) ~~jeigu~~ kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos nesugebėjo susitarti per šešių mėnesių laikotarpį ~~nuo tos dienos, kai byla buvo pateikta~~ ~~☒~~ nuo bylos perdavimo ~~☒~~ paskutinei iš tų reguliavimo institucijų; arba
 - (b) kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos pateikė bendrą prašymą.

Kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos gali bendrai prašyti, kad a punkte nurodytas laikotarpis būtų pratęstas ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui.

Rengdama sprendimą Agentūra konsultuojasi su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir atitinkamais perdavimo sistemos operatoriais ir yra informuojama apie visų atitinkamų perdavimo sistemos operatorių pasiūlymus ir pastabas.

~~2. Tarpvalstybinės infrastruktūros naudojimo sąlygos apima:~~

~~a) pajėgumų paskirstymo tvarką;~~

~~b) paskirstymo terminus;~~

~~c) pajamų už perkrovas pasidalijimą; ir~~

~~d) iš infrastruktūros naudotojų imamą mokestį, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 714/2009 17 straipsnio 1 dalies d punkte ar Direktyvos 2009/73/EB 36 straipsnio 1 dalies d punkte.~~

9. ~~2.~~ Jei pagal ~~8~~ 4 dalį Agentūrai pateikiamas nagrinėti klausimas, ji:

(a) ne daugiau kaip per šešių mėnesių laikotarpį nuo klausimo pateikimo dienos ~~priima~~
 pateikia sprendimą; ir

(b) gali prireikus priimti tarpinį sprendimą, kad būtų užtikrintas atitinkamos infrastruktūros tiekimo patikimumas arba eksploatavimo saugumas.

~~4. Komisija gali priimti gaires dėl atvejų, kuriais Agentūra įgyja kompetenciją priimti sprendimus dėl tarpvalstybinės infrastruktūros naudojimo ir veiklos saugumo sąlygų. Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas, ji papildant, tvirtinamos pagal šio reglamento 32 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.~~

10. ~~5.~~ Jei ~~8~~ 4 dalyje nurodyti reguliavimo klausimai apima išimtis pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] ~~47~~ 59 straipsnio ar Direktyvos 2009/73/EB 36 straipsnio nuostatas, šiame reglamente nustatyti terminai ir tose nuostatose nustatyti terminai neturi būti jungiami.

↓ naujas

7 straipsnis

Regioninių užduočių koordinavimas Agentūroje

1. Pagal šio reglamento 5 straipsnio 2 dalį priimti sprendimus dėl bendrų regioninių sąlygų ar metodikų, rengtinių pagal tinklo kodeksus ir gaires, vadovaujantis [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] VII skyriumi, kurie reguliariai būna taikytini nedideliame valstybių narių skaičiui ir kuriems būtinas regioninio lygmens bendras reguliavimo sprendimas, Agentūrai gali padėti tik iš tam tikro regiono reguliavimo institucijų atstovų sudarytas Reguliavimo valdybos padalinys, šiuo tikslu laikantis šio straipsnio 2–4 dalyse nustatytos tvarkos.

2. Jei bendras pasiūlymas yra daugiausia regioninės reikšmės arba jei jis daro juntamą poveikį vidaus rinkai, ypač tais atvejais, kai atitinkamas klausimas yra labai reikšmingas už atitinkamo regiono ribų, direktorius vertina galimą bendro pasiūlymo poveikį vidaus rinkai ir pateikia nuomonę.
3. Tam tikrais atvejais Reguliavimo valdyba, visų pirma atsižvelgdama į direktoriaus nuomonę, iš atitinkamų Reguliavimo valdybos narių sudaro regioninį pogrupį, kuris pasiūlymą turi peržiūrėti ir Reguliavimo valdybai pateikti rekomendaciją dėl pasiūlymo patvirtinimo, įskaitant galimus pakeitimus.
4. Į tą regioninio pogrupio rekomendaciją Reguliavimo valdyba deramai atsižvelgia, kai priima sprendimą dėl to, kokią nuomonę pateikti dėl pasiūlymo.
5. Regiono reguliavimo institucijos kartu paskiria vieną koordinuojančiąją nacionalinę reguliavimo instituciją, kuri turi koordinuoti nacionalinių reguliavimo institucijų regioninius pogrupius. Koordinuojančiosios nacionalinės reguliavimo institucijos funkcijos rotacijos tvarka perduodamos kas dvejus metus. Koordinuojančioji nacionalinė reguliavimo institucija yra visų suinteresuotųjų šalių, įskaitant Agentūrą, kontaktinis punktas. Savo iniciatyva arba kitos regiono nacionalinės reguliavimo institucijos arba institucijų prašymu ji gali visų suinteresuotųjų šalių prašyti pateikti informacijos, kuri svarbi regioniniu lygmeniu vykdant reguliavimo funkcijas, ir teikia Agentūrai informaciją apie regiono nacionalinių reguliavimo institucijų regioninę veiklą. Reguliavimo valdybos regioniniuose pogrupiuose dalyvaujančios reguliavimo institucijos skiria pakankamai išteklių, kad grupė galėtų atlikti savo funkcijas.

8 straipsnis

Su regioniniais operatyviniais centrais susijusios Agentūros užduotys

1. Glaudžiai bendradarbiaudama su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklu Agentūra stebi ir analizuoja regioninių operatyvinių centrų veiklos rezultatus, atsižvelgdama į [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2, 43 straipsnio 4 dalyje] numatytas ataskaitas.
2. Kad veiksmingai ir sparčiai atliktų šio straipsnio 1 dalyje nurodytas užduotis, Agentūra visų pirma:
 - (a) pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] 33 straipsnio 1 dalį priima sprendimą dėl sistemos eksploatavimo regionų konfigūracijos;
 - (b) tam tikrais atvejais pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] 43 straipsnį prašo regioninių operatyvinių centrų pateikti informacijos;
 - (c) teikia nuomones ir rekomendacijas Europos Komisijai, Tarybai ir Europos Parlamentui;
 - (d) teikia nuomones ir rekomendacijas regioniniams operatyviniams centrams.

9 straipsnis

Su paskirtaisiais elektros energijos rinkos operatoriais susijusios Agentūros užduotys

Siekdama užtikrinti, kad paskirtieji elektros energijos rinkos operatoriai atliktų savo funkcijas pagal [naują Elektros energijos reglamento redakciją, parengtą pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] ir 2015 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentą 1222/2015⁴⁶, Agentūra:

- (a) stebi, ar paskirtieji elektros energijos rinkos operatoriai padarė pažangą, susijusią su funkcijų nustatymu pagal Reglamentą 1222/2015;
- (b) pagal Reglamento 1222/2015 7 straipsnio 5 dalį teikia Komisijai rekomendacijas;
- (c) tam tikrais atvejais prašo, kad paskirtieji elektros energijos rinkos operatoriai pateiktų informacijos.

10 straipsnis

Su gamybos adekvatumu ir pasirengimu valdyti riziką susijusios Agentūros užduotys

1. Agentūra tvirtina ir prireikus iš dalies keičia

- (a) pasiūlymus dėl metodikų ir skaičiavimų, susijusių su Europos išteklių adekvatumo vertinimu pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] 19 straipsnio 2, 3 ir 5 dalis;
- (b) pasiūlymus dėl techninių tarpvalstybinio bendradarbiavimo taikant pajėgumų mechanizmus specifikacijų pagal [naujo Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] 21 straipsnio 10 dalį.

1. Agentūra tvirtina ir prireikus iš dalies keičia

- (a) elektros energijos sektoriaus krizės scenarijų nustatymo regioniniu lygmeniu metodikas, apibūdintas [pagal pasiūlymą COM(2016) 862 parengtame Pasirengimo valdyti riziką reglamente] 5 straipsnyje;
- (b) trumpalaikio adekvatumo vertinimo metodikas, apibūdintas [pagal pasiūlymą COM(2016) 862 parengto Pasirengimo valdyti riziką reglamento] 8 straipsnyje.

↓ 713/2009 (pritaikytas)

11~~9~~ straipsnis

~~Kitos užduotys~~ ☒ Agentūros užduotys, susijusios su sprendimais dėl išimčių ir sertifikavimo ☒

⁴⁶ 2015 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės, OL L 197, 2015 7 25, p. 24–72.

~~1~~ Agentūra gali nuspręsti dėl išimčių, kaip numatyta [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2,] ~~5947~~ straipsnio 5 dalyje. Agentūra taip pat gali nuspręsti dėl išimčių, kaip numatyta Direktyvos 2009/73/EB 36 straipsnio 4 dalyje, jeigu atitinkama infrastruktūra yra daugiau nei vienos valstybės narės teritorijoje.

~~2. Agentūra Komisijos prašymu pagal Reglamento (EB) Nr. 714/2009 3 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą arba Reglamento (EB) Nr. 715/2009 3 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą pateikia nuomonę dėl nacionalinių reguliavimo institucijų sprendimų dėl sertifikavimo.~~

↓ 713/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

12 straipsnis

⊗ Su infrastruktūra susijusios Agentūros užduotys ⊗

⇒ Glaudžiai bendradarbiaudama su priežiūros institucijomis ir ENTSO, Agentūra transeuropinės energetikos infrastruktūros atžvilgiu: ⇐

- (a) ~~7~~ Agentūra stebi projektų dėl naujų jungiamųjų linijų pajėgumų kūrimo įgyvendinimo pažangą;
- (b) ~~8~~ Agentūra stebi visos Bendrijos ⊗ Sąjungos ⊗ tinklo plėtros planų įgyvendinimą. Jei ji nustato tokio plano ⊗ tų planų ⊗ ir ⊗ jų ⊗ įgyvendinimo neatitikimų, ji turi išsiaiškinti tų neatitikimų priežastis ir pateikti susijusiems perdavimo sistemos operatoriams, nacionalinėms reguliavimo institucijoms arba kitoms kompetentingoms įstaigoms rekomendacijas, siekiant įgyvendinti investicijas pagal visos Bendrijos ⊗ Sąjungos ⊗ tinklo plėtros planus.

↓ naujas

- (c) vykdo Reglamento (ES) Nr. 347/2013 5, 11, 12 ir 13 straipsniuose nustatytus įpareigojimus.

13 straipsnis

Agentūros užduotys, susijusios su didmeninės rinkos vientisumu ir skaidrumu

Siekdama veiksmingai stebėti didmeninės rinkos vientisumą ir skaidrumą Agentūra, glaudžiai bendradarbiaudama su priežiūros institucijomis ir kitomis nacionalinėmis valdžios institucijomis:

- (a) stebi didmenines rinkas, renka duomenis ir sudaro Europos rinkos dalyvių registrą pagal Reglamento (ES) Nr. 1227/2011⁴⁷ 7–9 straipsnius;
- (b) teikia Komisijai rekomendacijas pagal Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 7 straipsnį;
- (c) koordinuoja tyrimus pagal Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 16 straipsnio 4 dalį.

↓ 713/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

14 ~~9~~ straipsnis

⊗ Naujų užduočių Agentūrai skyrimas ⊗

Aplinkybėmis, kurias aiškiai apibrėžė Komisija gairėse, priimtose pagal [naujoje Elektros energijos reglamento redakcijoje, parengtoje pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2] ~~48~~ 57 straipsnį arba Reglamento (EB) Nr. 715/2009 23 straipsnį ir sprendžiant klausimus, kuriuos spręsti ji buvo įsteigta, Agentūrai ⇒ laikantis Sąjungos agentūroms suteikiamų vykdomųjų įgaliojimų apribojimų ⇐ gali būti pavestos papildomos užduotys, ~~kurių nesusijusios su sprendžiamosiomis galiomis.~~

15 ~~10~~ straipsnis

Konsultacijos ir skaidrumas

1. Vykdydama savo užduotis, visų pirma rengdama bendras rekomendacijas pagal [COM(2016) 861/2 pasiūlytos nauja redakcija išdėstytos Elektros energijos direktyvos] ~~556~~ straipsnį arba Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnį, taip pat siūlydama tinklo kodeksų pakeitimus pagal ⊗ [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2,] 56 straipsnį ~~arba~~ ⊗ ⊗ Reglamento (EB) Nr. 715/2009 ~~bet kurio iš tų reglamentų~~ 7 straipsnį Agentūra visapusiškai ir ankstyvame etape atvirai ir skaidriai konsultuojasi su rinkos dalyviais, perdavimo sistemos operatoriais, vartotojais, galutiniais vartotojais ir, atitinkamais atvejais, su konkurencijos institucijomis, nepažeidžiant atitinkamos jų kompetencijos, visų pirma, kai jos užduotys susijusios su perdavimo sistemos operatoriais.
2. Agentūra užtikrina, kad, kai tinkama, visuomenė ir suinteresuotosios šalys gautų objektyvią, patikimą ir lengvai prieinamą informaciją, visų pirma kai ji susijusi su jos darbo rezultatais.

Visi rengiant bendras rekomendacijas pagal [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos, parengtos pagal pasiūlymą COM(2016) 861/2,] ~~556~~ ~~straipsnį~~ arba Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnį arba keičiant ⊗ 1 dalyje nurodytus ⊗

⁴⁷ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo, OL L 326, 2011 12 8, p. 1–16.

tinklo kodeksus ~~kaip apibrėžta bet kurio iš tų reglamentų 7 straipsnyje~~ surengtų konsultavimosi posėdžių dokumentai ir protokolai skelbiami viešai.

3. Prieš priimdama bendras rekomendacijas ~~pagal Reglamento (EB) Nr. 714/2009 556 straipsnį ar Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnį~~, arba siūlydama 1 dalyje nurodytus tinklo kodeksų pakeitimus ~~, kaip apibrėžta bet kurio iš tų reglamentų 7 straipsnyje~~, Agentūra turi nurodyti, kaip buvo atsižvelgta į konsultacijų metu gautas pastabas ir turi pateikti priežastis, kai į tas pastabas nebuvo atsižvelgta.
4. Agentūra savo tinklavietėje skelbia bent jau savo darbotvarkę, susijusius dokumentus ir prireikus Administracinės valdybos, Reguliavimo valdybos ir Apeliacinės tarybos posėdžių protokolus.

16 ~~11~~ straipsnis

Elektros energijos ir gamtinių dujų sektorių stebėseną ir ataskaitas

1. Glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija, valstybėmis narėmis ir atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis, įskaitant nacionalines reguliavimo institucijas, ir nepažeisdama konkurencijos institucijų kompetencijos Agentūra stebi elektros energijos ir gamtinių dujų didmenines ir mažmenines vidaus rinkas, visų pirma elektros energijos ir gamtinių dujų mažmenines kainas, atitikimą [naujoje Elektros energijos direktyvos redakcijoje, parengtoje pagal pasiūlymą COM(2016) 864/2] ir Direktyvoje 2009/73/EB nustatytoms vartotojų teisėms , prieigą prie ~~tinklo tinklų~~, įskaitant prieigą prie iš atsinaujinančių energijos šaltinių pagamintos elektros energijos, potencialias kliūtis tarpvalstybinei prekybai, valstybės įsikišimą, neleidžiantį kainoms atspindėti faktinio trūkumo, valstybių narių veiksmus elektros energijos tiekimo saugumo srityje, paremtus [naujos Elektros energijos reglamento redakcijos] 19 straipsnyje minėto Europos išteklių adekvatumo vertinimo, visų pirma atsižvelgiant į [Pasirengimo valdyti riziką reglamento, parengto pagal COM(2016) 862 pasiūlymą,] 16 straipsnyje minėtą *ex post* vertinimą, rezultatais. ~~ir atitikimą [nauja redakcijoje išdėstytoje Elektros energijos direktyvoje] ir Direktyvoje 2009/73/EB nustatytoms vartotojų teisėms~~
2. Agentūra ~~viešai skelbia~~ kasmet skelbia metinę 1 dalyje nustatytos stebėsenos rezultatų ataskaitą. Toje ataskaitoje ji nurodo visas kliūtis, trukdančias baigti kurti elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkas.
3. ~~Viešai skelbdama~~ Skelbdama savo metinę ataskaitą, Agentūra gali pateikti Europos Parlamentui ir Komisijai nuomonę apie galimas priemones ~~, kurių būtų galima imtis~~ siekiant pašalinti 2 dalyje nurodytas kliūtis.

~~III~~ II SKYRIUS

⊗ AGENTŪROS ⊗ ORGANIZAVIMAS

~~17~~ straipsnis

Teisinis statusas

1. Agentūra yra juridinio asmens statusą turinti ~~Bendrijos~~ ⊗ Sąjungos ⊗ įstaiga.
2. Kiekvienoje valstybėje narėje Agentūra naudojasi plačiausiu veiksmu, kuris juridiniams asmenims suteikiamas pagal nacionalinės teisės aktus. Visų pirma ji turi galėti įsigyti kilnojamąjį bei nekilnojamąjį turtą arba disponuoti juo ir būti teismo proceso šalimi.
3. Agentūrai atstovauja jos direktorius.

↓ naujas

4. Agentūros būstinė yra Liublianoje (Slovėnija).

Agentūra, vadovaudamasi 25 straipsnio j punktu, gali įsteigti vietos skyrius tam pritariančiose valstybėse narėse.

↓ 713/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

~~18~~ ~~3~~ straipsnis

~~Sudėtis~~ ⊗ Administracinė ir valdymo struktūra ⊗

Agentūrą sudaro:

- (a) Administracinė valdyba, kuri vykdo ~~13-20~~ straipsnyje nustatytas užduotis;
- (b) Reguliavimo valdyba, kuri vykdo ~~23-15~~ straipsnyje nustatytas užduotis;
- (c) direktorius, kuris vykdo ~~25-17~~ straipsnyje nustatytas užduotis; ir
- (d) Apeliacinė taryba, kuri vykdo ~~29-19~~ straipsnyje nustatytas užduotis.

Administracinės valdybos ~~☒~~ sudėtis ~~☒~~

1. Administracinę valdybą sudaro devyni nariai. Kiekvienas narys turi pakaitinį narį. Du narius ir jų pakaitinius narius skiria Komisija, du narius ir jų pakaitinius narius skiria Europos Parlamentas, o penkis narius bei jų pakaitinius narius – Taryba. Nė vienas Administracinės valdybos narys tuo pat metu negali būti ir Europos Parlamento narys.
2. Administracinės valdybos narių ir jų pakaitinių narių kadencija yra ketveri metai, ji gali būti pratęsta vieną kartą. Pirmajai kadencijai pusė Administracinės valdybos narių ir jų pakaitinių narių skiriami šešeriams metams.
3. ~~2.~~ Administracinė valdyba iš savo narių ~~skiria~~ ⇒ dviejų trečdalių narių balsų dauguma išrenka ⇐ pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Jei pirmininkas negali eiti savo pareigų, jį automatiškai pakeičia pirmininko pavaduotojas. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija yra dveji metai, ji gali būti pratęsta vieną kartą. Tačiau bet kokių atveju pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija baigiasi, kai jie nebėra Administracinės valdybos nariai.
4. ~~3.~~ Administracinės valdybos posėdžius sušaukia jos pirmininkas. Reguliavimo valdybos pirmininkas arba Reguliavimo valdybos paskirtas narys ir direktorius dalyvauja svarstymuose be teisės balsuoti, jeigu Administracinė valdyba nenusprendžia kitaip dėl direktoriaus dalyvavimo. Administracinė valdyba į eilinius posėdžius susirenka ne rečiau kaip du kartus per metus. Ji taip pat susitinka pirmininko iniciatyva arba Komisijos ar ne mažiau kaip trečdaliu jos narių prašymu. Administracinė valdyba gali pakviesti asmenis, kurių nuomonė gali būti svarbi, dalyvauti posėdžiuose stebėtojų teisėmis. Administracinės valdybos nariams, atsižvelgiant į jos darbo tvarkos taisyklės, gali padėti patarėjai arba ekspertai. Sekretoriato paslaugas Administracinei valdybai teikia Agentūra.
5. ~~4.~~ Administracinė valdyba sprendimus priima ⇒ paprasta ⇐ ~~dviejų trečdalių~~ posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma, jei šiame reglamente nenustatyta kitaip. Kiekvienas administracinės valdybos narys ar pakaitinis narys turi vieną balsą.
6. ~~5.~~ Darbo tvarkos taisyklėse išsamiau nustatoma:
 - (a) balsavimo tvarka, visų pirma sąlygos, kurių pagrindu vienas narys gali veikti kito nario vardu, taip pat, atitinkamais atvejais, kvorumą reglamentuojančios taisyklės; ir
 - (b) Tarybos skiriamų Administracinės valdybos narių atnaujinimui taikoma rotacijos tvarka, siekiant ilgainiui užtikrinti subalansuotą valstybių narių dalyvavimą.
7. ~~6.~~ Administracinės valdybos narys negali būti Reguliavimo valdybos nariu.
8. ~~7.~~ Administracinės valdybos nariai įsipareigoja veikti nepriklausomai ir objektyviai visuomenės labui; ~~nesiekdami gauti arba vykdyti politinių nurodymų.~~ Tuo tikslu

kiekvienas narys pateikia rašytinę įsipareigojimų deklaraciją ir rašytinę interesų deklaraciją, kuriose nurodo, jog jis neturi jokių interesų, kurie gali būti laikomi trukdančiais jo nepriklausomumui, arba kokių nors tiesioginių ar netiesioginių interesų, kurie galėtų būti laikomi trukdančiais jo nepriklausomumui. Šios deklaracijos kasmet skelbiamos viešai.

2013 straipsnis

Administracinės valdybos ~~užduotys~~ ☒ funkcijos ☒

1. Administracinė valdyba:
 - (a) pasikonsultavusi su Reguliavimo valdyba ir pagal ~~15 straipsnio 2 dalį~~ 23 straipsnio 5 dalies b punktą gavusi jos pritariamąją nuomonę, Administracinė valdyba pagal ~~1624~~ 1624 straipsnio 2 dalį skiria direktorių ⇒ ir atitinkamais atvejais pratęsia jo kadenciją arba pašalina jį iš pareigų; ⇐
 - (b) ~~2. Administracinė valdyba~~ pagal ~~2214~~ 2214 straipsnio 1 dalį oficialiai skiria Reguliavimo valdybos narius;
 - (c) ~~3. Administracinė valdyba~~ pagal ~~26~~ 26 straipsnio 2 dalį ~~18 straipsnio 1 ir 2 dalis~~ oficialiai skiria Apeliacinės tarybos narius;
 - (d) ~~4. Administracinė valdyba~~ užtikrina, kad Agentūra vykdytų savo misiją ir užduotis, pavestas jai pagal šį reglamentą;
 - (e) ~~5. Pasikonsultavusi su Komisija~~ ⇒ gavusi Komisijos nuomonę ⇐ ir pagal ~~23~~ 23 straipsnio 5 dalies c punktą ~~15 straipsnio 3 dalį~~ gavusi patvirtinimą iš Reguliavimo valdybos kiekvienais metais priima ⇒ 21 straipsnyje minėto programavimo dokumento projektą iki jis pateikiamas Komisijos nuomonei gauti ir ⇐ ~~iki kiekvienų metų rugsėjo 30 d. Administracinė valdyba~~ ⇒ dviejų trečdalių jos narių balsų dauguma priima ⇐ Agentūros ~~ateinančių metų darbo programą~~ ⇒ programavimo dokumentą ⇐ ir pateikia ~~jį~~ jį Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. ~~Darbo programa~~ ⇒ Programavimo dokumentas ⇐ priimamas nedarant įtakos metinei biudžeto sudarymo procedūrai ir skelbiama viešai;
~~6. Administracinė valdyba priima ir prireikus patikslina daugiametę programą. Tas patikslinimas grindžiamas nepriklausomo išorės eksperto Administracinės valdybos prašymu atlikta įvertinimo ataskaita. Šie dokumentai skelbiami viešai.~~
 - (f) ~~Administracinė valdyba~~ ⇒ dviejų trečdalių balsų dauguma priima Agentūros metinį biudžetą ir ⇐ ~~naudojasi savo biudžetiniais įgaliojimais~~ ⇒ vykdo kitas biudžetines funkcijas ⇐ pagal ~~31–3521–24~~ 31–3521–24 straipsnius;
 - (g) ~~8. Administracinė valdyba~~, gavusi Komisijos sutikimą, nusprendžia, ar priimti palikimus, dovanas ar dotacijas iš kitų ☒ Sąjungos ☒ Bendrijos šaltinių, arba savanoriškus valstybių narių ar reguliavimo institucijų įnašus. Nuomonėje, kurią Administracinė valdyba ~~pateikia~~ ☒ pateikė ☒ pagal ~~3524~~ 3524 straipsnio 5 dalį, aiškiai sprendžiami šioje dalyje nustatyti finansavimo šaltinių klausimai.

- (h) ~~9. Administracinė valdyba~~, konsultuodamasi su Reguliavimo valdyba, naudojami įgaliojimais taikyti drausmines priemones direktoriui. ⇨ Be to, vadovaudamasi 2 dalimi, Agentūros darbuotojų atžvilgiu ji naudojami įgaliojimais, kurie paskyrimų tarnybai suteikti Tarnybos nuostatuose, o tarnybai, įgaliotai sudaryti darbo sutartis, – Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygose. ⇨
- (i) ~~10. Administracinė valdyba priėmus~~ pagal ~~39 straipsnio 28 straipsnio~~ 2 dalį parengia Agentūros įgyvendinimo taisykles, pagal kurias įsigalioja Tarnybos nuostatai ⇨ ir Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygos pagal Tarnybos nuostatų 110 straipsnį; ⇨
- (j) ~~11. Administracinė valdyba~~ pagal ~~4130~~ straipsnį priima praktines priemones dėl teisės susipažinti su Agentūros dokumentais.
- (k) ~~12. Administracinė valdyba~~ tvirtina ir skelbia Agentūros metinę veiklos ataskaitą pagal ~~25 straipsnio h punkte~~ ~~17 straipsnio 8 dalyje~~ nurodytą metinės ataskaitos projektą ir ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 15 d. ⇨ liepos 1 d. ⇨ pateikia tą ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Metinėje Agentūros veiklos ataskaitoje yra atskiras skyrius, skirtas Agentūros reguliavimo veiklai per ~~atitinkamus~~ tuos metus, kurį tvirtina Reguliavimo valdyba.
- (l) ~~13. Administracinė valdyba~~ priima ir skelbia savo darbo tvarkos taisykles.

↓ naujas

- (m) pagal 36 straipsnį priima Agentūrai taikomas finansines taisykles;
- (n) atsižvelgdama į įgyvendintinių priemonių sąnaudų ir naudos santykį, patvirtina sukčiavimo rizikai proporcingą kovos su sukčiavimu strategiją;
- (o) tvirtina su savo nariais ir Apeliacinės tarybos nariais susijusių interesų konfliktų prevencijos ir valdymo taisykles;
- (p) tvirtina ir reguliariai atnaujinama 41 straipsnyje nurodytus ryšių ir sklaidos planus;
- (q) vadovaudamasi Tarnybos nuostatais ir Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygomis skiria apskaitos pareigūną, kuris eidamas savo pareigas turi būti visiškai nepriklausomas;
- (r) vykdo tinkamą tolesnę veiklą, susijusią su išvadamis bei rekomendacijomis, parengtomis pagal vidaus ar išorės audito ataskaitas ir vertinimus, taip pat parengtomis atsižvelgiant į Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) vykdomus tyrimus;
- (s) leidžia pagal 43 straipsnį sudaryti darbo susitarimus.
2. Administracinė valdyba pagal Tarnybos nuostatų 110 straipsnį priima sprendimą, grindžiamą Tarnybos nuostatų 2 straipsnio 1 dalimi ir Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų 6 straipsniu, kuriuo tinkami paskyrimų tarnybos įgaliojimai perduodami direktoriui ir nustatomos sąlygos, kuriomis toks įgaliojimų perdavimas gali būti sustabdytas. Direktoriui leidžiama tuos įgaliojimus perskirti.

3. Jei tai būtina dėl susiklosčiusių išskirtinių aplinkybių, Administracinė valdyba gali priimti sprendimą laikinai sustabdyti paskyrimų tarnybos įgaliojimų perdavimą direktoriui ir direktoriaus perskirtus įgaliojimus, ir jais naudotis pati arba juos perduoti vienam iš savo narių arba kitam nei direktorius darbuotojui.

↓ naujas

21 straipsnis

Metinis ir daugiametis programavimas

1. Kasmet Administracinė valdyba, atsižvelgdama į Komisijos nuomonę ir dėl daugiametio programavimo pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, tvirtina direktoriaus pateiktu projektu grindžiamą programavimo dokumentą, kuriame išdėstomi daugiametio ir metinio programavimo nuostatai. Tą dokumentą ji pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai ne vėliau kaip kiekvienų metų sausio 31 d.

Programavimo dokumentas tampa galutiniu po bendrojo biudžeto galutinio patvirtinimo ir prireikus atitinkamai koreguojamas.

2. Metinėje darbo programoje nurodomi išsamūs tikslai ir tikėtini rezultatai, įskaitant veiklos rezultatų rodiklius. Laikantis veikla grindžiamo biudžeto sudarymo ir valdymo principų, joje taip pat apibūdinami finansuoti veiksmai ir nurodomi kiekvienam veiksmui skirti finansiniai ir žmogiškieji ištekliai. Metinė darbo programa turi derėti su 4 dalyje nurodyta daugiamete darbo programa. Joje aiškiai nurodomos užduotys, kurios papildomai įrašytos, pakeistos arba panaikintos, palyginti su ankstesniais finansiniais metais. Į metinio ir daugiametio programavimo nuostatus įtraukiama 43 straipsnyje nurodyta santykių su trečiosiomis šalimis arba tarptautinėmis organizacijomis strategija ir su ta strategija susiję veiksmai.

3. Kai Agentūrai paskiriama nauja užduotis, Administracinė valdyba iš dalies pakeičia patvirtintą metinę darbo programą.

Bet toks esminis metinės darbo programos pakeitimas tvirtinamas laikantis tokios pat tvarkos, kokia nustatyta pirminei metinei programai. Administracinė valdyba įgaliojimus atlikti neesminius metinės darbo programos pakeitimus gali perduoti direktoriui.

4. Daugiametėje darbo programoje išdėstomi bendrieji strateginio programavimo nuostatai, įskaitant tikslus, tikėtinius rezultatus ir veiklos rezultatų rodiklius. Joje taip pat išdėstomi išteklių programavimo, įskaitant daugiametį biudžetą ir darbuotojus, nuostatai.

Išteklių programavimo nuostatai atnaujinami kasmet. Strateginio programavimo nuostatai atnaujinami tais atvejais, kai tai būtina, ir visų pirma, jei reikia imtis tolesnių veiksmų, susijusių su 45 straipsnyje nurodyto vertinimo išvada.

22~~14~~ *straipsnis*

Reguliavimo valdybos ☒ sudėtis ☒

1. Reguliavimo valdybą sudaro:
 - (a) reguliavimo institucijų vyresniųjų pareigūnų lygio atstovai, kaip nurodyta [nauja redakcija išdėstytos elektros energijos direktyvos] ~~57 straipsnio~~ ~~35 straipsnio~~ 1 dalyje ir Direktyvos 2009/73/EB 39 straipsnio 1 dalyje, ir po vieną pakaitinį narį iš tų institucijų dabartinių vyresniųjų pareigūnų ⇒, kuriuos abu skiria nacionalinė reguliavimo institucija ⇐ ;
 - (b) vienas balsavimo teisės neturintis Komisijos atstovas.

Reguliavimo valdybos nariu gali būti tik vienas nacionalinės reguliavimo institucijos atstovas iš kiekvienos valstybės narės.

Kiekviena nacionalinė reguliavimo institucija atsakinga už pakaitinio nario, vieno iš nacionalinės reguliavimo institucijos dabartinių darbuotojų, skyrimą.

2. Reguliavimo valdyba iš savo narių renka pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Jei pirmininkas negali vykdyti savo pareigų, jį pakeičia pirmininko pavaduotojas. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija yra dveji su puse metų ir ji gali būti pratęsta. Tačiau bet kuriuo atveju pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija baigiasi, kai jie nebėra Reguliavimo valdybos nariai.

23 *straipsnis*

☒ Reguliavimo valdybos funkcijos ☒

1. ~~2.~~ Reguliavimo valdyba ⇒ ir jos pakomitečiai pagal 7 straipsnį ⇐ sprendimus priima ~~dviejų trečdalių~~ ⇒ paprasta ⇐ posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma (kiekvienas narys turi vieną balsą), ⇒ išskyrus nuomonę pagal šio straipsnio 5 dalies b punktą, kuri priimama dviejų trečdalių posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma ⇐ .
2. ~~4.~~ Reguliavimo valdyba priima ir skelbia savo darbo tvarkos taisykles, kuriose išsamiau nustatoma balsavimo tvarka, visų pirma sąlygos, pagal kurias vienas narys gali veikti kito nario vardu, taip pat, atitinkamais atvejais, kvorumą reglamentuojančios taisyklės. Darbo tvarkos taisyklėse gali būti nustatyti specialūs darbo metodai su regioninio bendradarbiavimo iniciatyvomis susijusiems klausimams svarstyti.
3. ~~5.~~ Vykdydama šiuo reglamentu jai pavestas užduotis ir nepažeisdama savo narių teisės veikti jų atitinkamos reguliavimo institucijos vardu, Reguliavimo valdyba

veikia nepriklausomai ir nesiekia gauti arba vykdyti valstybių narių Vyriausybės, Komisijos arba kitų viešųjų ar privačiųjų subjektų nurodymų.

4. ~~6.~~ Sekretoriato paslaugas Reguliavimo valdybai teikia Agentūra.

~~15~~ straipsnis

Reguliavimo valdybos užduotys

5. ~~1.~~ Reguliavimo valdyba:

- (a) direktoriui pateikia nuomones dėl ~~3–11 ir 14 6, 7, 8 ir 9~~ straipsniuose nurodytų nuomonių, rekomendacijų ir sprendimų, kurie svarstomi rengiantis juos priimti. Be to, Reguliavimo valdyba savo kompetencijos srityje teikia direktoriui rekomendacijas, susijusias su jo užduočių vykdymu, ~~⇒ išskyrus užduotis pagal Reglamentą 1227/2011⁴⁸. ⇐~~
- (b) ~~2.~~ Reguliavimo valdyba teikia Administracinei valdybai nuomonę apie kandidatą užimti direktoriaus pareigas pagal ~~2013~~ straipsnio 1 dalies a punktą ir ~~2416~~ straipsnio 2 dalį. ~~Reguliavimo valdyba priima tą sprendimą trijų ketvirtadalių narių balsų dauguma.~~
- (c) ~~3.~~ ~~Pagal~~ pagal ~~20~~ straipsnio 1 dalies e punktą ~~13~~ ~~straipsnio 5 dalį~~ ir ~~25~~ straipsnio f punktą ~~17~~ ~~straipsnio 6 dalį~~ bei atsižvelgdama į pagal ~~3323~~ straipsnio ~~1–3~~ dalis sudarytą preliminarių sąmatos projektą ~~preliminarių biudžeto projektą~~ Reguliavimo valdyba tvirtina ateinančių metų Agentūros darbo programą ir ne vėliau kaip kiekvienų metų rugsėjo 1 d. ją pateikia Administracinei valdybai priimti.
- (d) ~~4.~~ Reguliavimo valdyba tvirtina atskirą su reguliavimo veikla susijusį metinės ataskaitos skyrių, kaip numatyta ~~20~~ straipsnio 1 dalies k punkte ~~13~~ ~~straipsnio 12~~ ~~dalyje~~ ir ~~2517~~ straipsnio h punkte.
1. ~~5.~~ Europos Parlamentas, visiškai gerbdamas jo nepriklausomybę, gali pasikviesti Reguliavimo valdybos pirmininką arba jo pavaduotoją padaryti pareiškimą kompetentingame komitete ir atsakyti į to komiteto narių klausimus.

~~24~~ ~~16~~ straipsnis

Direktorius

1. Agentūrai vadovauja direktorius, kuris veikia atsižvelgdamas į ~~23~~ ~~straipsnio 5 dalies a~~ ~~punkte~~ ~~15~~ ~~straipsnio 1 dalies~~ ~~antrame~~ ~~sakinyje~~ nurodytas rekomendacijas ir, jei nustatyta šiame reglamente, į Reguliavimo valdybos nuomones. Nepažeidžiant

⁴⁸ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo, OL L 326, 2011 12 8, p. 1.

Administracinės valdybos ir Reguliavimo valdybos atitinkamų vaidmenų, susijusių su direktoriaus vykdomomis užduotimis, direktorius nesiekia gauti ir nepriima jokios Vyriausybės, Komisijos ⇒ Sąjungos institucijų ⇐ ar jokių kitų viešųjų ir privačiųjų subjektų ⇒ ar asmenų nurodymų. Direktorius atsiskaito Administracinei valdybai. Direktorius gali dalyvauti Administracinės valdybos posėdžiuose kaip stebėtojas ⇐.

2. Direktorių skiria Administracinė valdyba, gavusi Reguliavimo valdybos pritariamąją nuomonę, atsižvelgdama į nuopelnus, gebėjimus ir energetikos sektoriui svarbią patirtį, bent iš trijų Komisijos pasiūlytų kandidatų, atrinktų ⇒ pagal atvirą ir skaidrią atrankos procedūrą. ⇐ ~~pasibaigus viešam kvietimui dalyvauti konkurse.~~ Prieš paskyrimą Administracinės valdybos atrinktas kandidatas gali būti pakviestas padaryti pareiškimą kompetentingame Europos Parlamento komitete ir atsakyti į jo narių pateiktus klausimus. ⇒ Sudarant sutartį su direktoriumi, Agentūrai atstovauja Administracinės valdybos pirmininkas. ⇐
3. Direktoriaus kadencija yra penkeri metai. Iki to laikotarpio pabaigos likus devyniems mėnesiams, Komisija pradeda vertinimą. Vertindama Komisija visų pirma nagrinėja:
 - (a) direktoriaus darbą;
 - (b) Agentūros pareigas ir reikalavimus tolesniais ateinančiais metais.

~~Su b punktu susijęs vertinimas atliekamas su nepriklausomo išorės eksperto pagalba.~~

4. Administracinė valdyba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, pasikonsultavusi su Reguliavimo valdyba ir kuo labiau atsižvelgdama į jos vertinimą bei nuomonę dėl to vertinimo, ir tik tais atvejais, kai tai gali būti pagrindžiama Agentūros pareigomis ir reikalavimais, gali vieną kartą pratęsti direktoriaus kadenciją ne ilgesniam kaip ~~trejų~~ ⇒ penkerių ⇐ metų laikotarpiui. ⇒ Direktorius, kurio kadencija buvo pratęsta, pratęsto laikotarpio pabaigoje negali dalyvauti kitoje atrankos į tas pačias pareigas procedūroje. ⇐
5. Administracinė valdyba informuoja Europos Parlamentą apie ketinimą pratęsti direktoriaus kadenciją. Likus vienam mėnesiui iki kadencijos pratęsimo, direktorius gali būti pakviestas padaryti pranešimą kompetentingame Parlamento komitete ir atsakyti į to komiteto narių pateiktus klausimus.
6. Jei direktoriaus kadencija nepratęsiama, jis toliau eina pareigas tol, kol paskiriamas kitas direktorius.
7. Direktorių nušalinti nuo pareigų gali tik Administracinė valdyba savo sprendimu, gavusi Reguliavimo valdybos pritariamąją nuomonę. Administracinė valdyba priima tą sprendimą ~~trijų ketvirtadalių~~ ⇒ dviejų trečdalių ⇐ jos narių balsų dauguma.
8. Europos Parlamentas ir Taryba gali paprašyti direktoriaus pateikti ataskaitą apie pareigų vykdymą. Europos Parlamentas taip pat gali pasikviesti direktorių padaryti pareiškimą kompetentingame komitete ir atsakyti į to komiteto narių klausimus.

25 ~~17~~ straipsnis

Direktoriaus užduotys

☒ Direktorius: ☒

- (a) ~~1. Direktorius atsako už atstovavimą Agentūrai ir ☒ yra teisinis Agentūros atstovas ir atsako už ☒ ☒ kasdienį ☒ jos valdymą.~~
- (b) ~~2. Direktorius~~ rengia Administracinės valdybos darbą. Jis Administracinės valdybos darbe dalyvauja be teisės balsuoti. ⇒ Direktorius atsako už Administracinės valdybos priimtų sprendimų įgyvendinimą. ⇐
- (c) ~~3. Direktorius~~ ⇒ rengia ⇐, priima ir skelbia nuomones, rekomendacijas ir sprendimus. ~~5, 6, 7, 8 ir 9~~ 3–11 ir 14 straipsniuose nurodytos ☒ nuomonės, rekomendacijos ir sprendimai ☒ dėl kurių ⇒ priimami tik jeigu ⇐ Reguliavimo valdyba yra pateikusi pritariamąją nuomonę.
- (d) ~~4. Direktorius~~ atsako už Agentūros metinės darbo programos įgyvendinimą; rekomendacijas jam teikia Reguliavimo valdyba, o administracinę kontrolę vykdo Administracinė valdyba.
- (e) ~~5. Direktorius~~ imasi visų reikiamų priemonių, visų pirma priima vidaus administracinės tvarkos taisykles ir skelbia pranešimus, siekdamas užtikrinti, kad Agentūros veiksmai atitiktų šį reglamentą.
- (f) ~~6. Kiekvienais metais~~ ~~direktorius~~ rengia Agentūros ateinančių metų darbo programos projektą ir ⇒, projektą priėmus Administracinei valdybai, ⇐ ne vėliau kaip ~~☒ ☒ kiekvienų ☒ metų birželio 30 d.~~ ⇒ sausio 31 d. ⇐ pateikia jį Reguliavimo valdybai, Europos Parlamentui ir Komisijai. ⇒ Direktorius atsako už programavimo dokumento įgyvendinimą ir ataskaitų Administracinei valdybai apie jo įgyvendinimą teikimą; ⇐
- (g) ~~7. Pagal 3323~~ straipsnio 1 dalį ~~direktorius~~ sudaro Agentūros ☒ preliminarų sąmatos projektą ☒ preliminarų biudžeto projektą ir pagal ~~34 ir 35 straipsnius~~ ~~24 straipsnį~~ vykdo Agentūros biudžetą;
- (h) ~~8. Kiekvienais metais~~ ~~direktorius~~ parengia ⇒ ir Administracinei valdybai pateikia ⇐ metinės ataskaitos projektą, kuriame yra atskiras skyrius, skirtas Agentūros reguliavimo veiklai, ir skyrius, skirtas finansiniams bei administraciniais reikalams.

↓ naujas

- (i) rengia veiksmų planą, kuriame atsižvelgiama į vidaus ar išorės audito ataskaitų ir vertinimų, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) tyrimų išvadas, ir pažangos ataskaitas, kurios du kartus per metus siunčiamos Komisijai ir reguliariai Administracinei valdybai;
- (j) turi nuspręsti, ar būtina vienoje arba keliuose valstybėse narėse įkurdinti vieną arba daugiau darbuotojų, kad Agentūros užduotys būtų atliekamos efektyviai ir veiksmingai. Sprendimui steigti vietos skyrių būtina gauti išankstinį Komisijos, Administracinės valdybos ir atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) sutikimą. Veiklos, kuri bus vykdoma tame vietos skyriuje, sritis sprendime nustatoma taip, kad

būtų išvengta nereikalingų išlaidų ir Agentūros administracinių funkcijų dubliavimosi.

↓ 713/2009 (pritaikytas)

~~2648~~ straipsnis

Apeliacinės tarybos sukūrimas ir sudėtis

↓ naujas

1. Agentūra įsteigia Apeliacinę tarybą.

↓ 713/2009 (pritaikytas)

⇒ naujas

2. ~~1.~~ Apeliacinę tarybą sudaro šeši nariai ir šeši pakaitiniai nariai, atrinkti iš nacionalinių reguliavimo institucijų, konkurencijos institucijų arba kitų nacionalinių ar ~~Bendrijos~~ Sąjungos institucijų dabartinių arba buvusių vyresniųjų pareigūnų, turinčių reikalingos patirties energetikos sektoriuje. Apeliacinė taryba skiria savo pirmininką. ~~Apeliacinės tarybos sprendimai priimami kvalifikuota ne mažiau kaip keturių iš šešių narių balsų dauguma. Apeliacinė taryba sušaukiama prireikus.~~

~~2.~~ Komisijai pasiūlius ir pasibaigus viešam kvietimui dalyvauti konkurse, Apeliacinės tarybos narius oficialiai skiria Administracinė valdyba, pasikonsultavusi su Reguliavimo valdyba.

3. ~~3.~~ Apeliacinė taryba priima ir skelbia savo darbo tvarkos taisykles. ⇒ Šiose taisyklėse išsamiai nustatoma Apeliacinės tarybos organizavimą ir veikimą reglamentuojanti tvarka ir taisyklės, taikomos Tarybai teikiamoms apeliacijoms pagal 29 straipsnį. Apeliacinė taryba savo darbo tvarkos taisyklių projektą pateikia Komisijai. Komisija nuomonę apie darbo tvarkos taisyklių projektą pareiškia per tris mėnesius nuo taisyklių gavimo dienos. Apeliacinė taryba priima ir skelbia savo darbo tvarkos taisykles per du mėnesius nuo Komisijos nuomonės gavimo dienos. Apie bet kokius paskesnius esminius darbo tvarkos taisyklių pakeitimus turi būti pranešta Komisijai. Tada Komisija pareiškia savo nuomonę dėl tų pakeitimų. ⇐

⇒ Agentūros biudžete skiriama atskira biudžeto eilutė Apeliacinės tarybos registro veikimui finansuoti. ⇐

4. Apeliacinės tarybos sprendimai priimami kvalifikuota ne mažiau kaip keturių iš šešių narių balsų dauguma. Apeliacinė taryba sušaukiama prireikus. .

27 straipsnis

⊗ Apeliacinės tarybos nariai ⊗

1. ~~3~~ Apeliacinės tarybos narių kadencija yra penkeri metai. Ta kadencija gali būti ⇒ vieną kartą ⇐ pratęsta.
2. Apeliacinės tarybos nariai sprendimus priima nepriklausomai. Jie neprivalo vykdyti jokių nurodymų. Jie negali užimti kitų pareigų Agentūroje, jos Administracinėje valdyboje arba jos Reguliavimo valdyboje ⇒ ar bet kurioje kitoje jos darbo grupėje. ⇐ Apeliacinės tarybos narys negali būti nušalintas nepasibaigus jo kadencijai, nebent jis pripažįstamas kaltu dėl sunkaus nusižengimo, o Administracinė valdyba, pasikonsultavusi su Reguliavimo valdyba, priima sprendimą dėl jo nušalinimo.

28 straipsnis

⊗ Pašalinimas ir prieštaravimas Apeliacinėje taryboje ⊗

1. ~~4~~ Apeliacinės tarybos nariai negali dalyvauti nagrinėjant apeliacinį skundą, jei jie turi asmeninių interesų, anksčiau atstovavo vienai iš proceso šalių arba dalyvavo priimant sprendimą, dėl kurio pateiktas skundas.
2. ~~5~~ Jei dėl vienos iš ~~14~~ dalyje nurodytų priežasčių ar kurios nors kitos priežasties Apeliacinės tarybos narys mano, kad kitas narys neturėtų dalyvauti nagrinėjant apeliacinį skundą, jis informuoja apie tai Apeliacinę tarybą. Bet kuri iš apeliacinio proceso šalių gali pareikšti prieštaravimą dėl Apeliacinės tarybos nario dalyvavimo procese, remdamasi bet kuria ~~14~~ dalyje nurodyta priežastimi arba įtarusi Apeliacinės tarybos narį šališkumu. Toks prieštaravimas yra nepriimtinas, jei jis grindžiamas nario pilietybe, arba jei apeliacinio proceso apeliuojanti šalis, žinodama apie prieštaravimo priežastį, vis tiek ėmėsi procesinio veiksmo apeliaciniame procese, išskyrus prieštaravimą dėl Apeliacinės tarybos sudėties.
3. ~~6~~ Apeliacinė taryba, nedalyvaujant atitinkamam jos nariui, priima sprendimą dėl veiksmų, kurių imsis ~~1 ir 24 ir 5~~ dalyse nurodytais atvejais. Siekiant priimti tą sprendimą, atitinkamas narys Apeliacinėje taryboje pakeičiamas jo pakaitiniu nariu. Jei pakaitinis narys ~~yra patekęs~~ ⊗ patenka ⊗ į panašią padėtį kaip ir narys, pirmininkas skiria pavaduojantį narį, atrinktą iš kitų pakaitinių narių.
4. ~~7~~ Apeliacinės tarybos nariai įsipareigoja veikti nepriklausomai ir visuomenės labui. Tuo tikslu jie pateikia rašytinę įsipareigojimų deklaraciją ir rašytinę interesų deklaraciją, kuriose nurodo, jog jie neturi jokių interesų, kurie gali būti laikomi trukdančiais jų nepriklausomumui, arba kokių nors tiesioginių arba netiesioginių interesų, kurie galėtų būti laikomi trukdančiais jų nepriklausomumui. Šios deklaracijos kasmet skelbiamos viešai.

2919 straipsnis

~~Apeliaciniai skundai~~ ☒ **Sprendimai, dėl kurių gali būti teikiami apeliaciniai skundai** ☒

1. Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, įskaitant nacionalines reguliavimo institucijas, gali pateikti apeliacinį skundą dėl ⇒ šio reglamento ⇐ ~~4–147, 8 arba 9~~ straipsniuose ⇒ ir Reglamento (ES) Nr. 347/2013 12 straipsnio 6 dalyje bei Komisijos reglamento (ES) 2015/1222 9 straipsnio 11 dalyje ⇐ nurodyto sprendimo, skirto tam asmeniui, arba dėl sprendimo, kuris, nors ir skirtas kitam asmeniui, yra tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su tuo asmeniu
2. Apeliacinis skundas kartu su jo pagrindimu Agentūrai pateikiamas raštu per du mėnesius nuo pranešimo apie sprendimą dėl atitinkamo asmens dienos arba, jei tai nebuvo padaryta, per du mėnesius nuo tos dienos, kai Agentūra paskelbė savo sprendimą. Apeliacinė taryba priima sprendimą dėl apeliacinio skundo per ~~du~~ ⇒ keturis ⇐ mėnesius nuo skundo pateikimo.
3. Sprendimo vykdymas negali būti sustabdytas dėl apeliacinio skundo, pateikto pagal 1 dalį. Tačiau jei Apeliacinė taryba mano, kad to reikia dėl susiklosčiusių aplinkybių, ji gali laikinai sustabdyti ginčytino sprendimo taikymą.
4. Jei skundas yra priimtinas, Apeliacinė taryba tiria, ar jis tinkamai pagrįstas. Nagrinėdama apeliacinį skundą, kiekvieną kartą, kai reikia, ji kviečia šalis per nustatytus terminus pateikti pastabas dėl jos pateiktų pranešimų arba dėl kitų apeliacinio proceso šalių pateiktų pranešimų. Apeliacinio proceso šalys turi teisę pateikti paaiškinimus žodžiu.
5. ~~Pagal šį straipsnį~~ Apeliacinė taryba gali naudotis visais įgaliojimais, kurie priklauso Agentūros kompetencijai, arba ji gali perduoti bylą kompetentingam Agentūros padaliniiui. Pastarajam Apeliacinės tarybos sprendimas yra privalomas.
6. 7 Agentūra skelbia Apeliacinės tarybos priimtus sprendimus.

20 straipsnis

~~Ieškinų pateikimas Pirmosios instancijos teismui ir Teisingumo Teismui~~

1. ~~Pagal Sutarties 230 straipsnį Pirmosios instancijos teismui arba Teisingumo Teismui gali būti pateiktas ieškinys, kuriame ginčijamas Apeliacinės tarybos priimtas sprendimas, o tais atvejais, kai Apeliacinė taryba tokios teisės neturi, Agentūros priimtas sprendimas.~~
2. ~~Tuo atveju, jei Agentūra nepriima jokie sprendimo, vadovaujantis Sutarties 232 straipsniu Pirmosios instancijos teismui arba Teisingumo Teismui gali būti pateiktas ieškinys dėl neveikimo.~~

~~3. Agentūra turi imtis reikiamų priemonių, kad būtų vykdomas Pirmosios instancijos teismo arba Teisingumo Teismo sprendimas.~~

↓ naujas

30 straipsnis
Darbo grupės

1. Jei tikslinga ir visų pirma tais atvejais, kai reikia padėti direktoriui ir Reguliavimo valdybai atlikti su reguliavimo klausimais susijusį reguliavimo darbą, Administracinė valdyba gali sudaryti darbo grupes.
2. Darbo grupes sudaro ekspertai iš Agentūros darbuotojų, nacionalinių reguliavimo institucijų ir pririnkus Komisijos. Agentūra neatsako už dalyvavimą Agentūros darbo grupėse išlaidas, kurias patiria iš nacionalinių reguliavimo institucijų darbuotojų atrinkti ekspertai.
3. Administracinė valdyba tvirtina ir skelbia darbo grupių veiklą reglamentuojančias darbo tvarkos vidaus taisykles.

↓ 713/2009 (pritaikytas)

~~IV-III~~ SKYRIUS

~~FINANSINĖS NUOSTATOS~~ BIUDŽETO SUDARYMAS IR
STRŪKTŪRA

31 ~~21~~ straipsnis

~~Agentūros biudžetas~~ Biudžeto struktūra

1. Neatmetant kitų išteklių galimybes Agentūros pajamas ~~visų pirma~~ sudaro:
 - (a) ~~Bendrijos subsidija~~ Sąjungos įnašas ~~įtraukta į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą (Komisijos skirsnis);~~
 - (b) pagal ~~3222~~ straipsnį Agentūrai mokami mokesčiai;
 - (c) visi valstybių narių arba reguliavimo institucijų savanoriški įnašai, kaip nurodyta 20 straipsnio 1 dalies g punkte ~~13 straipsnio 8 dalyje; #~~

- (d) ~~20 straipsnio 1 dalies g punkte~~~~13 straipsnio 8 dalyje~~ nurodytas palikimas, dovanos ar dotacijos.
2. Agentūros išlaidas sudaro personalo, administracinės, infrastruktūros ir veiklos išlaidos.
 3. Agentūros pajamos ir išlaidos turi būti subalansuotos.
 4. Visos Agentūros pajamos ir išlaidos turi būti numatomos kiekvieniems finansiniams metams, atitinkantiems kalendorinius metus, ir įtraukiamos į jos biudžetą.

↓ 713/2009

~~3222~~ straipsnis

Mokesčiai

↓ 347/2013 20 straipsnis

1. Pateikus prašymą dėl išimties taikymo pagal ~~11 straipsnį~~~~9 straipsnio 1 dalį~~ ir dėl agentūros sprendimo dėl sąnaudų paskirstymo tarpvalstybinio mastu pagal ~~2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 347/2013⁴⁹ dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių~~ 12 straipsnį, agentūrai mokami mokesčiai.

↓ 713/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

1. 1 dalyje nurodytus mokesčius nustato Komisija.

~~3323~~straipsnis

Biudžeto sudarymas

1. ~~Ne vėliau kaip kiekvienų metų vasario 15 d. Kiekvienas metais~~ direktorius sudaro preliminarų biudžeto sąmatos projektą, apimančią veiklos išlaidas ir ateinančiais finansiniais metais numatomą darbo programą, ir tą preliminarų sąmatos projektą preliminarų biudžeto projektą kartu su numatomų etatų sąrašu pateikia Administracinei valdybai

⁴⁹ ~~OL L 115, 2013 4 25, p. 39~~

2. Kiekvienais metais Administracinė valdyba pagal direktoriaus parengtą preliminarų biudžeto sąmatos projektą ~~sudaro~~ priima ateinančių finansinių metų Agentūros pajamų ir išlaidų ~~sąmatą~~ sąmatos projektą .
3. ~~Tą sąmatą, apimančią~~ Tą preliminarų sąmatos projektą , apimančią ir personalo plano projektą, Administracinė valdyba pateikia Komisijai ne vėliau kaip kiekvienų metų sausio 31 d. ~~kovo 31 d.~~ Prieš patvirtinant sąmatą, direktoriaus parengtas projektas pateikiamas Reguliavimo valdybai, kuri gali pateikti pagrįstą nuomonę apie projektą.
4. Komisija pateikia ~~2+~~ dalyje nurodytą sąmatą Europos Parlamentui ir Tarybai (~~biudžeto valdymo institucija~~) kartu su ~~preliminariu Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektu.~~
5. Remdamasi šiuo sąmatos projektu ~~šia sąmata~~ Komisija į ~~preliminarų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektą~~ ~~įtraukia išlaidų numatomas išlaidas~~, kurios, jos manymu, reikalingos pagal personalo planą, sąmatą ir dotacijos, kuri bus mokama iš ~~Europos Sąjungos bendrojo biudžeto pagal Sutarties~~ 313 ~~272~~ straipsnį, sumą.
6. Taryba, veikdama kaip biudžeto valdymo institucija, tvirtina Agentūros personalo planą.
7. Agentūros biudžetą priima ~~sudaro~~ Administracinė valdyba. Jis tampa galutiniu, kai priimamas galutinis ~~Europos Sąjungos bendrasis biudžetas.~~ Prireikus jis atitinkamai patikslinamas.
8. Bet kokie biudžeto, įskaitant etatų planą, pakeitimai tvirtinami ta pačia tvarka.
9. ~~8.~~ Administracinė valdyba nedelsdama praneša biudžeto valdymo institucijai apie ketinimą įgyvendinti visus projektus, kurie gali turėti reikšmės Agentūros biudžeto finansavimui, ypač apie visus projektus, ~~susijusius su nuosavybe, pavyzdžiui, pastatų nuoma arba pirkimu.~~ Administracinė valdyba apie savo ketinimus taip pat praneša Komisijai. Jeigu bet kuri biudžeto valdymo institucijai priklausanti institucija ketina pateikti nuomonę, ji apie tai per dvi savaites nuo informacijos apie projektą gavimo dienos praneša Agentūrai. Jeigu atsakymo nėra, Agentūra gali pradėti vykdyti numatytą projektą.

3424straipsnis

Biudžeto vykdymas ir kontrolė

1. Direktorius vykdo įgaliojimus suteikiančio pareigūno pareigas ir įgyvendina Agentūros biudžetą.
2. Pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams, ne vėliau kaip kovo 1 d. Agentūros apskaitos pareigūnas preliminarias finansines ataskaitas kartu su tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaita pateikia Komisijos apskaitos pareigūnui ir Audito Rūmams. Ne vėliau kaip ateinančių metų kovo 31 d. Agentūros apskaitos pareigūnas biudžeto ir finansų valdymo ataskaitą taip pat nusiunčia Europos

Parlamentui ir Tarybai. Po to Komisijos apskaitos pareigūnas konsoliduoja institucijų ir decentralizuotų įstaigų preliminarias finansines ataskaitas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012⁵⁰ (Finansinis reglamentas) ~~2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento⁵¹ 147128~~ straipsnį.

35 straipsnis

Finansinių ataskaitų pateikimas ir biudžeto įvykdymo patvirtinimas

1. Agentūros apskaitos pareigūnas atitinkamų finansinių metų (N metų) preliminarias finansines ataskaitas siunčia Komisijos apskaitos pareigūnui ir Audito Rūmams ne vėliau kaip iki ateinančių finansinių metų (N+1 metų) kovo 1 d.
2. Agentūra N metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaitą nusiunčia Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams iki N+1 metų kovo 31 d.
- ~~3. Pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams, Nene vėliau kaip N+1 metų kovo 31 d. Komisijos apskaitos pareigūnas preliminarias Agentūros finansines ataskaitas kartu su tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaita pateikia Audito Rūmams. Finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaita taip pat pateikiama Europos Parlamentui ir Tarybai.~~
4. Gavęs Audito Rūmų pastabas apie Agentūros N metų preliminarias finansines ataskaitas pagal Finansinio reglamento ~~148129~~ straipsnio nuostatas, ~~direktorius~~ apskaitos pareigūnas savo atsakomybe parengia galutines Agentūros tų metų finansines ataskaitas. Tada ~~direktorius~~ pateikia jas Administracinei valdybai, kad ji pateiktų nuomonę
5. Administracinė valdyba pateikia nuomonę dėl N metų Agentūros galutinių finansinių ataskaitų.
6. Ne vėliau kaip N metų liepos 1 d. ~~po finansinių metų pabaigos,~~ Agentūros apskaitos pareigūnas galutines finansines ataskaitas kartu su Administracinės valdybos nuomone pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams.
7. Galutinės finansinės ataskaitos iki N+1 lapkričio 15 d. paskelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* .
8. Ne vėliau kaip ~~spalio 15 d.~~ N+1 metų rugsėjo 30 d. ~~direktorius~~ nusiunčia Audito Rūmams atsakymą į jų pastabas. To atsakymo kopiją jis taip pat nusiunčia Administracinei valdybai ir Komisijai.

⁵⁰ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

⁵¹ OL L 248, 16.9.2002, p. 1.

9. ~~Kaip nustatyta Finansinio reglamento 146 straipsnio 3 dalyje ir Europos Parlamentui paprašius, direktorius jam pateikia visą informaciją, kurios reikia, kad būtų užtikrinta sklandi sprendimo dėl atitinkamų finansinių N metų biudžeto įvykdymo priėmimo procedūra pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013 109 straipsnio 3 dalį .~~
10. Europos Parlamentas, remdamasis Tarybos kvalifikuota balsų dauguma priimta rekomendacija, iki N + 2 metų gegužės 15 d. priima sprendimą, kad direktorius n finansinių metų biudžetą įvykdė.

~~3625~~straipsnis

Finansinės taisyklės

Pasikonsultavusi su Komisija, Administracinė valdyba patvirtina parengia Agentūrai taikomas finansines taisykles. Tos taisyklės gali nukrypti nuo Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013 ~~Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2343/2002~~, jeigu to reikia atsižvelgiant į konkrečius Agentūros veiklos poreikius ir tik Komisijai iš anksto pritarus.

~~26~~straipsnis

~~Kovos su sukčiavimu priemonės~~

- ~~1. Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir bet kokia kita neteisėta veikla, Agentūrai be apribojimų taikomos 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų⁵² nuostatos.~~
- ~~1. Agentūra prisijungia prie 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Bendrijų Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų vidaus tyrimų⁵² ir nedelsdama priima atitinkamas nuostatas, taikomas visam Agentūros personalui.~~
- ~~2. Sprendimuose dėl finansavimo, susitarimuose ir su jais susijusiuose įgyvendinimo dokumentuose aiškiai nurodoma, kad Audito Rūmai ir OLAF pririnkus gali atlikti Agentūros skirtų lėšų gavėjų ir už tų lėšų skyrimą atsakingo personalo patikrinimus vietoje.~~

↓ naujas

37 straipsnis

Kova su sukčiavimu

⁵² OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

⁵³ OL L 136, 1999 5 31, p. 15.

1. Kad palengvintų kovą su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013⁵⁴, per šešis mėnesius nuo veiklos pradžios Agentūra prisijungia prie 1999 m. gegužės 25 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl OLAF atliekamų vidaus tyrimų ir priima atitinkamas nuostatas, naudodama to susitarimo priede pateiktą šablona.
2. Europos Audito Rūmai turi įgaliojimus atlikti auditą vietoje, taip pat dokumentais grindžiamą visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų iš Agentūros, auditą.
3. Kad nustatytų sukčiavimo, korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos, darančios poveikį Sąjungos finansiniams interesams, atvejus, susijusius su Agentūros lėšomis finansuojama dotacija ar sutartimi, OLAF, laikydamasi Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96⁵⁵ nuostatų ir procedūrų, gali atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus vietoje ir inspektavimus.
4. Nedarant poveikio 1, 2 ir 3 dalių taikymui, į Agentūros bendradarbiavimo susitarimus su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, sutartis, dotacijų susitarimus ir dotacijų sprendimus įtraukiamos nuostatos, kuriomis Europos Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai pagal jų atitinkamą kompetenciją atlikti šiame straipsnyje minimą auditą ir tyrimus.

↓ 713/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

V SKYRIUS

BENDROSIOS ☒ IR BAIGIAMOSIOS ☒ NUOSTATOS

3827 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai ⇒ ir susitarimas dėl būstinės ⇐

1. Agentūrai taikomas Protokolas dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų.

⁵⁴ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų, OL L 248, 2013 9 18, p. 1–22.

⁵⁵ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų, OL L 292, 1996 11 15, p. 2–5.

↓ naujas

2. Susitarime dėl būstinės, kuri Agentūra sudaro su priimančiąja valstybe narė, nustatomos reikiamos nuostatos dėl Agentūros įsikūrimo priimančiojoje valstybėje narėje ir patalpų, kurias turi suteikti ta valstybė narė, taip pat specialiosios taisyklės, Agentūrą priimančioje valstybėje narėje taikytinos Agentūros direktoriui, administracinės valdybos nariams, darbuotojams ir jų šeimų nariams. Tas susitarimas sudaromas gavusi Administracinės valdybos sutikimą.

↓ 713/2009 (pritaikytas)

2839 straipsnis

Personas

1. Visiems Agentūros darbuotojams, įskaitant jos direktorių, taikomi Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai (toliau – tarnybos nuostatai) ir kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos (toliau – įdarbinimo sąlygos) ir bendrai ~~Europos bendrijos~~ Sąjungos institucijų priimtos šių tarnybos nuostatų ir įdarbinimo sąlygų įgyvendinimo taisyklės.
2. Komisijai pritarus, Administracinė valdyba Tarnybos nuostatų 110 straipsnyje numatyta tvarka patvirtina atitinkamas įgyvendinimo taisykles.
3. Personalo atžvilgiu Agentūra naudojami įgaliojimai, kurie pagal Tarnybos nuostatus suteikiami paskyrimų tarnybai ir kurie pagal Įdarbinimo sąlygas suteikiami institucijai, turinčiai teisę sudaryti sutartis.
4. Administracinė valdyba gali priimti nuostatas, leidžiančias Agentūroje įdarbinti valstybių narių deleguotus nacionalinius ekspertus.

2940 straipsnis

Agentūros atsakomybė

↓ naujas

1. Agentūros sutartinę atsakomybę reglamentuoja konkrečiai sutarčiai taikytina teisė.
- Bet kokia Agentūros sudarytoje sutartyje nustatyta arbitražo išlyga priklauso Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai.

↓ 713/2009 (pritaikytas)

2. 1 Nesutartinės atsakomybės atveju Agentūra pagal valstybių narių teisės aktams būdingus bendruosius principus atlygina žalą, kurią ji arba jos personalas padarė vykdydami savo pareigas.
3. ~~Bet koks ginčas, kylantis~~ Ginčai, kylantys dėl tokios žalos atlyginimo dėl 2 dalyje nurodytos žalos atlyginimo, priklauso Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai.
4. 2 Agentūros personalo asmeninę finansinę ir drausminę atsakomybę Agentūrai reglamentuoja Agentūros personalui taikomos atitinkamos nuostatos.

4130 straipsnis

~~Galimybė susipažinti su dokumentais~~ Skaidrumas ir komunikacija

1. Agentūros turimiems dokumentams taikomas ~~2001 m. gegužės 30 d.~~ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001⁵⁶ ~~dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais.~~
2. Administracinė valdyba patvirtina Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 taikymo praktines priemones ne vėliau kaip ~~2010 m. kovo 3 d.~~
3. Dėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 8 straipsnį Agentūros priimtų sprendimų gali būti pateiktas skundas ombudsmeniui arba ieškinys Teisingumo Teismui laikantis atitinkamai Sutarties 228 ~~195~~ ir 263 ~~230~~ straipsniuose nustatytų sąlygų.

↓ naujas

4. Agentūros vykdomam asmens duomenų tvarkymui taikomas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001⁵⁷. Administracinė taryba nustato priemones, kuriomis Agentūra taiko Reglamentą (EB) Nr. 45/2001, įskaitant priemones dėl Agentūros duomenų apsaugos pareigūno paskyrimo. Šios priemonės nustatomos pasikonsultavus su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu.
5. Agentūra gali savo iniciatyva ir pagal savo kompetenciją vykdyti komunikacijos veiklą. Išteklių skyrimas komunikacijos veiklai turi netrukdyti veiksmingai vykdyti 3–14 straipsniuose nurodytas užduotis. Komunikacijos veikla vykdoma laikantis atitinkamų Administracinės valdybos patvirtintų komunikacijos ir sklaidos planų.

⁵⁶ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

⁵⁷ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmens apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

42 straipsnis

Įslaptintos informacijos ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos apsauga

1. Agentūra pasitvirtina saugumo taisyklės, lygiavertės Komisijos saugumo taisyklėms, kuriomis užtikrinamas Europos Sąjungos įslaptintos informacijos ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos saugumas, *inter alia*, keitimosi tokia informacija, jos tvarkymo ir saugojimo nuostatomis, išdėstytoms Komisijos sprendimuose (ES, Euratomas) 2015/443⁵⁸ ir 2015/444⁵⁹.
2. Agentūra taip pat gali nuspręsti *mutatis mutandis* taikyti 1 dalyje nurodytus Komisijos sprendimus. Agentūros saugumo taisyklės, *inter alia*, turi apimti nuostatas dėl keitimosi Europos Sąjungos įslaptinta informacija ir neskelbtina neįslaptinta informacija, jos tvarkymo ir saugojimo.

↓ 713/2009 (pritaikytas)

~~4331~~ straipsnis

~~Trečiųjų šalių dalyvavimas~~ ☒ Bendradarbiavimo susitarimai ☒

1. Agentūros veikloje gali dalyvauti trečiosios šalys, kurios su ☒ Sąjunga ☒ Bendrija yra sudariusios susitarimus, ~~pagal kuriuos jos~~ ☒ ir kurios ☒ priėmė ir taiko ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ teisę energetikos srityje bei, ~~prireikus~~, aplinkos ir konkurencijos srityse.
2. Pagal atitinkamas tų susitarimų nuostatas, įskaitant su finansiniais įnašais ir personalu susijusias nuostatas, nustatoma konkrečiai tų valstybių dalyvavimo Agentūros veikloje tvarka, visų pirma nustatant jų dalyvavimo pobūdį, apimtį ir procedūrinius aspektus.

↓ naujas

3. Administracinė valdyba priima santykių su trečiosiomis šalimis ar tarptautinėmis organizacijomis Agentūros kompetencijai priklausančiais klausimais strategiją. Komisija užtikrina, kad Agentūra veiktų laikydamasi savo įgaliojimų ir esamos institucinės struktūros, sudarydama atitinkamus darbinius susitarimus su Agentūros direktoriumi.

⁵⁸ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (OL L 72, 2015 3 17, p. 41).

⁵⁹ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53).

~~32~~ straipsnis

Komitetas

~~1. Komisijai padeda komitetas.~~

~~2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.~~

↓ 713/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

~~443~~ straipsnis

Nuostatos dėl kalbų vartojimo

1. Agentūrai taikomos ~~1958 m. balandžio 15 d.~~ Tarybos reglamento Nr. 1, ~~nustatančio kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje~~⁶⁰ nuostatos.
2. Dėl Agentūros kalbų vartojimo vidaus nuostatų sprendžia Administracinė valdyba.
3. Agentūros veiklai reikalingas vertimo paslaugas teikia Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras.

VISKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

~~453~~ straipsnis

Vertinimas

1. ⇒ Ne vėliau nei [LB: *praėjus penkeriems metams nuo šio reglamento įsigaliojimo, konkrečią datą įrašo Leidinių biuras*], o vėliau kas penkerius metus ⇐ Komisija, ~~su nepriklausomo išorės eksperto pagalba~~ padedama nepriklausomo išorės eksperto, atlieka Agentūros veiklos vertinimą ⇒ atsižvelgiant į jos tikslus, įgaliojimus ir užduotis. Tokiu vertinimu visų pirma turi būti siekiama įvertinti poreikį pakeisti Agentūros įgaliojimus ir bet kokio tokio keitimo finansinius padarinius. ⇐ ~~Tas vertinimas apima Agentūros pasiektus rezultatus ir jos darbo metodus, atsižvelgiant į~~

⁶⁰ 1958 m. balandžio 15 d. Tarybos reglamentas Nr. 1, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje (OL 17, 1958 10 6, p. 385).

~~šiam reglamentui bei jos metinėse darbo programose apibrėžtus tikslus, įgaliojimus ir uždavinius. Vertinimas yra paremtas išsamia konsultacija pagal 10 straipsnio nuostatas.~~

↓ naujas

2. Jei Komisija mano, kad Agentūros veikla neapateisinama jos tikslais, įgaliojimais ir uždaviniais, ji gali siūlyti šį reglamentą iš dalies pakeisti arba panaikinti.

↓ 713/2009 (pritaikytas)
⇒ naujas

3. ~~2.1~~ 1 dalyje nurodyto ~~u~~ vertinimo ~~o~~ rezultatus, kartu su išvadomis, Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Agentūros Reguliavimo valdybai. Vertinimo rezultatai skelbiami viešai. Reguliavimo valdyba pateikia rekomendacijas dėl šio reglamento, Agentūros ir jos darbo metodų keitimo Komisijai, kuri tas rekomendacijas kartu su savo nuomone ir atitinkamais pasiūlymais gali persiųsti Europos Parlamentui ir Tarybai.
4. Pirmąjį vertinimą Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai per trejus metus nuo to laiko, kai pareigas pradėjo eiti pirmasis direktorius. Vėliau Vertinimą Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai Komisija teikia bent kas ketverius penkerius metus.

↓ naujas

46 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 713/2009 panaikinamas.

Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal II priede pateiktą atitikties lentelę.

↓ 713/2009 (pritaikytas)

47~~35~~ straipsnis

Įsigaliojimas ir pereinamojo laikotarpio priemonės

~~1~~ Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

~~2. 5-11 straipsniai taikomi nuo 2011 m. kovo 3 d.~~

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros.

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje⁶¹

Politikos sritis: ENERGETIKA

Veikla: 32.02 Tradiciniai ir atsinaujinantieji energijos šaltiniai

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**⁶²

Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės išplėtimu**

Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Europos Komisijos 2016–2020 m. strateginiame plane nustatyti Komisijos daugiamečiai strateginiai tikslai iki dešimtmečio pabaigos. Remiantis strateginiu planu, šiuo pasiūlymu siekiama „bendrojo tikslo A. Naujas darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir investicijų postūmis“.

Pertvarkydami institucinę struktūrą, kuria pagrįstas Europos energijos rinkos veikimas, rinkas aprūpiname tinkamais valdymo mechanizmais, reikalingais, kad visiems būtų tiekiamas konkurencingas ir tvary energija.

Kad vis labiau tarpusavyje susijusi energijos rinka veiktų veiksmingai, reikalingi tinkami sprendimų priėmimo forumai, į kuriuos susirinktų nacionalinės reguliavimo institucijos. Europos energijos rinkos integracija glaudžiai susijusi su ACER: ji atliktų šį vaidmenį ir jai būtų suteikta pakankamai išteklių jai pavestoms užduotims vykdyti.

⁶¹ VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

⁶² Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.2. *Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla*

Atitinkama VGV / VGB veikla

Iniciatyva priklauso biudžeto išlaidų kategorijai 32 02 10: Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER)

Konkretus tikslas

Be veiklos, kurią Agentūra jau vykdo šiuo metu, dabartine iniciatyva siekiama išplėsti ACER užduotis, kad būtų pasiekti papildomi tikslai, kurių svarbos Europos energijos rinkų gerovei negalima nuvertinti.

Šios Agentūros užduočių peržiūros toli gražu negalima laikyti nereikšminga, nes ACER turės vykdyti naujo pobūdžio didelio masto užduotis. Visų pirma tai bus naujos užduotys, susijusios su sistemos saugumo vertinimu siekiant įvertinti, ar pradėti taikyti pajėgumų kompensavimo mechanizmus, taip pat įsteigti ir stebėti regioninius operatyvinius centrus. Vykdydama šias užduotis Agentūra nukryps nuo savo įprastinės veiklos ir tuo pateisinamas šiame dokumente išvardytų papildomų pareigybių poreikis.

Kadangi šie nauji tikslai turi įtakos Agentūrai paskirtiems finansiniams ištekliams, jie išsamiai išvardyti toliau. Toliau taip pat pateikta nuoroda į reglamentą, kuriame užduotis nurodyta (Elektros energijos reglamentas arba Pasirengimo valdyti riziką reglamentas), ir tai, ar užduotys perkeltos iš kitur, ar išimtinai priskirtos ACER reglamento pasiūlyme.

1) Tvirtinti ir iš dalies keisti metodikas, susijusias su neseniai pristatytu Europos gamybos adekvatumo vertinimu, taip pat įvertinti pasiūlymus nacionaliniu lygmeniu taikyti tokius naujus mechanizmus. Ši užduotis yra griežtesnio Europos lygmens požiūrio į pajėgumų mechanizmus pagrindas; ji numatyta Elektros energijos reglamente ir atspindėta ACER reglamento 10 straipsnyje. Apskaičiavome, kad užduočiai vykdyti visu pajėgumu iš viso reikės 7 etato ekvivalentų.

2) Prižiūrėti rinkos veiklos rezultatus, ypač kliūtis lankstumui valstybių narių lygmeniu, įskaitant intervenciją į kainų nustatymą. Be to, ACER turi parengti rinkos veiklos rezultatų vertinimo atsižvelgiant į energijos tiekimo saugumo rodiklius metodiką. Rinkos priežiūra ir metodikos rengimas yra labai svarbūs siekiant rinkos integracijos ir konkurencingumo šiose srityse. Ši nuostata išdėstyta Elektros energijos reglamento ir ACER reglamento 16 straipsnyje ir tam prireiks 0,5 etato ekvivalento.

3) Nuspręsti dėl naujų regioninių operatyvinių centrų konfigūracijos ir vykdyti reguliarių jų veiklos rezultatų stebėjimą ir analizę. Tai apima nuomonių ir rekomendacijų rengimą reguliariai, kai tik to prireikia. Regioninių operatyvinių centrų įsteigimas – vienas iš skirstymu į regionus pagrįsto požiūrio ramsčių, ir tam prireiktų 1,5 etato ekvivalento. Ši užduotis išdėstyta ACER reglamento 8 straipsnyje.

4) Užtikrinti regioninės veiklos rezultatų sąveiką, komunikaciją ir stebėjimą tose srityse, kurios nėra suderintos ES lygmeniu ir nepatenka į pirmiau nurodyto 3 punkto taikymo sritį. Tai apima paramą regioniniu lygmeniu bendradarbiaujančioms nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir jų veiklos koordinavimą. Šiai veiklai vykdyti reikės 1 etato ekvivalento, ir ji

būtų reikalinga, kad būtų pasinaudota visa skirstymu į regionus pagrįsto požiūrio teikiama nauda, kaip nurodyta ACER reglamento 7 straipsnyje.

5) Padidinti didmeninės rinkos efektyvumą, be kita ko, šiomis priemonėmis: tvirtinti ir iš dalies keisti metodiką, susijusią su tarpvalstybine prekyba elektros energija, ir spręsti kitus tarpvalstybinės svarbos reguliavimo klausimus, nustatyti ir įgyvendinti iš perkrovos gautų pajamų naudojimo taisykles siekiant pritraukti investicijų į tinklą, nustatyti minėtųjų pajamų perskirstymo ir galimų ginčų tarp dalyvių sprendimo taisykles, vykdyti einamosios paros rinkos stebėjimą siekiant pašalinti iškraipymus ir užtikrinti likvidesnę prekybą. Iš viso numatome, kad Elektros energijos reglamento 9 ir 17 straipsniuose bei ACER reglamento 6 straipsnyje nurodytoms naujoms užduotims vykdyti reikės 3 etato ekvivalentų.

6) Spręsti NRĮ ginčus pasitelkus sustiprintą Apeliacinę tarybą, nes Taryba gauna vis daugiau bylų dėl ACER sprendimų taikymo srities išplėtimo ir atsižvelgiant į sustiprintą regioninę sistemą. Šioms užduotims pagal ACER reglamento 29 straipsnį vykdyti reikėtų 1 etato ekvivalento.

7) Įsteigti ES masto subjektą – skirstomųjų tinklų operatorių (ES STO), užtikrinti sklandų jo veikimą ir ES STO bei perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimą. Panašiai, kaip regioninių operatyvinių centrų įsteigimas, ES STO įsteigimas yra itin svarbus sprendžiant problemas, kylančias dėl labiau paskirstytos energijos sistemos. Elektros energijos 50 straipsniui įgyvendinti reikėtų 2 etato ekvivalentų.

8) Patvirtinti ir iš dalies keisti elektros energijos sektoriaus krizės scenarijų nustatymo regioniniu lygmeniu metodiką, reguliariai ją analizuoti ir iš dalies keisti. Šios užduotys yra labai svarbios norint įgyvendinti Pasirengimo valdyti riziką reglamente nustatytą Europos masto požiūrį į pasirengimą valdyti riziką ir joms vykdyti reikėtų 2 etato ekvivalentų.

Atkreipiame skaitytojų dėmesį, kad pirmiau nurodytų užduočių sąrašas yra susijęs su bendresniais naujų užduočių ir atitinkamų darbuotojų poreikių apskaičiavimais, kuriuos galima rasti poveikio vertinime, būtent priede dėl institucinės struktūros reformos (minėtojo poveikio vertinimo priedo 3.4 skyriuje).

Atlikus pradinius apskaičiavimus nustatyta, kad pagal siūlomą politikos galimybę reikės ne mažiau kaip 18 papildomų darbuotojų, o tai atitinka šiame dokumente nurodytus 18 etato ekvivalentų. Tačiau šiame dokumente pateiktam vertinimui reikėtų teikti pirmenybę dėl nurodytų užduočių išsamumo ir apskaičiavimo tikslumo, nes jie buvo atlikti remiantis konkrečiais siūlomais teisėkūros procedūra priimamais aktais, o jų, dėl akivaizdžių priežasčių, nebuvo tuo metu, kai buvo rengiamas poveikio vertinimas.

Taip pat pastebėta, kad, kaip išsamiau paaiškinta pirmiau nurodytų teisėkūros procedūra priimamų aktų aiškinamuosiuose memorandumuose, ACER vykdomos papildomos užduotys atitiks subsidiarumo principą taip pat ir dėl to, kad taip nacionaliniu lygmeniu bus atlaisvinti ištekliai, kurie buvo naudojami panašioms užduotims vykdyti.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Šio pasiūlymo bendras poveikis yra pagerinti ir didmeninių, ir mažmeninių energijos rinkų veikimą.

Atitinkamai, ACER vaidmens, susijusio su naujomis užduotimis, grynasis indėlis (jei jos bus veiksmingai vykdomos) bus labai didelis – bus padidintas rinkos veiksmingumas ir apskritai padidės ekonominė ir socialinė gerovė. Poveikio vertinime, kuris pateikiamas kartu su pasiūlymais pagal rinkos modelio iniciatyvą, įvertinta, kad įsteigus regioninius operatyvinius centrus ir regioninių lygmeniu optimizavus tinklo funkcijas, kasmet būtų galima papildomai sutaupyti apie 1 mlrd. EUR, o užtikrinus tarpvalstybinį pajėgumų mechanizmų naudojimą – iki 2030 m. pavyktų sutaupyti 2 mlrd. EUR.

Europos adekvatumo vertinimo priežiūra leis regioniniu lygmeniu veiksmingiau koordinuoti pajėgumų mechanizmus, kuriais siekiama užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą, o energijos vartotojams – sutaupyti. Dabar tokie mechanizmai daugiausia finansuojami iš nacionalinių rinkliavų ir mokesčių, o vartotojai turi patirti didelių ir bereikalingų išlaidų dėl nekoordinuojamų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti energijos tiekimo saugumą.

Prekybos elektros energija ir tinklo eksploatavimo metodikos, kurias turi parengti ACER, taip pat padidina energijos rinkų susiejimo laipsnį, kartu padidinamas pajėgumų naudojimas prie valstybių sienų, sumažinama perkrova ir kainų iškraipymas.

Iniciatyvos tikslinė grupė yra rinkos dalyviai iš visos grandinės, taip pat rinkos operatoriai ir vartotojai. Taikant veiksmingesnes metodikas taip pat turėtų būti paskatinta konkurencija didmeninėse ir mažmeninėse rinkose.

Rinkos stebėjimo veikla ir bendradarbiavimo reguliavimo srityje skatinimas galiausiai leis užtikrinti, kad kainos geriau atspindėtų pagrindines rinkos realijas ir kad mažėjančios didmeninės energijos kainos geriau atsispindėtų mažmeninių rinkų lygmeniu.

Regioninių operatyvinių subjektų įsteigimas taip pat sumažins poreikį taikyti nacionalines elektros energijos srities apsaugos priemones, kurių sąnaudas padengti tenka visai sistemai ir galutiniams vartotojams.

Glaudesnis bendradarbiavimas reguliavimo srityje visoje ES padidins energijos tiekimo saugumą, o tai bus naudinga sistemos operatoriams ir visai sistemai.

Sukūrus metodikas, kuriomis siekiama sukurti lankstesnę rinką, naudą taip pat pajustų rinkos operatoriai, teikiantys lankstaus tiekimo paslaugas, ir naujų technologijų teikėjai, aptarnaujantys lankstesnę energijos tinklą.

1.4.4. *Rezultatų ir poveikio rodikliai*

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Agentūros veiklos rezultatus jau dabar reguliariai vertina Komisija, o patį vertinimą atlieka išorės įstaigos, kad būtų užtikrintas vertinimo neutralumas.

Be to, Agentūros metinėje darbo programoje, kurią Europos Komisija tikrina ir pateikia savo nuomonę apie ją, nurodyti pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai, remiantis kuriais vertinami ACER veiklos rezultatai pagal nustatytus tikslus.

Į rodiklius būtų įtrauktas sutartos metodikos pateikimas laiku, nes jos parengimas nurodytas siūlomame Reglamente; taip pat veiksmingas NRI bendradarbiavimas ir skubus apeliacinių skundų išnagrinėjimas, jei jų būtų pateikta Apeliacinei tarybai. Laikantis rinkos skaidrumo reikalavimų, kiti Agentūros lygmens veiklos rezultatų rodikliai būtų susiję su tuo, kad per vieną vertinimo ciklą Agentūra išanalizuotų konkretų skaičių rinkos duomenų aspektų.

Atsižvelgiant į galutinį tikslą integruoti energijos rinkas ir ACER vaidmenį suburiant nacionalines valdžios institucijas ir perdavimo bei paskirstymo sistemos operatorius, ACER veiklos veiksmingumas gali pagerinti rinkos veiklos rezultatus.

Šiuos rinkos veiklos rezultatus Agentūra analizuoja išsamioje metinėje rinkos stebėjimo ataskaitoje ir į ją įtraukia tinklų jungčių naudojimo rodiklį, rinkų susiejimo rezultatus, rinkos antkainius ir kelis kitus rinkos rodiklius, kurie yra tiesiogiai susiję su Agentūros metodika ir veikla.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

Sudaryti sąlygas ACER dalyvauti naujoje reglamentu nustatytoje veikloje atsižvelgiant į šiuo metu vykstančius energijos rinkos pokyčius ir prisidėti prie konkurencingos, tvarios ir saugios energetikos sąjungos sukūrimo.

1.5.2. Papildoma ES dalyvavimo nauda

ES veiksmų būtinybė pagrįsta įrodymais, kad izoliuoti nacionaliniai metodai gali lemti neoptimalias priemones, bereikalingą dubliavimą, rinkos trūkumus ir kaimyninėms valstybėms nepalankią politiką. Apibendrinant, sukurti energijos vidaus rinką, kuri visiems tiekėtų konkurencingą ir tvarią energiją, būtų neįmanoma be aiškių, bendrų taisyklių, susijusių su prekyba energija, tinklo eksploatavimu ir tam tikro masto produktų standartizavimu. ACER nacionalinėms reguliavimo institucijoms suteikia galimybę susitikti ir susitarti dėl bendrų principų ir metodų.

Vis labiau sujungiant ES elektros energijos rinkas, atsiveria naujų galimybių, tačiau atsiranda ir naujų iššūkių. Trūkstant koordinuotų priemonių sprendžiant klausimus, kurie turi tiesioginį poveikį tarpvalstybinėms elektros energijos rinkoms, energijos vidaus rinkos sukūrimas išliktų utopija. Dėl energetinės tarpusavio priklausomybės ir tinklo jungčių pagal nacionalinę politiką vykdomos intervencijos elektros energijos sektoriuje turi tiesioginį poveikį kaimyninėms valstybėms narėms. Vien nacionaliniu lygmeniu užtikrinti tinklo stabilumą ir jo veiksmingą veikimą darosi vis sunkiau, nes dėl didėjančio tarpvalstybinės prekybos masto, paskirstytosios gamybos taikymo ir aktyvesnio vartotojų dalyvavimo didėja šalutinis poveikis. Nė viena valstybė veiksmingai veikti viena negali, o vienašališkų veiksmų poveikis ilgainiui tampa vis didesnis.

Nors sprendamos kai kurias iš minėtųjų problemų valstybės narės jau tam tikru mastu bendradarbiauja savanoriškai, pavyzdžiui, pagal regionines iniciatyvas, tokias, kaip Penkiašalis energetikos forumas, tačiau šie forumai veikia kaip politinio koordinavimo organai ir juose negalima priimti privalomų sprendimų konkrečiais klausimais, dėl kurių reikia priimti sprendimą, kad būtų išvengta nenuoseklus dabartinio sistemos veikimo, reguliavimo priežiūros ir valstybių įsikišimo į elektros energijos rinkas.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Komisijos atliktas Agentūros veiklos vertinimas buvo paskelbtas 2014 m. sausio 22 d. [C(2014)242 final]. Vertinant nustatyta, kad ACER nuo jos įsteigimo pelnė pasitikėjimą ir tapo gerbiama institucija, kuriai tenka svarbus vaidmuo energetikos reguliavimo procesuose. Apskritai, ACER dėmesį sutelkia į tinkamus prioritetus, nes jie buvo nustatyti ją įsteigiančiame reglamente ir metiniame programavimo dokumente. Tačiau buvo pažymėta, kad Agentūra skundėsi išteklių trūkumu, kliudžiusiu pasiekti jai nustatytus tikslus, ir kad reikėjo perskirstyti išteklius norint, kad būtų pasiekti statutiniai tikslai. Atsižvelgiant į tai, itin svarbu, kad naujoms pagal šį pasiūlymą Agentūrai pavestoms užduotims vykdyti būtų skirtas toks biudžetas ir darbuotojų skaičius, kurie būtų tinkami ir proporcingi tikslui sukurti tikrą energetikos sąjungą.

1.5.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Šis pasiūlymas yra suderinamas su J. C. Junckerio vadovaujamos Komisijos politinėmis gairėmis, nes jose Komisija atsparios energetikos sąjungos su perspektyvia klimato politika kūrimą paskelbė vienu iš savo strateginių tikslų.

Šis plataus užmojo tikslas buvo įtvirtintas 2015 m. Komisijos darbo programoje ir išsamiai išdėstytas Komisijos atsparios energetikos sąjungos pagrindų strategijoje [COM(2015)80 final, 2015 02 25]. Papildomas postūmis kurti tvarią ir konkurencingą Europos energetikos sąjungą buvo suteiktas ratifikavus susitarimą, pasiektą per Jungtinių Tautų 21-ąją šalių konferenciją Paryžiuje (COP 21).

Be to, 2020–2030 m. ES klimato ir energetikos sričių tikslai numato, kad bus integruota didesnė iš atsinaujinančiųjų išteklių gaminamos elektros energijos dalis, todėl atsiras didesnis lankstaus tinklo valdymo poreikis ir poreikis užtikrinti ekonomiškai efektyvų perėjimą prie švarios energijos. Kad būtų pasiekti tokie tikslai, būtinas glaudesnis ACER tinklo narių bendradarbiavimas reguliavimo srityje.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**:

- pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD];
- finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM.

Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**:

- Įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2018 iki 2019 m.,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁶³

Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos per

- vykdomąsias įstaigas.

Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis.

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

EIB ir Europos investicijų fondui;

208 ir 209 straipsniuose nurodytoms įstaigoms;

viešosios teisės įstaigoms;

įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamų finansinių garantijų;

įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamų finansinių garantijų;

asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį ir kurie nurodyti atitinkamame pagrindiniame teisės akte.

Pastabos

Nėra

⁶³ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Visų ES agentūrų darbas kontroliuojamas taikant griežtą stebėsenos sistemą, kuri apima vidaus audito pajėgumus, Komisijos vidaus audito tarnybą, ACER administracinę valdybą, Audito Rūmus ir biudžeto valdymo instituciją. Ši sistema buvo nustatyta 2009 m. ACER įsteigiančiame reglamente ir ji bus toliau taikoma.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Nėra

2.2.2. Numatomas (-i) kontrolės metodas (-ai)

Netaikoma

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Kovos su sukčiavimu priemonės buvo taikomos nuo pat ACER įsteigimo ir jos bus toliau taikomos. Visų pirma jose nurodoma, kad Audito Rūmai ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) prireikus gali atlikti Agentūros išmokėtų dotacijų gavėjų ir už tų dotacijų skyrimą atsakingų darbuotojų patikrinimus vietoje. Šios nuostatos buvo ACER įsteigiančio reglamento 26 straipsnio dalis ir jos bus toliau taikomos pagal nauja redakcija išdėstyto reglamento 37 straipsnio nuostatas.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Biudžeto išlaidų kategorija.....1A..... ...	DA / NDA ⁶⁴	ELPA šalių ⁶⁵	šalių kandidačių ⁶⁶	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
[...]	32.02.10: Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER)	DA	NE	NE	NE	TAIP

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Išlaidų kategorija..... ...]	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
[...]	[XX YY YY YY] [...]	[...]	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

⁶⁴ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁶⁵ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁶⁶ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	1A išlaidų kategorija
--	---------	-----------------------

ACER (tik naujos užduotys)			2019 m.	2020 m.
1 antraštinė dalis.	Įsipareigojimai	(1)	280 000	992 000
	Mokėjimai	(2)	280 000	992 000
2 antraštinė dalis.	Įsipareigojimai	1a)		46 000
	Mokėjimai	2 a)		46 000
3 antraštinė dalis.	Įsipareigojimai	3 a)		
	Mokėjimai	(3b)		
IŠ VISO asignavimų ACER	Įsipareigojimai	=1+1a +3a	280 000	1 038 000
	Mokėjimai	=2+2a +3b	280 000	1 038 000

Atkreipkite dėmesį, kad pirmiau pateikti biudžeto skaičiai pagrįsti laipsniško darbuotojų įdarbinimo prielaida, t. y. daroma prielaida, kad pirmais metais darbuotojai bus įdarbinti vidutiniškai šešiams mėnesiams.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	5	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2019 m.	2020 m.
Energetikos generalinis direktoratas atlieka tik naujų užduočių priežiūrą.		
• Žmogiškieji ištekliai	0	0

• Kitos administracinės išlaidos		0	0
Energetikos generalinis direktoratas, IŠ VISO	Asignavimai	0	0

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0	0
---	---	---	---

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2019 m.	2020 m.
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	280 000	1 038 000
	Mokėjimai	280 000	1 038 000

3.2.2. *Numatomas poveikis ACER asignavimams*

- Pasiūlymui įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:
- Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus ↓			N metai		N+1 metai		N+2 metai		N+3 metai		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						IŠ VISO		
	REZULTATAI																		
	Rūšis ⁶⁷	Vidutinės sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius
1 KONKRETUS TIKSLAS ⁶⁸ ...																			
- Rezultatas																			
- Rezultatas																			
- Rezultatas																			
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																			
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																			
- Rezultatas																			
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																			
IŠ VISO SĄNAUDŲ																			

⁶⁷ Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

⁶⁸ Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. Numatomas poveikis ACER žmogiškiesiems ištekliams

3.2.3.1. Santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2019 m.	2020 m.
--	---------	---------

Pareigūnai (AD lygio)		
Pareigūnai (AST lygio)		
Sutartininkai	8	14
Laikinieji darbuotojai	0	4
Deleguoti nacionaliniai ekspertai	0	0

IŠ VISO	8	18
----------------	---	----

Numatomas poveikis darbuotojams (papildomi etato ekvivalentai). Etatų planas

Kategorija ir lygis	2019 m.	2020 m.
AD16		
AD15		
AD14		
AD13		
AD12		
AD11		
AD10		2
AD9		2

AD8		
AD7		
AD6		
AD5		
Iš viso AD	0	4
AST11		
AST10		
AST9		
AST8		
AST7		
AST6		
AST5		
AST4		
AST3		
AST2		
AST1		
Iš viso AST		
AST/SC 6		
AST/SC 5		
AST/SC 4		
AST/SC 3		
AST/SC 2		
AST/SC 1		
Iš viso AST/SC		
BENDRA SUMA	0	4

Numatomas poveikis personalui (papildomas) – išorės darbuotojai

Sutartininkai	2019 m.	2020 m.
IV pareigų grupė	8	14
III pareigų grupė		
II pareigų grupė		
I pareigų grupė		
Iš viso	8	14

Deleguotieji nacionaliniai ekspertai	2019 m.	2020 m.
Iš viso	0	0

Atkreipkite dėmesį, kad pirmuosius naujus darbuotojus įdarbinti ketinama 2019 m. pradžioje, kad būtų pasirengta reglamento įgyvendinimui. Jei tai būtų įmanoma, reglamentas turėtų būti priimtas 2018 m. pabaigoje, idealiau atveju – prieš rinkimus į Europos Parlamentą 2019 m. gegužės mėn.

Taigi, personalo sudėtį, kai veikla bus vykdoma visu pajėgumu (2020 m. – 18 etato ekvivalentu), gali tekti peržiūrėti atsižvelgiant į teisėkūros procedūros rezultatus, kad būtų išlaikyta tinkama darbo profilių ir naujų atliktinų užduočių pusiausvyra. Taigi, Komisija tinkamu laiku iš naujo įvertins tolesnių metų darbuotojų ir biudžeto poreikį.

3.2.3.2. Numatomi pagrindinio GD žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti papildomi žmogiškieji ištekliai nenaudojami.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti sveikaisiais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtujų tikslumu)

	N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
XX 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)							
XX 01 01 02 (Delegacijos)							
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais)⁶⁹							
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)							
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT ir JED delegacijose)							
XX 01 04 yy⁷⁰	- būstinėje ⁷¹						
	- delegacijose						
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT–netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO							

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami

⁶⁹ CA – sutartininkas (*contract staff*); LA – vietinis darbuotojas (*local staff*); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas (*seconded national expert*); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas (*agency staff*); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas (*junior expert in delegations*).

⁷⁰ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

⁷¹ Paprastai struktūrinių fondų, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondo (EŽF) atveju.

iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	
Išorės darbuotojai	

V priedo 3 skirsnyje turėtų būti pateiktas etato ekvivalentų išlaidų apskaičiavimo aprašymas.

3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*

- Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.
- Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

ACER biudžeto eilutė (032010) turės būti padidinta 3.2.1 lentelėje nurodyta metine suma.

- Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą⁷².

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

[...]

3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.
- Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

⁷² Žr. Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa, 11 ir 17 straipsnius.

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - nuosaviems ištekliams
 - įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁷³					Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
		2018 m.	2019 m.	2020 m.	N+3 metai				
ACER biudžeto eilutė 32 02 10									

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

⁷³ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo sąnaudų.